

سال ۱۳۹۸ مبارک باد

خبرنامه آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
(اداره کل روابط عمومی)

سال اول / شماره چهارم / بهمن و اسفندماه ۱۳۹۷

وزیر علوم در پیام تبریک سال نو:

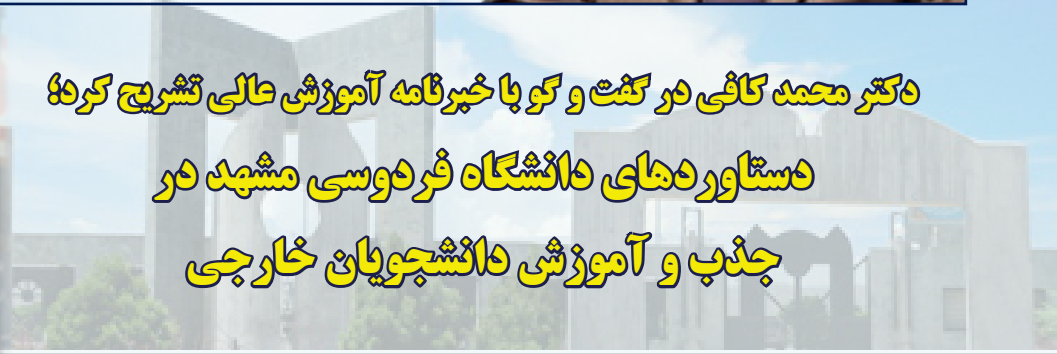
دانش و تجربه مراکز علم و فناوری در خدمت ارتقاء و رونق تولید داخلی قرار می‌گیرد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در پیام تبریک سال نو به مردم ایران و جامعه دانشگاهی کشور تاکید کرد: به حول و قوه الهی، آمادگی کامل داریم در سال پیش رو که از سوی مقام معظم رهبری، سال رونق تولید نامگذاری شده است، تمامی دانش و تجربه مراکز علم و فناوری را برای محقق شدن اشتغال و تولید در کشور، در خدمت ارتقاء و رونق تولیدات داخلی قرار دهیم.

دکتر محمد کافی در گفت و گو با خبرنامه آموزش عالی تشریح کرد؛

دستاوردهای دانشگاه فردوسی مشهد در جذب و آموزش دانشجویان خارجی

معاون اول رئیس‌جمهور در اختتامیه دهمین جشنواره بین‌المللی فارابی:

امروز کشور به علوم انسانی و اجتماعی نیاز مبرم دارد

با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری انجام شد؛

رونمایی از نخستین محصول فناوری روش نوین ویرایش ژنی کریسپر

معاون حقوقی وزیر علوم در گفت و گو با خبرنامه آموزش عالی تشریح کرد؛

اقدامات وزارت علوم در راستای مقابله با تقلب علمی

مدیرکل امور دانشجویان غیر ایرانی در گفت و گو با خبرنامه آموزش عالی خبر داد؛

تکمیل ۲۸ هزار دانشجوی غیرایرانی در کشور / فعالیت ۳۵ دانشگاه جهت جذب دانشجوی خارجی

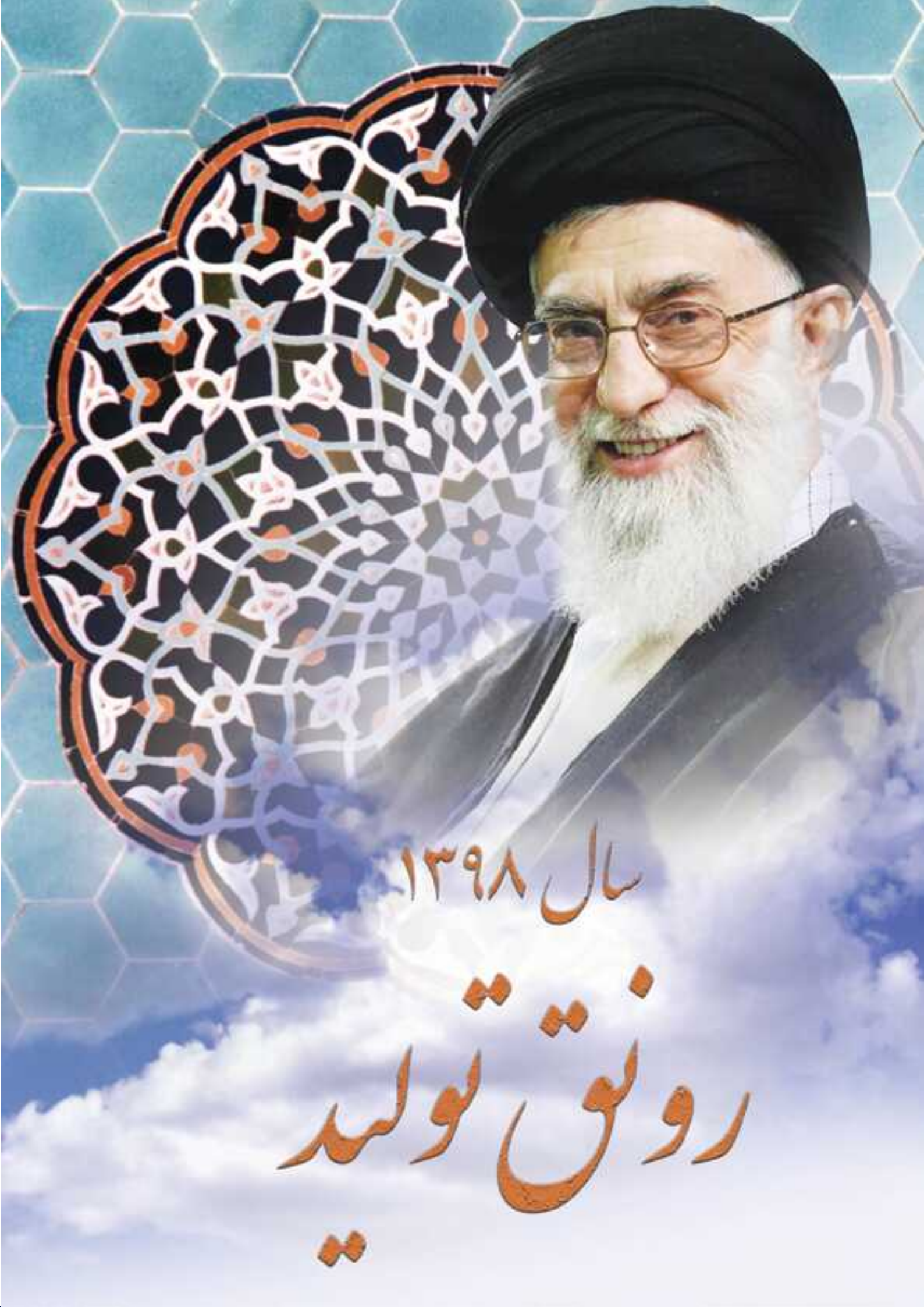

يا مُقَلِّبِ الْمُلُوكِ يا مُدَبِّرِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ يا مُخَوِّلِ الْحَوَالِ وَالْأَحْوَالِ خَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ

يا مُدَبِّرِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
يا مُخَوِّلِ الْحَوَالِ وَالْأَحْوَالِ
خَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ

هیچ نوروزی نیست که مادر آن متوقع گشایش و فرجی نباشیم زیرا نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است.

امام صادق (ع) / بهار الانوار ج ۱۴

سال ۱۳۹۸

روزن تولد

دانش و تجربه مراکز علم و فناوری در خدمت ارتقاء و رونق تولید داخلی قرار می‌گیرد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در پیام تبریک سال نو به مردم ایران و جامعه دانشگاهی کشور تاکید کرد: به حول و قوه الهی، آمادگی کامل داریم در سال پیش رو که از سوی مقام معظم رهبری، سال رونق تولید نامگذاری شده است، تمامی دانش و تجربه مراکز علم و فناوری را برای محقق شدن اشتغال و تولید در کشور، در خدمت ارتقاء و رونق تولیدات داخلی قرار دهیم.

یا مقلب القلوب و الابصار... یا مدبر الیل و النهار
یا محول الحول و الاحوال... حول حالنا الی احسن الحال

متن کامل پیام نوروزی دکتر منصور غلامی به شرح زیر است:

برای رسیدن به آنها همکاران عزیز زحمات شبانه روزی کشیدند. در سال ۹۸ نیز تمامی همت و تلاش جامعه علمی کشور برای ادامه مسیر در کسب توفیقات و توسعه خدمت به جامعه در ضمن حفظ جایگاه جهانی خواهد بود. ساماندهی آموزش عالی به منظور ارتقای کیفی و افزایش کارایی و اثر گذاری منابع و امکانات در رسیدن به اهداف برنامه ای از جمله برنامه های مهم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود. به حول و قوه الهی، آمادگی کامل داریم در سال پیش رو که از سوی مقام معظم رهبری، سال «رونق تولید» نام گذاری شده است، تمامی دانش و تجربه مراکز علم و فناوری را برای محقق شدن اشتغال و تولید در کشور، در خدمت ارتقاء و رونق تولیدات داخلی قرار دهیم. در پایان برای همه مردم عزیز ایران و بخصوص همکاران ارجمند آرزوی سلامت و سربلندی دارم.

حلول سال نو و بهار پرتراوت را که نشانه قدرت لایزال الهی و تجدید حیات طبیعت می‌باشد به تمامی مردم ایران و بخصوص جوانان عزیز تبریک و تهنیت عرض می‌کنم. تقارن این نوشدن را با میلاد با سعادت مولای متقیان حضرت امیرالمومنین علی (ع) را به فال نیک و نیک اختری مردم عزیزمان و دوستان آن حضرت می‌گیریم و سالی سرشار از سلامتی، برکت و معنویت را از درگاه خداوند متعال و سبحان برای ایشان مسئلت دارم. در سالی که گذشت خانواده آموزش عالی، اساتید، پژوهشگران، دانشجویان، مدیران و مسوولین با تلاش فراوان و صادقانه، این مجموعه گرانبه را با موفقیت به پیش بردند و شاهد دستاوردهای ارزشمند علمی و فناورانه متعدد بودیم.

قراردادن دانش و یافته

های علمی و فناوری
های جدید در خدمت
جامعه، تلاش برای
کیفی سازی آموزش
در تمامی مراکز
آموزش عالی، تربیت
دانش آموختگان ماهر
و کارآفرین با حفظ
جایگاه علمی ایران
عزیز در سطح جهانی
از اهداف مهمی بود
که در سال گذشته

«نگاهی بر مهمترین عناوین»

آغاز کار در طرح ملی احداث مراکز جامع سلامت خانواده

در این مراسم، دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، با حضور دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، افتتاحیه را به انجام رساندند.

این طرح با هدف ارتقای خدمات بهداشتی و درمانی در سطح خانواده‌ها و کاهش بار مالی و روانی مراجعات به مراکز تخصصی طراحی شده است.

۱۶

تأمین نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی

دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، در این مراسم با دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، گفت‌وگو کردند.

این نشست با هدف بررسی نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی و اتخاذ تدابیر لازم برای پاسخگویی به این نیازها برگزار شد.

۲۰

افتتاح مرکز تخصصی بیماری‌های عفونی و بیماری‌های سیستم ایمنی

دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، در این مراسم با دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، افتتاحیه را به انجام رساندند.

این مرکز با هدف ارائه خدمات تخصصی در زمینه بیماری‌های عفونی و سیستم ایمنی طراحی شده است.

۲۳

آغاز کار در طرح ملی احداث مراکز جامع سلامت خانواده

دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، در این مراسم با دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، گفت‌وگو کردند.

این نشست با هدف بررسی نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی و اتخاذ تدابیر لازم برای پاسخگویی به این نیازها برگزار شد.

۲۶

تأمین نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی

دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، در این مراسم با دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، گفت‌وگو کردند.

این نشست با هدف بررسی نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی و اتخاذ تدابیر لازم برای پاسخگویی به این نیازها برگزار شد.

۲۹

افتتاح مرکز تخصصی بیماری‌های عفونی و بیماری‌های سیستم ایمنی

دکتر علی قزوينی، معاون وزیر بهداشت، در این مراسم با دکتر محمد باقری، مدیرکل بهداشت خانواده، و دکتر سید علی حسینی، مدیرکل خدمات بهداشتی، گفت‌وگو کردند.

این نشست با هدف بررسی نیازهای آموزشی و پژوهشی مراکز تخصصی و اتخاذ تدابیر لازم برای پاسخگویی به این نیازها برگزار شد.

۳۸

رؤسای محترم دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی می‌توانند جهت هماهنگی برای درج مطالب اختصاصی خود، از طریق ارتباط با اداره کل روابط عمومی وزارت علوم اقدام نمایند.

آدرس: تهران- شهرک غرب، میدان صنعت، بلوار خوردين، خیابان هرمزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی، طبقه نهم، اداره کل روابط عمومی
شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۳۴۰۶۰

سردبیر: دکتر علیرضا عبداللهي نژاد

مشاور سردبیر: اشکان يوسفی

اعضای هیئت تحریریه: لیلا مولایی، زهرا حامدی

صفحه آرایی: زهرا حامدی، الناز عبادی

عکاس: حجت الله رضوی، هادی عیار

امور اجرایی:

منیره نورمحمدیان، شهره حسینی

معاون حقوقی و امور مجلس وزیر علوم در گفت‌وگو با خبرنامه آموزش عالی تشریح کرد:

اقدامات وزارت علوم در راستای مقابله

با تقلب علمی

اشاره:

دکتر حسین سیمایی صراف، ۵۰ ساله استاد حقوق خصوصی دانشگاه شهید بهشتی است که با حکم دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در بهمن ماه سال ۱۳۹۶ به سمت معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت علوم منصوب شد.

یکی از دغدغه‌ها و پرونده‌هایی که دکتر سیمایی صراف در وزارت علوم به صورت جدی پیگیری می‌کند، مقابله با تقلب علمی است.

او در این باره معتقد است، مقابله با این پدیده زمانی چشم‌انداز خوبی خواهد داشت که با ریشه‌ها و علت‌های آن مبارزه کنیم یعنی ابتدا علت‌ها را از بین ببریم و سپس بدون توجه به علت‌ها به معلول نگاه نکنیم. آنچه در پی می‌آید مشروح گفت‌وگوی اختصاصی خبرنگار آموزش عالی با معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم است.

تقلب علمی از جمله موضوعاتی است که در سال‌های اخیر بارها مطرح شده، اقدامات وزارت علوم برای پیشگیری از این مسئله چه بوده است؟

تقلب در حوزه آموزش عالی اشکال مختلفی دارد؛ موضوعی که امروزه افکار عمومی را جلب کرده، پدیده‌ای به نام پایان‌نامه فروشی یا تقلب در تدوین پروژه است و این موضوع آن چیزی است که در حال حاضر با آن مواجه هستیم. در این زمینه ما کمبود قانون داشتیم و به وزارت علوم لایحه‌ای در این خصوص پیشنهاد شد و به دولت نیز لایحه‌ای تحت عنوان پیشگیری و مبارزه با تقلب در تهیه آثار علمی پیشنهاد دادیم که بر همین اساس، این لایحه سال ۹۶ در دولت مطرح و تصویب شد؛ پس از آن مجلس نیز آن را تصویب و ابلاغ کرد.

وزارت علوم بعد از ابلاغ این قانون، بخش‌های گوناگونی از آن را به دانشگاه‌ها بخشنامه کرد و معاونت آموزشی، معاونت حقوقی و معاونت اداری نیز هر کدام به تناسب بخش‌های مرتبط با حوزه کاری خود، این موضوع را به دانشگاه‌ها اعلام کردند. البته به موجب تبصره ۱۰ این قانون باید آیین‌نامه‌ای هم بین

وزارت علوم و وزارت بهداشت تهیه می‌شد که به منظور تحقق این امر پیش‌نویسی تهیه کردیم و طی فراز و نشیب‌هایی، در نهایت با جلب نظر موافق وزارت بهداشت، این آیین‌نامه به دولت ارسال شد و دولت نیز در کمیسیون علمی آن را بررسی خواهد کرد و سپس تصویب و اجرایی می‌شود. بنابراین ما امروزه در زمینه موضوع پایان‌نامه فروشی دیگر با خلاء قانونی مواجه نیستیم.

عملیاتی کردن این قانون در دانشگاه‌ها چه وضعیتی دارد؟

چون تصور بر این بود تا زمانی که آیین‌نامه نباشد قانون قابل اجرا نیست لذا بنده به‌عنوان معاون حقوقی وزیر علوم، بخشنامه‌ای به دانشگاه‌ها مبنی بر اینکه اجرای قانون منوط به تهیه آیین‌نامه نیست و دانشگاه‌ها بعد از انتشار قانون در روزنامه‌های رسمی کشور ملزم به اجرای آن هستند، ارسال کردم و بر همین اساس در حال حاضر دیگر کسی معطل آیین‌نامه نیست و هم استاد، هم دانشجو و بخش‌های اداری باید قانون را اجرا کنند. گزارش‌هایی از چند دانشگاه وجود دارد و ملاحظه کردیم که خوشبختانه موضوع به‌طور جدی دنبال می‌شود اما انتظار پیگیری بیشتری از سوی دانشگاه‌ها داریم؛ البته بدیهی است که یک قانون جدید تا زمانی که تبدیل به فرهنگ شود، به زمان نیاز دارد.

جرمی که برای افراد حقیقی و حقوقی در تقلب علمی در نظر گرفته شده است، چیست؟

قانون بین مسئولیت تهیه‌کننده و مصرف‌کننده آثار تفکیک قائل شده است. بر همین اساس تهیه‌کننده مجرم شناخته می‌شود و مجازات کیفری دارد و مصرف‌کننده نیز مشمول مجازات انتظامی می‌شود که بسیار هم سنگین است. تهیه‌کننده می‌تواند شخص حقیقی، حقوقی یا یک سایت باشد که برای هر سه مورد، قانون‌گذار موضوع تقلب در تهیه آثار را جرم‌انگاری کرده و مجازاتی را برای آن‌ها برشمرده است. مجازات نقدی، مجازات زندان و تعطیلی پایگاه الکترونیکی که مرتکب جرم شده‌اند، از جمله مجازات‌های در نظر گرفته شده است. علاوه بر مسئولیت تهیه‌کننده، تبلیغ برای تهیه آثار علمی نیز جرم است.

آیا وزارت علوم نمی‌تواند اقدامی در خصوص مقابله با تخلف در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی انجام دهد؟

وزارت علوم در این زمینه نمی‌تواند اقدامی انجام دهد زیرا قانون‌گذار مسئولیت پیگیری این امر را به هیئت‌های تخلفات آن مؤسسه سپرده است، بنابراین برای ورود وزارت علوم به این مسئله، باید یک شاکی از مسئولان مؤسسه متخلف وجود داشته باشد؛ مثلاً معاون آموزشی دانشگاه اعلام کند که پایان‌نامه کشف‌شده تقلبی است و این را به‌منظور رسیدگی به هیئت تخلفات ارسال کند البته اگر ما به‌طور تصادفی از تخلف علمی مطلع شویم، حتماً علیه آن اقدام خواهیم کرد ولی مسئولیت اصلی و مستقیم با همان مؤسسه است.

دلایل بروز تقلب علمی چیست؟

عوامل بسیاری در بروز تقلب تأثیر دارند. گاهی شخصیت دانشجو و استاد در بروز آن مؤثر است و گاهی نیز ساختارهای موجود زمینه‌ساز این تقلب است. وقتی مدرک جای علم را بگیرد و مدرک یک ارزش تلقی شود، آنوقت هرکسی در صدد

وزیر علوم درخصوص جلوگیری از تقلب علمی در فضای سایبری، با وزارت ارتباطات مکاتبه‌ای داشته‌اند؟

بله نامه‌ای از سوی وزیر علوم به وزرای ارشاد، کشور و ارتباطات ارسال شده و متناسب با وظایف این سه وزارتخانه درخواست کردند تا در زمینه مقابله با تقلب علمی با وزارت علوم همکاری کنند. همچنین نامه‌ای نیز به شرکت‌های تلفن همراه ارسال شد و از آن‌ها درخواست کردیم، ارسال تبلیغات در این زمینه‌ها را متوقف کنند و پیرو آن نامه نیز شرکت تلفن همراه اعلام کرد که ارسال پیامک از طریق سی‌پی متوقف‌شده است اما اگر این امر از طریق شماره‌های شخصی صورت گیرد امکان کنترل آن از سوی اپراتور وجود ندارد و باید مورد به مورد از آن‌ها شکایت شود که بر همین اساس تاکنون از تعداد زیادی از پیامک‌ها و پایگاه‌ها طرح شکایت شده و در حال رسیدگی است. درخصوص مصرف‌کننده‌ها نیز باید گفت که این افراد ممکن است دانشجو، استاد، طلبه حوزه و کارکنان اداری باشند برای هر کدام قانونگذار مسئولیت‌هایی در نظر گرفته است مثلاً مطرح‌شده که هرگونه امتیاز مادی یا معنوی که بر اساس اثر

گرفتن مدرک برمی‌آید ولو اینکه نه علاقه‌ای به تحصیل و نه شایستگی روحی و استعداد ذهنی برای تحصیل داشته باشد لذا امروزه مدرک‌گرایی یکی از زمینه‌های تقلب علمی است که به دلیل ارزش شدن آن، سیلی از متقاضیان به دنبال کسب آن هستند و این خود باعث بروز تقلب می‌شود؛ از طرفی ما برای پاسخ دادن به این تقاضا مجوز تأسیس مراکز آموزش عالی را بدون فراهم بودن زیرساخت‌ها دادیم. راه‌اندازی یک مؤسسه آموزش عالی منوط به وجود هیئت علمی مناسب است ولی متأسفانه در طول سال‌های دراز

مقابلانه باشد، منتفی می‌شود یا اگر یک مدرک تحصیلی با پایان‌نامه مقابلانه گرفته‌شده یا استادی با یک مقاله تقلبی پایه کسب کرده باشد، امتیازاتش لغو می‌شود. علاوه بر لغو امتیازات مادی و معنوی، متخلف به هیئت‌های انتظامی اعضای هیئت علمی و هیئت رسیدگی به تخلفات اداری و کمیته‌های انضباطی دانشجویان یا دادرسا و دادگاه ویژه روحانیت برحسب مورد معرفی می‌شوند و مجازات این مراکز نیز مجازات سختی است. مجازات هیئت علمی شامل اخطار، انفصال دانشجو، محرومیت از تحصیل تا ۵ سال و اخراج از دانشگاه است.

حقوقی و مرکز نظارت و ارزیابی در حال رصد این مؤسسات هستند. حدود ۳۰۰ مؤسسه بدون رعایت حداقل ضوابط توسعه پیدا کردند که در حال حاضر تعداد زیادی از آنها منحل شده‌اند. عزم رئیس‌جمهور مشخصاً بر تعطیلی مؤسسات وابسته به دولت است و این موضوع به حدی مهم بود که در لایحه بودجه نیز به این توسعه نامتوازن و بی‌رویه مؤسسات اشاره شد و تقاضا کردند تا حداقل دولت، مؤسسات علمی کاربردی و دانشگاهی وابسته به دستگاه‌های اجرایی را از گردونه خارج کند و امر آموزش عالی را صرفاً به وزارت علوم بسپارد تا دستگاه‌های اجرایی بتوانند مأموریت خود را دنبال کنند.

چشم‌انداز مبارزه با تقلب علمی چیست؟

مقابله با این پدیده زمانی چشم‌انداز خوبی خواهد داشت که با ریشه‌ها و علت‌های آن مبارزه کنیم یعنی ابتدا علت‌ها را از بین ببریم و سپس بدون توجه به علت‌ها به معلول نگاه کنیم. از طرفی، اجرای قانون مقابله با تقلب بسیار مهم است، یعنی دانشگاه‌ها این موضوع را جدی بگیرند زیرا در این قانون روش‌هایی برای پیشگیری از تقلب در نظر گرفته شده است لذا باید دانشگاه‌ها پیشگیری‌ها را جدی بگیرند و دانشجو باید قبل از دفاع موضوعش را مشابهت‌یابی کند و سپس گواهی بیاورد. اگر یک دانشگاه در دو مرحله دانشجو را برای مشابهت‌یابی بفرستد، آمار تقلب بسیار کاهش پیدا می‌کند که این خود بازدارنده است و اگر دانشجو ببیند در معرض خطر کشف تقلب است قطعاً چنین ریسکی نمی‌کند. نوع دیگر مقابله با تقلب، اعمال مجازات است که دانشگاه‌ها باید بر این امر اهتمام کرده و موارد تقلب را کشف کنند. رسانه‌های مجازی نیز امروزه باید به این مسئله توجه کنند تا مسئله آن‌قدر زشت و قبیح شود تا با فشار افکار عمومی از بین برود.

این موضوع مورد بی‌توجهی قرار گرفته است و به دهها مؤسسه مجوز ساخت داده شده، علاوه بر آن، دانشگاه آزاد اسلامی نیز واحدهای بی‌رویه تأسیس کرده است و بعضاً برخی از واحدهای آن بدون آنکه یک هیئت علمی داشته باشند، صدها دانشجو پذیرفته‌اند. چه کسی باید این موضوع را کنترل کند؟ ترویج مدرک‌گرایی زمینه بروز فساد در آموزش عالی را فراهم کرده و این سبب بروز معضل اشتغال نیز شده است. وقتی بازار کار جدی برای جوانان که مهارتی دارند فراهم نشده است، برای به تأخیر انداختن بیکاری این افراد به سمت دانشگاه‌ها آمدند تا شاید موقعیت شغلی بهتری پیدا کنند درحالی‌که این امر در عمل برای آن‌ها محقق نشد. عامل دیگر بروز تقلب علمی، بی‌توجهی دانشگاه و استادان به تربیت اخلاقی دانشجویان است. برخی اساتید باوجود کیفیت عالی در ارائه مطالب علمی، از اینکه دانشجویان را اخلاق‌مدار تربیت کنند غافل می‌شوند و متأسفانه جنبه فرهنگی، روحی و اخلاقی، مورد بی‌توجهی واقع شده است.

فرمودید بعضی مؤسسات ظاهراً علمی هستند ولی شاکله علمی ندارند، وزارت علوم تا چه حد توانسته با این مؤسسات برخورد کند؟

از سال ۸۴ تا ۹۲ تعداد مؤسسات غیردولتی، حدود ۵ برابر شده است یعنی در طول ۸ سال، مؤسسات آموزشی، یک رشد لجام‌گسیخته پیدا کرده‌اند اما از سال ۹۲ به بعد مجوزی برای ساخت مؤسسات غیردولتی داده نشده و مؤسساتی که فاقد استاندارد هستند نیز شناسایی و با آن‌ها برخورد می‌شود. تا امروز حدود ۵۰ مؤسسه لغو اعتبار شده و به علت عدم رعایت استانداردهای آموزشی یا فقدان شرایط یک مؤسسه معتبر از گردونه فعالیت خارج شدند و همچنان معاونت آموزشی، معاونت

معاون اول رئیس‌جمهور در اختتامیه دهمین جشنواره بین‌المللی فارابی:

امروز کشور به علوم انسانی و اجتماعی نیاز مبرم دارد

معاون اول رئیس‌جمهور در دهمین جشنواره بین‌المللی فارابی، با تأکید بر نیاز مبرم کشور به علوم انسانی و اجتماعی گفت: علوم انسانی و اجتماعی در همه مقاطع و به‌خصوص در مقاطع حساس، نقش بسیار کارساز و تعیین‌کننده‌ای در عبور از تنگناها دارد و هر چه پیچیدگی مسائل جامعه و جهان بیشتر می‌شود نیاز بشر به این علوم نیز ملموس‌تر می‌گردد. دکتر اسحاق جهانگیری در این آیین که در سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی برگزار شد، از دست‌اندرکاران برگزاری این

در تاریخ کشور بوده است. معاون اول رئیس‌جمهور افزود: ما جنگی هشت‌ساله را تحمل کردیم و جنگ بزرگ خلیج فارس علیه عراق را دیدیم و جنگ افغانستان توسط ناتو، آمریکا و کشورهای دیگر را شاهد بودیم که آثار این جنگ‌ها همچنان پابرجا و قابل‌مشاهده است. دکتر جهانگیری با اشاره به حضور گروه‌های تروریستی و خشن که در منطقه به دنبال معرفی چهره نادرستی از اسلام هستند، تصریح کرد: این گروه‌ها به دنبال کشتار و قتل‌عام مردم در کشورهای منطقه به‌خصوص عراق و سوریه هستند و اگر ایران دست‌به‌کار نمی‌شد امروز گروه تروریستی داعش در منطقه حکومت و دولت داشت.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه امروز در آستانه چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی قرار داریم، افق‌گشایی و ابهام‌زدایی نسبت به آینده کشور را یک ضرورت و نیاز مهم برای ایران دانست و اظهار داشت: باید به کمک تفکر علمی و تدبیر و اراده سیاسی و احساس مسئولیت اخلاقی، نگرانی نسبت به آینده را در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کاهش دهیم.

دکتر جهانگیری افزود: آمریکایی‌ها در جنگ اقتصادی اخیر که علیه ملت ایران آغاز کردند، هم‌زمان جنگ رسانه‌ای و روانی را نیز علیه ایران شروع کردند و مهم‌ترین هدف آن‌ها این است که آینده را برای ملت ایران و به‌خصوص نسل جوان کشور، آینده‌ای مبهم جلوه دهند.

معاون اول رئیس‌جمهور اضافه کرد: آن‌ها می‌خواهند تردید و نگرانی نسبت به آینده را در کشور تشدید کنند، بنابراین ما باید تلاش گسترده‌ای انجام دهیم که نسبت به آینده ابهام‌زدایی کنیم تا افق‌های جدیدی پیش روی ملت ایران گشوده شود. دکتر جهانگیری گفت: زمان، زمان گفت‌وگو و بالابردن اعتماد به یکدیگر، اعتماد به خود و اعتماد به‌نظام است. مهم‌ترین سرمایه‌ای که برای عبور از مشکلات در اختیار کشور قرار دارد سرمایه اجتماعی است و این سرمایه اجتماعی نتیجه برداشت و قرائتی از دین بود که امام خمینی (ره) از اسلام ارائه کرد که حکومت مبتنی و برآمده از اراده ملت است و مردم در حکومت نقش اول و تعیین‌کننده دارند.

جشنواره قدردانی کرد و افزود: انتظار ما مدیران و سیاست‌گذاران از نهادهای علمی و دانشگاهی کشور این است که به دولتمردان و شهروندان در فهم مسائل و ارائه راهکارهای مناسب برای برون‌رفت از مشکلات کمک بیشتری کنند.

معاون اول رئیس‌جمهور فهم صحیح مسائل را پیش‌نیاز هر اقدامی دانست و خاطرنشان کرد: اگر آگاهی دقیق و درستی نسبت به مسائل پیدا نکنیم و ندانیم که مشکل اصلی کجاست، راهکارها ما را به مقصد موردنظر نمی‌رسانند و در این مسیر نقش دانشمندان، متفکرین و محققان علوم انسانی و اجتماعی بیش از سایر رشته‌های علمی است.

دکتر جهانگیری با بیان اینکه در ۴۰ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی راه دراز و دشواری را پشت‌سر گذاشته‌ایم و از گردنه‌های سختی عبور کرده‌ایم، تصریح کرد: اگر نگاهی به گذشته بیندازیم و مرور کنیم گذرا نسبت به حوادث ایران و جهان داشته باشیم، می‌بینیم که بسیاری از مقاطع، مقاطعی استثنایی

این گفت‌وگوها الزاماتی دارد که ما باید به این الزامات پایبند باشیم.

دکتر جهانگیری اظهار امیدواری کرد صاحب‌نظران، متفکرین و اندیشمندان در رشته‌های علوم انسانی در مقطع فعلی شرایط کشور را به‌درستی درک کنند و به درک دیگران از این شرایط نیز کمک کنند.

ضرورت تقویت حضور فعال علوم انسانی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های ملی

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به اینکه از سال گذشته نقش علوم انسانی در فرآیند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری ملی در زمینه‌های مختلف بیشتر شده است؛ بر ایجاد فضای مناسب برای حضور فعال علوم انسانی و اجتماعی ایران در ترازهای جهانی با همکاری سایر نهادها و دستگاه‌های فرهنگی تأکید کرد.

وی گفت: علوم انسانی در سخنان و دیدگاه‌های استادان و بزرگان بارها مورد تأکید قرار گرفته است و جشنواره بین‌المللی

وی با تأکید بر اینکه دولت برای ترمیم سرمایه اجتماعی کشور دست نیاز به‌سوی متفکرین، دانشمندان و صاحب‌نظران دراز کرده است گفت: دانشگاهیان و صاحب‌نظران بیش از دولتمردان می‌توانند در ترمیم و بازسازی سرمایه اجتماعی کشور ایفای نقش کنند.

معاون اول رئیس‌جمهور افزود: برای بالا بردن اعتماد به آینده و ارتقای امید اجتماعی، باید در رویکردها و رفتارها و ساختارهای حکمروایی اصلاحات انجام شود. اگر به دنبال حفظ ایران و نظام هستیم آنجا که نیاز است باید رویکردها، رفتارها و ساختارها اصلاح شوند.

دکتر جهانگیری با بیان اینکه گفت‌وگو میان دولت و دانشگاه در مراحل مختلف آغاز شده است، خاطرنشان کرد: از سال گذشته تلاش کردم موضوع گفت‌وگوی ملی را به‌عنوان نیاز مبرم جامعه مطرح کنم چراکه راه عبور از تنگناها را در گفت‌وگوی ملی می‌دانم.

وی افزود: در جلساتی که با دانشگاهیان و صاحب‌نظران داشتیم، بخشی از چالش‌های کشور مطرح شد و خوشه‌های مشورتی و کارگروه‌های مختلف برای یافتن راهکارها شکل گرفت و گفت‌وگوهای خوبی میان دولت و دانشگاه انجام شد.

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه در مقطع فعلی به‌شدت نیازمند همدلی و هم‌زبانی هستیم گفت: امروز نهادهای حاکمیتی مسئولیت تاریخی و مهمی برعهده دارند و پیش‌نیاز هر اقدام این است که همه نهادها در چارچوب وظایفی که قانون اساسی تعیین کرده عمل کنند.

وی خاطرنشان کرد: دولت، مجلس، قوه قضاییه و مجمع تشخیص مصلحت نظام هر کدام به سهم خود در حیطه اختیارات و وظایفشان در برابر تصمیماتی که در مورد

سرنوشت یک ملت و کشور می‌گیرند باید پاسخگو باشند. معاون اول رئیس‌جمهوری با مهم دانستن نگاه نخبگان نسبت به تصمیمات حاکمیت برای آینده کشور، یادآور شد؛ عبور از مسائل پیچیده پیش روی کشور در شرایط کنونی در صورتی محقق خواهد شد که مردم به صحنه بیایند.

دکتر جهانگیری اظهار داشت: امروز در مقطعی قرار داریم که به‌شدت نیازمند گفت‌وگو میان نخبگان و حکومت و نیز گفت‌وگو میان مردم و حکومت هستیم و حتی اگر مردم اعتراضی نسبت به شرایط دارند، باید اعتراض آن‌ها شنیده شود زیرا تنها در صورتی که مردم در صحنه حضور داشته باشند قادر خواهیم بود از مشکلات و تنگناها عبور کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهور نقش نخبگان جامعه را در گفت‌وگو میان حکومت و مردم نقشی پراهمیت توصیف و خاطرنشان کرد:

فارابی در راستای همین توجه بیشتر به علوم انسانی شکل گرفت و در توجه بیشتر به اندیشمندان علوم انسانی مؤثر بوده است.

دکتر غلامی افزود: محور علوم انسانی، انسان است؛ انسان برگزیده مخلوقات خداوند است و مهم‌ترین سرمایه معنوی، فرهنگی و اعتقادی ما نیز در حوزه علوم انسانی، جای می‌گیرد. بنابراین برای بررسی و توجه بیشتر به تاریخ حیات فرهنگی و اجتماعی ایران باید علوم انسانی را مورد توجه قرار دهیم.

وزیر علوم افزود: جشنواره بین‌المللی فارابی با این هدف برگزار می‌شود که از طریق آن به پاسداشت جایگاه اندیشمندان و محققان علوم انسانی همت کرده و با ارائه تصویر واقعی از کمیت و کیفیت تولیدات علوم انسانی و اسلامی، شرایط موجود این علوم در کشور را نشان دهیم و در همین مسیر همکاران

تدوین و تنظیم فوری بسته‌های سیاستی دقیق و مناسب ازجمله حراست از زبان فارسی، مأموریت اجتماعی در همه زمینه‌ها و رعایت اخلاق پژوهش یاری خواهد کرد.

وی تصریح کرد: ضرورت دارد با تقویت شبکه اجتماعی نخبگان علوم انسانی برای گسترش تعاملات علمی داخلی و ارتباطات علمی با سایر مناطق علمی دنیا تلاش ویژه صورت گیرد؛ به‌ویژه در شرایط فعلی، این ضرورت بیشتر احساس می‌شود. وزیر علوم تأکید کرد: جشنواره بین‌المللی فارابی باید منعکس‌کننده تمام نظریه‌های علوم انسانی و اسلامی باشد. دبیرخانه این جشنواره باید برای ایجاد فضای مناسب برای گفت‌وگوی سازنده میان مدیران و نخبگان کشور بکوشد؛ چراکه بخشی از مشکلات فعلی کشور ناشی از فقدان چنین گفت‌وگو و احساس اثربخشی است.

وزیر علوم افزود: با توجه به اهمیت استفاده از توان علمی دانشگاه‌های معتبر سراسر کشور لازم است در دوره‌های آینده استفاده بیشتری از این ظرفیت بزرگ صورت گیرد.

جشنواره بین‌المللی فارابی؛ زمینه‌ساز تبادل آرای متفکران، دانشمندان و نهادهای علمی فرهنگی جهان

دکتر حسین میرزایی رئیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم و رئیس دبیرخانه دائمی جشنواره بین‌المللی فارابی با تأکید بر آزاد بودن مشارکت در جشنواره برای تمامی پژوهشگران ایرانی و غیرایرانی گفت: این جشنواره در راستای تبادل آرای متفکران، دانشمندان و نهادهای علمی فرهنگی جهان، زمینه‌های لازم را فراهم آورده است.

وی تصریح کرد: علوم انسانی و اسلامی بیش از نیمی از آموزش عالی کشور را به خود اختصاص داده و امروز شاهد دهمین مراسم تکریم از عالمان فرهیخته این حوزه معرفتی هستیم که

ما در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تمام تلاش خود را به کار گرفتند تا چنین نشست فاخری را برگزار نمایند.

دکتر غلامی افزود: سال گذشته در چنین مناسبتی با کمال افتخار اعلام کردم نهال کاشته شده به درختی پربار تبدیل شد و امیدوارم ثمرات این رویداد سالانه علمی که به‌درستی به نام یکی از متفکران نام‌گذاری شده است، محقق شود؛ به‌خصوص آنکه فارابی محقق بود که حیات طویه انسانی را در بستر جامعه خردمند می‌دانست.

رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره بین‌المللی فارابی اظهار داشت: سعی کردیم پژوهشگران و دانشجویان به کاربردی کردن علوم انسانی از طریق توجه به مسئله‌ها و نیازهای جامعه ترغیب شوند و در این دوره از جشنواره حضور انجمن‌های علمی معتبر کشور، استادان به‌خصوص بانوان بیشتر از دوره‌های قبل اثربخش بوده است.

وی تصریح کرد: اگر جشنواره بین‌المللی فارابی را تصویری از علوم انسانی و اسلامی و بستری برای بالندگی آن بدانیم، تحقق دیگر اهداف برگزاری آن نیازمند توجه، دقت و برنامه‌ریزی است که دبیرخانه جشنواره این نکات را با همکاری انجمن‌های علمی برای دوره‌های بعد موردتوجه قرار دهد.

وزیر علوم گفت: بررسی روند دوره‌های اخیر جشنواره بین‌المللی فارابی به‌ویژه نتایج گروه‌های علمی دوره دهم و اهتمام هر چه بیشتر در حوزه علوم انسانی کشور به‌روشنی نشان می‌دهد مسئولیت همه در این زمینه باید مضاعف شود. از این رو باید برآوردی مستمر از وضعیت علوم انسانی و اسلامی در کشور توسط دبیرخانه جشنواره بر اساس الگوهای علمی و روش‌شناختی ارائه شود.

دکتر غلامی تأکید کرد: پایش منظم و سالانه تولیدات علوم انسانی در ایران، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را در مسیر

قد برافراشته است تا قامت بلند عالمان علوم انسانی و اسلامی را به تکریم بنشیند.

دکتر میرزایی افزود: علوم انسانی را نه برتر از علوم دیگر می‌دانیم و نه کمتر، هرچند اگر قدر علوم را به موضوع آن بدانیم، علوم انسانی بر تارک علوم دیگر قرار می‌گیرد؛ زیرا هم دارای کارکرد است و هم کاربرد و مسئولیت اجتماعی دانشگاه، مهم‌ترین وجهی است که این علوم را در خدمت به سرزمین عزیزمان قرار داده است.

رئیس دبیرخانه دائمی جشنواره بین‌المللی فارابی با تشکر از همت و زمانی که دکتر اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری در تشکیل هسته‌ها و خوشه‌های علمی دانشگاه‌های سطح یک کشور و بهره‌گیری از دستگاه‌های اجرایی کشور از علوم انسانی صرف کرده‌اند، گفت: این خوشه‌ها عمدتاً خوشه‌هایی هستند که مربوط به حوزه‌های علوم انسانی است و دانشگاه‌های جامع کشور و دانشگاه علامه طباطبائی به‌عنوان دانشگاه تخصصی علوم انسانی در این خوشه‌ها سهم ارزشمندی ایفا کرده‌اند و امید است این طلیعه ارزشمند، گامی بلند در جهت اعتلای کشور و استفاده روزافزون از علوم انسانی در خدمت به کشور باشد.

دکتر میرزایی افزود: در دهمین جشنواره بین‌المللی فارابی از بین ۵۶۴۹ اثر دریافتی، ۱۷ اثر در قالب ۱۶ اثر برگزیده و شایسته تقدیر در ۱۴ گروه علمی و یک برگزیده جایزه میان‌رشته‌ای که

بین‌المللی از ۱۲ شخصیت پیشرو علوم انسانی و پیشکسوت که مایه فخر و مباهات علوم انسانی کشور هستند و همچنین انجمن‌های علمی برتر، فصلنامه علمی برتر، مترجم برگزیده و نظریه‌پرداز برتر نیز تقدیر خواهد شد.

رئیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم افزود: آنچه امروز به‌عنوان گامی در جهت تقدیر از عالمان علوم انسانی صورت می‌گیرد، قدمی است در جهت تکریم این عزیزان هرچند که خود را بی‌نیاز از آن می‌دانند.

در آیین اختتامیه دهمین جشنواره بین‌المللی فارابی، لوح تقدیر ریاست جمهوری، لوح تقدیر آیسسکو، لوح تقدیر کمیسیون ملی یونسکو، یادمان جشنواره و مدال آیسسکو به مرحوم دکتر عبدالحسین زرین‌کوب، مرحوم آیت‌الله سید عبدالکریم موسوی اردبیلی و مرحوم توران میرهادی به‌عنوان شخصیت‌های پیشرو علوم انسانی و اسلامی اهدا شد.

آیت‌الله رضا استادی مقدم، علامه محمدرضا حکیمی و دکتر محمدعلی موحد به‌عنوان پیشکسوتان علوم انسانی و اسلامی، دکتر اصغر افتخاری در حوزه نظریه‌پرداز برجسته و دکتر عبدالکریم رشیدیان و دکتر حسین صابری نیز به‌عنوان مترجم برتر مورد تقدیر قرار گرفتند.

همچنین در بخش خارجی، دکتر خسرو قاسم از هندوستان و دکتر رائول گنزالس بورنر از اسپانیا به سبب جمیع آثار در حوزه اسلام‌شناسی، دکتر صفر عبدالله از قزاقستان، دکتر آنا ماریا کراسنولسکا از لهستان، دکتر مونیکا گرونکه از آلمان و دکتر نیکلاس جان سیمز ویلیامز از انگلستان به سبب جمیع آثار در حوزه ایران‌شناسی و دکتر پان کلود کریر از فرانسه به خاطر تحقیق، ترجمه و اقتباس از منطق‌الطیر عطار و دیوان شمس تبریزی مورد تجلیل قرار گرفتند. در بخش نهادهای پژوهشی نیز «انجمن علمی علوم مدیریت ایران» به‌عنوان انجمن علمی برتر و «پژوهش‌های فلسفی» و «فلسفه و کلام اسلامی» به‌عنوان نشریه علمی - پژوهشی برتر معرفی شدند.

همچنین در این دوره از جشنواره

بین‌المللی فارابی در راستای ارتقای دانش و پژوهش‌های میان‌رشته‌ای، بخش «مطالعات میان‌رشته‌ای» به جشنواره افزوده شد و دکتر مقصود فراستخواه به‌عنوان برگزیده این بخش مورد تقدیر قرار گرفت.

در بخش برگزیدگان گروه‌های علمی، در گروه اخلاق، ادیان و عرفان، دکتر حسن قادری در بخش جوان حائز رتبه شایسته تقدیر، در گروه تاریخ، جغرافیا و باستان‌شناسی جواد صفی‌نژاد در بخش بزرگسال رتبه اول و دکتر محمدجواد عبدالهی در بخش جوان شایسته تقدیر معرفی شدند.

از سال آینده به‌عنوان گروه ۱۵ جشنواره تثبیت خواهد شد، مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

وی گفت: علاوه بر آن از ۷ شخصیت بین‌المللی که از ایران شناسان و اسلام‌شناسان برجسته جهان هستند، تجلیل خواهد شد؛ برگزیدگان خارجی حاضر در این دوره از جشنواره از کشورهای انگلستان، فرانسه، آلمان، لهستان، اسپانیا، قزاقستان و هندوستان هستند و این اقدام را به‌عنوان گامی در دیپلماسی فرهنگی می‌دانیم.

دکتر میرزایی خاطرنشان کرد: علاوه بر بخش‌های داخلی و

در گروه حقوق نیز رتبه برگزیده اول به دکتر هدایت الله فلسفی در بخش بزرگسال و در گروه زبان، ادبیات و زبان شناسی نیز رتبه دوم بخش بزرگسال به دکتر مزدک انوشه اعطا شد. در گروه علوم اجتماعی و علوم ارتباطات در بخش بزرگسال دکتر محمدرضا جواد یگانه رتبه شایسته تقدیر و در بخش جوان، زهرا صبورنژاد رتبه برگزیده سوم را کسب کردند. در بخش برگزیدگان گروه علوم اقتصادی، مدیریت و علوم مالی نیز دکتر عباس شاکری حسین آباد موفق به کسب رتبه اول بخش بزرگسال و در گروه علوم سیاسی، روابط بین الملل و مطالعات منطقه ای دکتر فاطمه شایان در بخش بزرگسال موفق به کسب رتبه سوم شدند.

در گروه علوم قرآنی، تفسیر و حدیث نیز رتبه دوم به دکتر سیدمحمد مهدی گرامی در بخش بزرگسال و رتبه شایسته تقدیر در بخش جوان به دکتر یحیی میرحسینی اعطا شد. همچنین در گروه فلسفه، منطق و کلام در بخش بزرگسال دکتر اسدالله فلاحتی رتبه اول و در بخش جوان، محمد مهدی فاتحی رتبه نخست را کسب کردند. در گروه فناوری اطلاعات، اطلاع رسانی و کتابداری، دکتر مهدی شقاقی در بخش بزرگسال حائز رتبه شایسته تقدیر شد. در بخش برگزیدگان گروه مطالعات هنر و زیبایی شناسی نیز دکتر هادی صفایی پور رتبه سوم در سطح بزرگسال و دکتر فاطمه ماهوان رتبه سوم در سطح جوان، را کسب کردند.

با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری انجام شد؛

رونمایی از نخستین محصول فناوری روش نوین ویرایش ژنی کریسپر

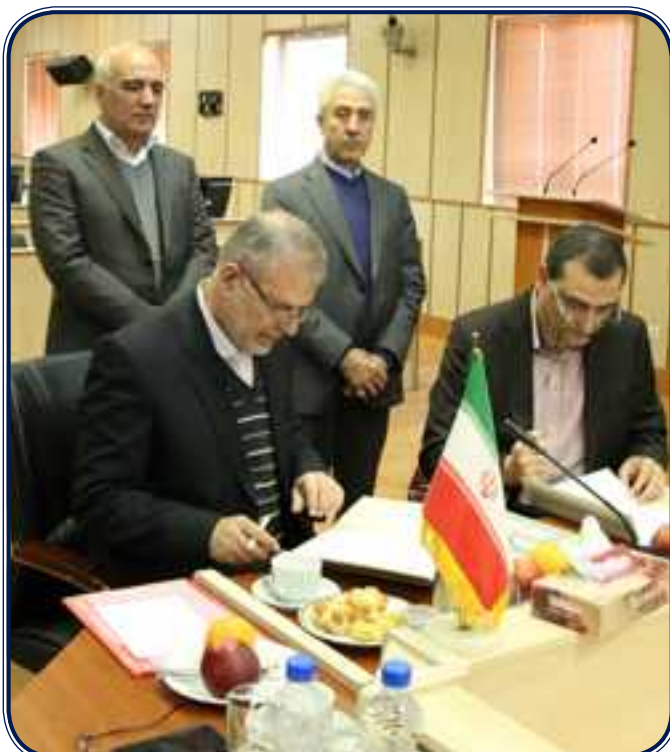
نخستین محصول فناوری روش نوین ویرایش ژنی کریسپر (crisper/cas) ۹ با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری رونمایی شد.

دکتر منصور غلامی در آیین رونمایی از اولین مدل موش هموفیلی نوع A با روش نوین ویرایش ژنی کریسپر گفت: امروزه تلاش همه مراکز علمی بر آن است که حتماً زحمات و صرف وقت به سمت حل مشکلات موجود در زمینه‌های علمی سوق داده شود و یکی از این زمینه‌های مهم در کشور موضوع بهداشت، درمان و بیماری است که خوشبختانه پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری در زمینه‌های زیست محیطی، کشاورزی و مباحث ژنتیکی کارهای تحول آفرینی انجام داده است که جای تشکر و قدردانی دارد.

وی تصریح کرد: این پژوهشگاه در ادامه دستاوردهایی که داشته با این محصول، امید زیادی را برای معالجه یکی از بیماری‌های مهم در کشور و دنیا تقویت کرده است؛ قطعاً کار علمی ارزشمندی که صورت گرفته بخشی از توانمندی‌های این پژوهشگاه را نشان می‌دهد؛ هرچقدر ظرفیت‌های حمایتی خود را در کنار مؤسسات علمی و پژوهشی افزایش دهیم سرعت دسترسی به نتایج تحقیقاتی مطلوب، بالاتر

خواهد رفت. دکتر غلامی خاطرنشان کرد: وزارت علوم تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری یکی از فعالیت‌های ویژه‌شان حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی است و موش مدل هموفیلی که امروز اینجا معرفی شد در حقیقت زمینه‌ساز انجام کارهای تحقیقاتی است که در آینده انجام خواهد شد. وی در خاتمه ضمن تبریک به محققان این طرح پژوهشی در پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری، اظهار امیدواری کرد، همواره دستاوردهای ارزشمند متعددی در این پژوهشگاه رونمایی شود.

دکتر مطلبی، رئیس پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری نیز در خصوص این رونمایی گفت: این محصول در قالب یک پروژه تحقیقاتی کلان با پشتیبانی مشترک پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری و ستاد توسعه سلول‌های بنیادی توسط محققان انجام شد و این دستاورد پژوهشی و فناوری اولین محصول در نوع خود در کشور است و کاربردهای مختلف دارویی و درمانی دارد. وی افزود: مرکز حیوان مدل این پژوهشگاه تاکنون موفق به تولید چندین مدل دیگر به روش‌های جراحی و انتقال ژن ویرایش ژنومی شده است که قابل استفاده برای پژوهشگران می‌باشد.

دکتر مطلبی بیان کرد: با بهره‌برداری از این محصول امیدهای زیادی در جهت تولید مدل‌های بیماری‌های ژنتیکی به‌صورت عام و توسعه روش‌های درمانی بیماری هموفیلی نوع A به‌صورت خاص ایجاد شده است و این دستاورد گام بلندی برای درمان بیماری‌های ژنتیکی با استفاده از شیوه‌های نوین به شمار می‌رود.

در ادامه این مراسم، قرارداد انتقال تکنولوژی بین پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست‌فناوری و دکتر گرجی رئیس شرکت سینره امضاء شد.

در ادامه این مراسم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از آزمایشگاه حیوان مدل، محل نگهداری از حیوانات و آزمایشگاه تراریخت پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست‌فناوری بازدید کرد.

گزارشی از سفر وزیر علوم به دانشگاه یزد در آستانه سی‌امین سال تأسیس؛ افتتاح خانه نیک‌بین و تیمچه مرتاض در دانشکده هنر و معماری / رونمایی از کتاب تیمچه مرتاض

قدرت‌های اقتصادی یکی از کاربردهای گسترش علم و فناوری است. دکتر غلامی با اشاره به اینکه ایران رتبه ۱۶ تولید علم در دنیا را به خود اختصاص داده است، تصریح کرد: بسیاری از دستاوردهای دانشگاهی ایران طی ۴۰ سال گذشته اتفاق افتاده است. وی با بیان اینکه امروز تمام امور کارشناسی کشور توسط

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در آستانه سی‌امین سال تأسیس دانشگاه یزد در سفر به این استان، بنای اهدایی از سوی دکتر حاج مرتاض با متراژ ۳۵۰ مترمربع زیربنا با سرمایه‌گذاری ۳۷۰ میلیون تومان (مبلغ ۲۰۰ میلیون تومان از محل اعتبارات ملی و ۱۷۰ میلیون تومان از سوی بنی نیکوکار) در دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد را افتتاح کرد.

این تیمچه در مجاورت خانه مرتاض قرار گرفته است و دو طبقه زیرزمین و همکف را شامل می‌شود و مقرر شده است به سالن کنفرانس اختصاص پیدا کند.

دکتر منصور غلامی در حاشیه افتتاح تیمچه مرتاض با اشاره به ضرورت حفظ اصالت در آموزش، گفت: بازسازی تیمچه مرتاض و واگذاری آن به دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد یک ارزش فرهنگی است و تحصیل در چنین فضاهایی اصالت فرهنگی جامعه و کشور را حفظ می‌کند.

وزیر علوم با بیان اینکه یزد از جمله شهرهای شاخص ایران در حفظ اصالت‌های خود است، افزود:

نیروهای بومی و داخلی انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: نیروهای تخصصی با رشته‌های مختلف در دانشگاه‌های ایران تربیت شده و منتظر جذب هستند.

وزیر علوم در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه توجه ویژه به بحث کارآفرینی ازجمله اقدامات جدی در دستور کار وزارت علوم است، گفت: راه‌اندازی ۴۳ پارک علم و فناوری در کشور و ایجاد ۱۹۰ مرکز رشد در حوزه دانشگاه‌های وزارت علوم از جمله ظرفیت‌های موجود برای تقویت حوزه کارآفرینی است. دکتر غلامی با بیان اینکه توجه به نسل چهارم دانشگاه‌ها از جمله مهم‌ترین محورهای اجرایی وزارت علوم است، اظهار کرد: توجه به ارتقای صنعت، حل چالش‌های پیش رو به‌ویژه در شرایط تحریم فعلی و راه‌اندازی خوشه‌های علمی در دانشگاه‌ها از جمله اقدامات انجام‌شده در این حوزه است.

وزیر علوم در ادامه با اشاره به اینکه رویکرد به سمت دانشگاه جامعه‌محور در کشور آغاز شده است، افزود: دخالت دانشگاهیان در امور توسعه‌ای کشور اتفاقی میمون و مطلوب است. دکتر غلامی با بیان اینکه ایجاد شبکه‌های علمی از جمله

انتقال مکان‌های آموزشی به خانه‌های قدیمی نقش مهمی در توسعه علوم تخصصی به‌ویژه در رشته معماری ایفا می‌کند. وی رفت‌وآمد در مکان‌های قدیمی را بستر مناسبی برای الهام‌گیری دانشجویان از محیط دانست و گفت: مشارکت خیرین ازجمله ویژگی‌های مردم استان یزد است که در بهسازی و بازسازی تیمچه مرتاض دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد خودنمایی کرده است.

ایران؛ مهد قدیمی‌ترین دانشگاه جهان / توسعه کارآفرینی ازجمله برنامه‌های وزارت علوم

یادمان سی‌امین سال تأسیس دانشگاه یزد با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در دانشگاه یزد افتتاح شد.

دکتر منصور غلامی در این آیین، ایران را به‌عنوان کشوری که از دیرباز مهد دانش و دانشگاه بوده معرفی کرد و افزود: قدیمی‌ترین دانشگاه جهان توسط یونسکو در ایران اسلامی ثبت شده است.

وزیر علوم در ادامه با بیان اینکه علوم به‌سرعت گسترش و تحول پیدا می‌کنند، گفت: ایجاد قدرت‌های وسیع ازجمله

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در ادامه سفر به استان یزد در جریان دیدار با آیت‌الله ناصری نماینده ولی فقیه و امام جمعه یزد، بر ضرورت نهادینه شدن فرهنگ مراجعه به دانشگاهیان تأکید کرد.

دکتر منصور غلامی با اشاره به دستاوردهای ایران اسلامی طی چهل سال گذشته، اظهار کرد: خوشبختانه امروز در حوزه نیروی انسانی متخصص، ایران اسلامی هیچ کمبودی ندارد.

وی عدم توسعه دیگر بخش‌های کشور متناسب با بخش دانشگاهی را یکی از مهم‌ترین دلایل بیکاری فارغ‌التحصیلان دانست و افزود: خوشبختانه سطح کمی و کیفی دانشگاهی کشور مطلوب و قابل دفاع است.

وزیر علوم رشد و توسعه علمی را اولویت اول جامعه دانشگاهی کشور دانست و گفت: رویکردهای جدید برای استفاده از علم و فناوری از جمله اقدامات در دستور کار وزارت علوم است. دکتر غلامی در ادامه با اشاره به دستاوردهای وزارت دفاع،

ضرورت‌های اجرایی در حوزه توسعه دانشگاهی است، تأکید کرد: رشد بیش‌ازپیش علمی کشور مستلزم ایجاد هم‌افزایی بین واحدهای دانشگاهی است.

لزوم تغییر مسیر دانشگاه‌ها برای مشارکت در توسعه کشور

دکتر محمدصالح اولیاء، رئیس دانشگاه یزد نیز در جشن سی‌سالگی دانشگاه یزد با بیان اینکه وضعیت آموزش عالی کشور در شرایط ویژه‌ای قرار دارد، اظهار کرد: بحران‌های مالی از جمله چالش‌های جدی جامعه دانشگاهی است که به حمایت کامل مسئولان ارشد کشور نیاز دارد.

وی لزوم ساماندهی آموزش عالی را از دیگر دغدغه‌های جامعه دانشگاهی دانست و افزود: جهت حرکت دانشگاه باید تغییر کند و بیشتر در امور توسعه کشور دخالت داده شوند.

رئیس دانشگاه یزد در ادامه با بیان اینکه جامعه دانشگاهی باید با تقویت انسجام درونی بیش‌ازپیش برای پیشرفت کشور مؤثر باشند، گفت: دستگاه‌هایی که

به‌نوعی در عملکرد آموزش عالی تأثیر دارند باید نقش این مهم در توسعه کشور را به رسمیت شناخته و حمایت کنند.

دکتر اولیاء با اشاره به ظرفیت جامعه دانشگاهی در تسهیل کردن مسیر توسعه کشور، تصریح کرد: متأسفانه آن‌طور که باید و شاید جامعه دانشگاهی در برنامه‌ریزی‌های کلان کشور دخالت داده نمی‌شوند و این مهم باید اصلاح شود.

وی تدوین برنامه‌های منسجم آموزشی و متناسب با نیازهای جامعه را ضروری دانست و بیان کرد: اساتید و رؤسای دانشگاهی هم باید بیش‌ازپیش نسبت به یکپارچگی برنامه‌های توسعه‌ای خود اقدام کنند.

کتاب تاریخچه سی‌ساله دانشگاه یزد رونمایی شد

مراسم رونمایی از کتاب تاریخچه سی‌ساله دانشگاه یزد با حضور دکتر منصور غلامی وزیر علوم، دکتر محمدصالح اولیاء رئیس دانشگاه، جمعی از مسئولان کشور و استان و دانشگاهیان و حامیان دانشگاه یزد برگزار شد. «کتاب یزدانش» به کوشش دکتر جلیل شاهی، دکتر گلپر نضری و حسین مسرت در ستاد گرامیداشت سی‌امین سال تأسیس دانشگاه یزد تدوین شده و مشتمل بر اسناد ارزشمندی است که تاریخچه شکل‌گیری و توسعه دانشگاه یزد را روایت می‌کند. همچنین در این آیین وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تمبر یادبود سی‌امین سال تأسیس دانشگاه یزد را نیز امضا کرد.

تصریح کرد: بسیاری از دستاوردهای نیروهای مسلح با مشارکت دانشگاهیان محقق شده است.

وزیر علوم در ادامه با بیان اینکه تحقیقات نشان می‌دهد که خوشبختانه اکثر دانشجویان متعهد هستند، گفت: نهادینه شدن فرهنگ مراجعه به دانشگاهیان و استفاده از کارشناسان حوزه‌های مختلف ضروری است.

وی تصریح کرد: طرح ساماندهی آموزش عالی در وزارت علوم نهایی شده و کیفی سازی و هدفمند کردن واحدهای آموزش عالی از جمله اهداف وزارت علوم در طرح ساماندهی آموزش عالی است.

مأموریت‌گرا کردن مراکز آموزش عالی اولویت اجرایی وزارت علوم است

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در آخرین برنامه خود در سفر به استان یزد در نشست شورای برنامه‌ریزی و توسعه این استان، با بیان این‌که جایگاه امروز ایران در

ضرورت نهادینه‌سازی فرهنگ مراجعه به دانشگاهیان

دکتر منصور غلامی در این بازدید از عملیات احداث پروژه‌های مهمانسرای سبز و خوابگاه متاهلین دانشگاه یزد بازدید کرد و از نزدیک در جریان روند پیشرفت این طرح‌های عمرانی قرار گرفت.

خوابگاه متاهلین دانشگاه یزد دارای دو هزار و ۶۷۳ مترمربع زیربنا بوده و در چهار طبقه در دانشگاه یزد در حال احداث است و تاکنون ۶۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. ساختمان پروژه

مهمانسرای سبز این دانشگاه نیز با مشارکت شرکت برق منطقه‌ای و دانشگاه یزد در حال انجام بوده و تاکنون بیش از ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است.

بازدید دکتر غلامی از دانشگاه میبد و افتتاح سرای دانشجویی دختران

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم تحقیقات و فناوری در ادامه سفر به استان یزد ضمن بازدید از بخش‌های مختلف دانشگاه میبد با فعالیت‌های این دانشگاه از نزدیک آشنا شد. دانشگاه میبد در سال ۱۳۷۴ در زمینی به مساحت ۱۶۰ هکتار ساخته شده و در حال حاضر دو هزار و ۱۵۰ دانشجو در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در این دانشگاه مشغول به تحصیل هستند. همچنین ۷۰ نفر عضو هیئت علمی در سه دانشکده فنی مهندسی، علوم

حوزه پژوهشی نشان از به ثمر رسیدن فعالیت دانشگاهیان در این حوزه است، گفت: مأموریت‌گرا کردن مراکز آموزش عالی اولویت اجرایی وزارت علوم است.

در این نشست که با حضور رؤسای دانشگاه‌های استان یزد برگزار شد، دکتر غلامی با بیان اینکه آموزش عالی کشور در ۴۰ سال گذشته وظیفه خود را به خوبی انجام داده است، اظهار داشت: عدم نیاز ایران اسلامی به کارشناسان خارجی، گواه استقلال علمی و آموزشی در دوران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی است.

وی با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه پژوهش، افزود: جایگاه امروز ایران در حوزه‌های پژوهشی بین‌المللی نشان می‌دهد که فعالیت دانشگاهیان در این حوزه به ثمر نشسته است.

وزیر علوم در ادامه با بیان اینکه متأسفانه در مورد دستاوردهای چهل ساله انقلاب اسلامی خیلی کم حرف زده می‌شود، گفت: افراد باید در مورد دستاوردهای انقلاب اسلامی نیمه پرلیوان را دیده و نسبت به افزایش امید بین افراد جامعه اقدام کنند.

دکتر غلامی تقویت ظرفیت‌های بین‌المللی را از جمله اقدامات در دستور کار وزارت علوم دانست و بیان کرد: برنامه‌های منسجم به‌منظور ارتقای جایگاه علمی ایران در عرصه‌های بین‌المللی تدوین و در دستور کار قرار گرفته است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ضرورت ایجاد اشتغال پایدار با تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان و پارک‌های علم و فناوری گفت: حمایت بیش‌ازپیش از پارک‌های علم و فناوری از جمله رویکردهای جدی وزارت علوم و دولت است. دکتر غلامی ورود به رفع مسائل اجتماعی و صنعتی را از دیگر رویکردهای جدی وزارت علوم دانست و گفت: فعالیت به‌روز علمی برای رفع دغدغه‌های بخش صنعت از جمله اقدامات انجام شده و در دستور کار وزارت علوم است.

وزیر علوم با بیان اینکه در حوزه فناوری می‌توانیم برخی از اقدامات را به بخش خصوصی واگذار کنیم، افزود: در بحث ساماندهی، مأموریت‌گرا کردن مراکز آموزش عالی در اولویت اجرایی وزارت علوم قرار گرفته است.

وزیر علوم از پروژه‌های عمرانی دانشگاه یزد بازدید کرد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در ادامه سفر به استان یزد از پروژه‌های عمرانی در دست احداث دانشگاه یزد بازدید کرد.

دکتر غلامی با بیان اینکه تاکنون دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی وظایف خود را به‌خوبی انجام داده‌اند، اظهار داشت: بسیاری از دستاوردهای علمی کشور طی ۴۰ سال عمر انقلاب اسلامی به‌دست آمده است.

وی با بیان اینکه دانشگاه‌ها به لحاظ تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد وظیفه خود را به‌خوبی انجام داده‌اند، گفت: بخش صنعت هم باید با پشتکار بیش‌ازپیش شرایط اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی را ایجاد کند.

دکتر غلامی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اقدامات و دستاوردهای پژوهشی چند سال اخیر افزود: رفع موانع به‌کارگیری دستاوردهای پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، مؤثرترین راهکار برای توسعه و پیشرفت کشور است.

وزیر علوم در پایان با بیان اینکه تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان ازجمله اولویتهای جدی وزارت علوم است، خاطرنشان کرد: تاکنون بیش از ۴۲۰ هزار شغل پایدار در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد کشور موردحمایت وزارت علوم قرار گرفته‌اند.

در پایان این نشست و با حضور وزیر علوم از خیرین حوزه آموزش عالی اردکان تجلیل شد.

انسانی و الهیات دانشگاه میبد فعالیت می‌کنند. وزیر علوم در ادامه حضور خود در شهرستان میبد، سرای دانشجویان دختر دانشگاه میبد را نیز افتتاح کرد. سرای دانشجویی دختران دانشگاه میبد در زمینی به مساحت پنج هزار مترمربع با ۲۷ سویت مجزا و ظرفیت ۵۴۰ نفر ساخته شده است. این سرای دانشجویی با صرف ۸۰ میلیارد ریال اعتبار از طرف خیرین این شهرستان به بهره‌برداری رسید.

طرح ساماندهی مراکز آموزش عالی کشور از سال آینده آغاز می‌شود

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در نشست شورای دانشگاه میبد با بیان اینکه تمام مراکز آموزش عالی کشور پایش شده‌اند، گفت: طرح ساماندهی مراکز آموزش عالی کشور از سال آینده آغاز می‌شود.

در این نشست دکتر غلامی با بیان اینکه مسئولان و دست‌اندرکاران امور کشور باید با نگاهی واقع‌بینانه عملکرد دانشگاه‌ها را ارزیابی کنند، اظهار داشت: در برهه‌ای از زمان بدون توجه به مباحث نرم‌افزاری تعداد زیادی دانشگاه در کشور ایجاد شده و همین موضوع ضرورت اجرای طرح ساماندهی مراکز آموزش عالی را برای توسعه این مراکز، بیش‌ازپیش و دوچندان کرده است.

وزیر علوم، کیفی‌سازی آموزش عالی باهدف ارتقای ظرفیت مراکز آموزشی را ازجمله اولویتهای جدی وزارت علوم دانست و افزود: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده برای تمام دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور مأموریت‌های ویژه تعریف می‌شود. دکتر غلامی با بیان اینکه طرح اولیه ساماندهی آموزش عالی آماده شده است، تصریح کرد: در نظر داریم این طرح را در سال آینده در سطح کشور اجرایی کنیم.

وزیر علوم از طرح‌های عمرانی دانشگاه اردکان بازدید کرد

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در ادامه سفر به استان یزد با حضور در شهرستان اردکان از چند طرح عمرانی دانشگاه این شهرستان بازدید و از نزدیک در جریان روند فعالیت‌های این دانشگاه قرار گرفت. دانشگاه اردکان در زمینی به مساحت ۱۰ هکتار از سال ۱۳۷۴ ساخته شده و دارای دو هزار و ۵۰۰ دانشجو در مقاطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد است. دارا بودن ۵۰ کد رشته تخصصی در قالب چهار دانشکده فنی و مهندسی، کشاورزی، روانشناسی و دامپزشکی از دیگر امکانات دانشگاه اردکان است.

از دانشگاهیان انتظار داریم مشکل‌گشای کشور در حوزه‌های مختلف باشند

دکتر منصور غلامی در ادامه سفر به استان یزد با حضور در جمع دانشگاهیان شهرستان اردکان با بیان این‌که در شرایط فعلی وضعیت علوم و فناوری به‌سرعت در حال تغییر است، گفت: مراکز آموزش عالی کشور باید تغییرات جدی در مأموریت‌هایشان را در دستور کار قرار دهند و ما از دانشگاهیان انتظار داریم مشکل‌گشای کشور در حوزه‌های مختلف باشند.

در دیدار وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی عراق صورت گرفت؛ افزایش همکاری‌های مشترک ایران با عراق در حوزه علوم و تحقیقات/ امضای تفاهم‌نامه نقشه راه همکاری‌های علمی و فناوری دو کشور

وی با تأکید بر لزوم همکاری‌های علمی ویژه بین دو کشور اظهار داشت: باید گام‌های جدی و عملی در خصوص این همکاری‌ها برداشته شود و اکنون خواستار بهره‌مندی از تجارب علمی مشترک و انجام و فعالیت‌های مشترک علمی بین ایران و عراق هستیم.

لزوم گسترش همکاری‌های مشترک بین ایران و عراق

دکتر منصور غلامی نیز در این دیدار با بیان اینکه ایران علاقه خاصی برای همکاری با عراق در حوزه علمی و پژوهشی دارد و این ناشی از علایق فرهنگی، اسلامی و تاریخی بین دو کشور است، نسبت به انجام همکاری‌ها با دانشگاه‌ها و مراکز علمی اعلام آمادگی کرد.

وزیر علوم با اشاره به اینکه تاکنون همکاری‌های مفیدی بین دو کشور صورت گرفته، افزود: اکنون بیش از سه هزار و ۳۰۰ دانشجو از عراق در ایران تحصیل می‌کنند که از این تعداد حدود ۷۰۰ نفر دانشجوی دکتری هستند.

وی با بیان اینکه هیچ طرح تحقیقاتی مشترکی بین دو کشور به صورت رسمی وجود ندارد و رفت‌وآمد اساتید

دکتر قصی عبدالوهاب السهیل، وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی عراق و هیئت همراه با دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران در راستای گسترش و تقویت همکاری‌های دوجانبه علمی بین‌المللی در محل وزارت علوم دیدار و گفت‌وگو کرد.

دکتر عبدالوهاب السهیل در این دیدار ضمن تبریک چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران، با اشاره به مشترکات فراوان دو کشور گفت: علاوه بر اشتراک در حوزه عقایدی، مسائل اجتماعی و تاریخی نیز از جمله حوزه‌های مشترک بین دو کشور است.

وی افزود: این مسئله باعث شده تا امروزه ایران بیش از هر کشور دیگری نسبت به مسائل کشور عراق اطلاع و آگاهی داشته باشد.

وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی عراق با بیان اینکه نمی‌توان حمایت‌های ایران در دفاع از عراق علیه تروریست‌ها را فراموش کرد، گفت: آینده روابط دو کشور باید به شکل مشترک تصمیم‌گیری شود و هماهنگی فی‌مابین در عالی‌ترین سطح صورت گیرد.

علمی بین دو کشور دانست.

هدف اصلی عراق تمرکز بر تلاش تحقیقاتی مشترک با ایران است

دکتر قصی عبدالوهاب السهیل در ادامه با تأکید بر صحبت‌های دکتر غلامی عنوان کرد: همان‌طور که مطرح شد، اکنون اطلاعات ما در خصوص مراکز علمی ایران جزئی است و تلاش می‌کنیم تا این امر بهبود یابد. وی افزود: در حال حاضر فعال‌سازی کارهای تحقیقاتی بین

دانشگاه‌ها بسیار کم است، ادامه داد: جهت بهبود این امر، باید بین دانشگاه‌ها و مراکز علمی ایران و عراق روابط گسترده‌تری شکل گیرد.

وزیر علوم با اشاره به اینکه اکنون شناخت کمی از دانشگاه‌های ایران و توانایی‌های آن‌ها در بخش علمی در دانشگاه‌های عراق وجود دارد، بیان کرد: در حال حاضر دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ایران از نظر تولیدات علمی رتبه ۱۶ جهان را دارند و بعضی از دانشگاه‌ها از جمله صنعتی شریف جایگاه بسیار مطلوبی را در بین دانشگاه‌های جهان در حوزه‌های مختلف علوم از جمله

نانوتکنولوژی، بیوتکنولوژی، صنایع هسته‌ای و... دارند.

دکتر غلامی در خصوص پارک‌های علم و فناوری گفت: در حوزه پارک‌های علم و فناوری نیز تلاش بسیاری صورت گرفته که بر همین اساس اکنون ۴۳ پارک علم و فناوری در کشور فعالیت می‌کنند. همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان بسیاری شکل گرفته که در حال توسعه است.

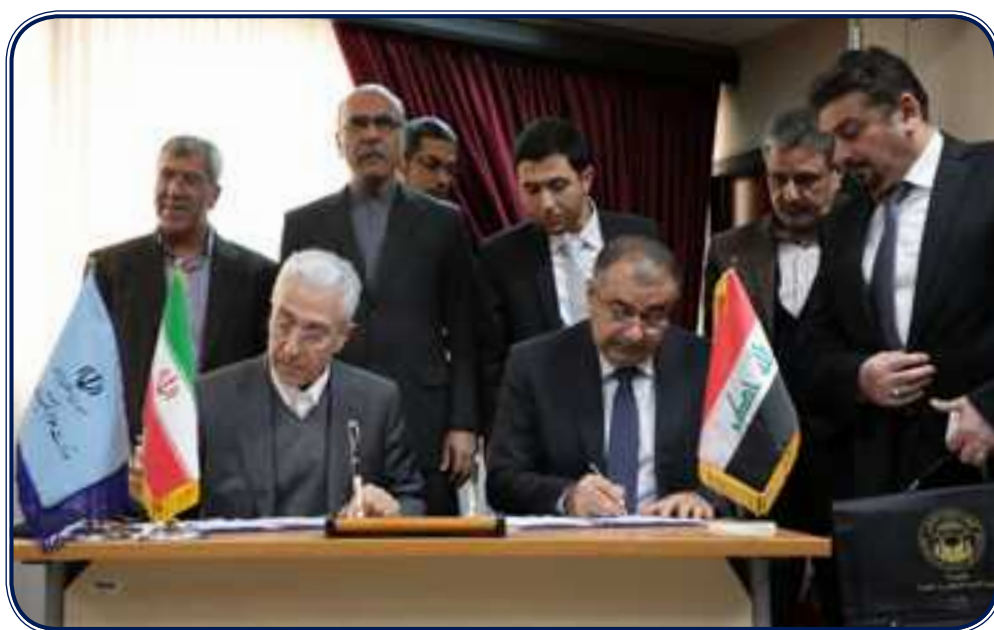
وی با بیان اینکه ظرفیت‌های علمی مطلوبی در تبدیل دانش به فناوری و ایجاد اشتغال متناسب با تخصص دانشجویان وجود

دارد، افزود: در حال حاضر آمادگی داریم تا همکاری‌های بیشتری نسبت به گذشته در حوزه علوم و تحقیقات با کشور عراق داشته باشیم.

دکتر غلامی با اشاره به افزایش همکاری‌ها بین دو کشور، ادامه داد: پذیرش دانشجو بخشی از این همکاری‌ها است که به صورت بورسیه و پرداخت هزینه از سوی علاقه‌مندان به تحصیل در دانشگاه‌های ایران صورت می‌گیرد.

وی با بیان اینکه دانشجویان عراقی با قرابت‌های فرهنگی موجود بین دو ملت در ایران به خوبی تحصیل می‌کنند و می‌توانند در آینده نیز برای قبول مسئولیت‌های بزرگ در کشورشان تربیت شوند، تصریح کرد: درخصوص همکاری‌های تحقیقاتی بین دانشگاه‌ها و مراکز علمی دو کشور با توجه به مشترکاتی که به لحاظ محیط‌زیستی، جغرافیایی، نیازهای صنعتی، مسائل فرهنگی و اجتماعی وجود دارد، می‌توان کارهای بسیار خوبی را طی تحقیقات مشترک به انجام رساند.

وزیر علوم تشویق رفت‌وآمد اساتید و دانشجویان به خصوص تحصیلات تکمیلی را راهی مؤثر برای تقویت ارتباطات

مراکز علمی دو کشور از جمله برنامه‌های مهم دولت عراق است و باید به سمت زمینه‌های جدید مثل آموزش اساتید عراقی نیز حرکت کنیم.

وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی عراق اظهار داشت: معتقدیم باید گام‌های عملی در خصوص انجام فعالیت‌های مشترک علمی انجام شود، در این خصوص نیز دستورات و توضیحاتی مبنی بر جذب دانشجویان در حوزه تخصص‌های انسانی داده شده است.

وی با بیان اینکه امکان شکل‌گیری تعامل بین اساتید دانشگاه‌های دو کشور در زمینه‌های مشترک وجود دارد، تأکید کرد: هدف اصلی ما تمرکز بر تلاش تحقیقاتی مشترک خواهد بود تا عراق تنها به زیارت عتبات محدود نشود و اساتید و هیئت‌های علمی نیز به این کشور سفر کنند و در حال حاضر پیشنهادها بسیاری از سوی کشورهای منطقه‌ای و اروپایی مبنی بر انجام همکاری‌های مشترک داریم اما عراق خواستار گسترش همکاری با ایران است.

پذیرش بیش از ۵۰۰ مربی دانشگاهی طی دو سال گذشته

همچنین دکتر عبدالحمید علیزاده مدیرکل امور دانشجویان غیرایرانی وزارت علوم نیز در این دیدار با بیان اینکه در طول دو سال گذشته از کشور افغانستان بیش از ۵۰۰ مربی دانشگاهی پذیرفته شده، گفت: نکته مهمی که راه را برای دانشجویان باز می‌کند، دانشگاه‌های مورد توافق آن‌ها است که امیدواریم در کمیته مشترکی که شکل خواهد گرفت لیست دانشگاه‌های ایران افزایش یافته و مورد استقبال دانشجویان عراقی قرار گیرد.

اعلام آمادگی دانشگاه صنعتی شریف برای انجام پروژه‌های مشترک با عراق

دکتر محمود فتوحی، رئیس دانشگاه صنعتی شریف نیز با بیان اینکه در حال حاضر حدود ۱۲ هزار دانشجو در ۱۳ دانشکده این دانشگاه تحصیل می‌کنند، اعلام کرد: این دانشگاه برای تبادل استاد و دانشجو و انجام پروژه‌های مشترک آمادگی کامل دارد.

وی افزود: اگرچه اکنون تفاهم‌نامه‌های مشترک بسیاری با دانشگاه‌های عراق داریم اما خواستار عملیاتی شدن آن‌ها بیش از پیش هستیم.

در پایان این دیدار، تفاهم‌نامه نقشه راه همکاری‌های علمی و فناوری دو کشور برای ۵ سال آتی نهایی و به امضا رسید. گفتنی است وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی عراق به دعوت رسمی دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری کشورمان به ایران سفر کرده بود.

ارتقای سطح همکاری‌ها از دانشگاهی به پژوهش و فناوری

در ادامه دکتر حسین سالارآملی قائم مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل گفت: دکتر غلامی طی جلسات متعدد همواره تأکید بر ارتقای سطح همکاری با کشورها از دانشگاهی به پژوهش و فناوری داشتند که در رأس این کشورها، عراق بوده لذا ما برای انتقال تجارب آماده هستیم.

وی افزود: در تفاهم‌نامه جدید، ارتقای سطح همکاری از دانشگاهی به پژوهش و فناوری مدنظر قرار گرفته است که برای اجرایی شدن آن دو ساختار از جمله تشکیل کمیته مشترک و انجمن روسای دانشگاه‌های بین دو کشور لازم است.

لزوم تبادل مشترک بین دانشگاه الزهرا (س) و دانشگاه‌های عراق در حوزه تحصیلات تکمیلی

همچنین دکتر مهناز ملانظری رئیس دانشگاه الزهرا (س) نیز در این نشست با بیان اینکه این دانشگاه طی سال‌های اخیر تفاهم‌نامه‌های بسیاری با دانشگاه‌های عراق داشته است، اعلام کرد: در حال حاضر بیش از ۲۰ دانشجوی عراقی در دانشگاه الزهرا (س) تحصیل می‌کنند.

وی گفت: امیدواریم با افزایش تعداد دانشجویان عراقی در دانشگاه، فرصتی فراهم شود تا با ایجاد شعبه‌ای از دانشگاه الزهرا (س) در عراق بتوانیم این همکاری‌ها و انتقال تجارب را بیش از پیش تقویت کنیم و با نگاه ویژه به بانوان، تبادل مشترکی بین اساتید و دانشجویان در حوزه تحصیلات تکمیلی شکل گیرد.

در گفت‌وگو با دکتر محمد کافی تشریح شد؛

دستاوردهای دانشگاه فردوسی مشهد در جذب و آموزش دانشجویان خارجی

اشاره:

با تبدیل آموزشگاه عالی بهداری در سال ۱۳۲۸ به دانشکده پزشکی، نخستین گام در راه تأسیس سومین دانشگاه ایران در شهر مقدس مشهد برداشته شد. در سال ۱۳۳۴ با صدور مجوز دیگری دانشکده ادبیات و پس‌از آن دانشکده معقول و منقول (الهیات) و دیگر دانشکده‌ها تحت عنوان دانشگاه مشهد، تأسیس شدند. این دانشگاه از سال ۱۳۵۳ به دانشگاه فردوسی مشهد تغییر نام داد. دانشگاه فردوسی مشهد به‌عنوان سومین دانشگاه کشور از نظر قدمت پس از دانشگاه‌های تهران و تبریز است و در سال ۱۳۹۸ هفتادمین سال تأسیس خود را جشن خواهد گرفت. دانشگاه فردوسی مشهد با دارا بودن پردیس ویژه یکی از سبزترین دانشگاه‌های ایران است به‌طوری‌که بیش از دو دهه پیش، آغازگر برنامه‌های دانشگاه سبز کشور بوده است. همچنین دانشگاه فردوسی مشهد با بهره‌گیری از نیروهای کارآمد، اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان ساعی امروزه در عرصه‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجتماعی دستاوردهای بسیار پرنرنگی را برای کشور به ارمغان آورده است.

از آنجا که مسئله کیفیت آموزش برای دانشجویان خارجی یکی از دغدغه‌های وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری است، دانشگاه فردوسی مشهد چه برنامه‌ها و اقداماتی برای دستیابی به بحث کیفیت آموزش در دستور کار دارد؟

این دانشگاه به‌عنوان بزرگ‌ترین دانشگاه شرق کشور از وجود ۸۱۰ عضو هیئت‌علمی متخصص و پرتلاش برخوردار است. در حال حاضر تعداد بیش از ۳۰ هزار دانشجوی مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری مشغول به تحصیل می‌باشند که از این تعداد بیش از یک‌هزار و ۷۰۰ دانشجو بین‌المللی را شامل می‌شود. دانشگاه فردوسی مشهد به‌منظور افزایش کیفیت آموزشی دانشجویان خارجی گام‌های بزرگی برداشته است، به‌طوری‌که امروزه یکی از موفق‌ترین دانشگاه‌های کشور در این زمینه است. در راستای ارتقای کیفیت آموزش برای دانشجویان و دانش‌پذیران خارجی طرح‌های مختلفی از جمله برگزاری طرح حمایت تحصیلی با تشکیل کلاس‌های تقویتی؛ تعیین اساتید مشاور علمی

علمی و بین‌المللی کشورها در دانشگاه، تشکیل اداره مستقل و چابک تحت عنوان اداره دانشجویان بین‌المللی برای انجام کلیه فرایندهای پذیرش و ثبت‌نام و پیگیری موارد رفاهی و تحصیلی، جذب و تربیت نیروی انسانی ماهر و آموزش چند زبان خارجی به کارکنان، ایجاد زیرساخت‌های رفاهی دانشجویی متناسب با نیاز دانشجویان بین‌المللی، عقد قرارداد و انعقاد تفاهم با مؤسسات و شخصیت‌های حقیقی و حقوقی تأثیرگذار در جذب دانشجو و معرفی دانشگاه، ایجاد و استقرار دفتر خدمات کنسولی برای نیازهای دانشجویان از دیگر فعالیت‌های دانشگاه است.

فرآیند پذیرش و ثبت‌نام متقاضیان تحصیل در دانشگاه فردوسی مشهد

متقاضی از طریق وب‌گاه اداره دانشجویان بین‌المللی دانشگاه نسبت به انتخاب رشته و مقطع مورد تقاضای خود اقدام نموده و نسبت به بارگذاری مدارک و پر نمودن فرم‌های ثبت‌نام و مستندات لازم اقدام می‌نماید. همچنین می‌تواند از طریق پست الکترونیک مدارک خود را به اداره دانشجویان بین‌الملل ارسال نماید. مدارک برای کارشناسان مربوطه پذیرش و ثبت‌نام اداره دانشجویان بین‌المللی جهت بررسی صلاحیت به‌صورت سیستمی ارسال می‌گردد. مدارک پس از ارزیابی اولیه به‌صورت سیستمی از اداره دانشجویان بین‌المللی به معاونت آموزشی و سپس به دانشکده‌های مربوطه ارسال می‌گردد. پس از بررسی در کمیته‌های تخصصی و کارگروه‌های جذب هر دانشکده و گروه‌های آموزشی نتیجه به‌صورت سیستمی به اداره دانشجویان بین‌المللی بازگشت داده می‌شود. در صورت مثبت بودن پاسخ گروه آموزشی متقاضی باید در سامانه بررسی صلاحیت عمومی اطلاعات خود را وارد و بارگذاری نماید. پس از دریافت استعلام لازم و تأیید صلاحیت‌های علمی و عمومی متقاضی نسبت به صدور پذیرش نهایی توسط اداره دانشجویان بین‌المللی اقدام و مراحل تقاضای صدور ویزای تحصیلی انجام و برای متقاضی ارسال می‌شود. سپس با حضور وی در دانشگاه نسبت به ثبت‌نام قطعی متقاضی اقدام می‌گردد.

برنامه‌های آتی دانشگاه برای توسعه پذیرش دانشجویان خارجی چیست؟

عقد تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی میان دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه‌ها و مؤسسات خارج از کشور، ایجاد تسهیلات برای حضور اساتید و دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در مجامع و مراکز علمی بین‌المللی و همکاری با متخصصان و دانشمندان

مخصوص دانشجویان بین‌المللی در هر دانشکده، اختصاص خوابگاه‌های مجردی و متاهلی ویژه برای دانشجویان بین‌المللی، افزایش حق آموزانه اعضای هیئت‌علمی دانشگاه جهت تدریس برای دانشجویان بین‌المللی، ارتقای کمیت و کیفیت امکانات و تجهیزات آموزشی، تشکیل کلاس ویژه دانشجویان بین‌المللی به زبان انگلیسی و دوره‌های آموزش زبان فارسی تخصصی بر اساس رشته‌های تحصیلی در دانشگاه انجام شده است.

دلایل موفقیت دانشگاه در جذب دانشجویان خارجی چیست و چه زیرساخت‌هایی را در این خصوص فراهم کرده‌اید؟

رویکرد و نگرش مثبت هیئت‌رئیس و اعضای هیئت‌علمی دانشگاه نسبت به توسعه دیپلماسی علمی و همچنین امضای تفاهم‌نامه با بسیاری از دانشگاه‌های معتبر جهان از جمله دانشگاه‌های آمریکا، استرالیا، بنگلادش، برزیل، چین، کانادا، دانمارک، انگلستان، فرانسه، آلمان و هند، عراق، ایرلند، ایتالیا، لبنان، عمان و پاکستان و هلند و روسیه، کره جنوبی، اسپانیا، سوریه، تاجیکستان، ترکیه، ترکمنستان و... نشان از رشد علمی و پژوهشی این دانشگاه دارد. ایجاد وب‌سایت فعال و پویا و کارآمد جهت جذب و پذیرش، شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی دستاوردهای علمی تحقیقاتی دانشگاهی، توسعه دیپلماسی علمی با کشورهای همسایه و هم‌جوار، بهینه‌سازی زیرساخت‌های رفاهی دانشجویی متناسب با نیاز دانشجویان بین‌المللی، معرفی دانشگاه از طریق رسانه‌های بین‌المللی، حضور و تأسیس نمایندگی دانشگاه‌ها در کشورهای هدف، پیگیری انجام کلیه خدمات کنسولی دانشجویان بین‌المللی در سطح استان و تمرکززدایی امور، ایجاد دفاتر همکاری‌های

تعداد کل دانشجویان بین‌المللی شاغل به تحصیل در دانشگاه فردوسی مشهد: ۱۷۰۲ نفر			
جنسیت			
مرد: ۱۲۳۸ نفر		زن: ۴۶۴ نفر	
نوع پذیرش			
بورسیه: ۲۴۵ نفر		غیر بورسیه: ۱۴۰۸ نفر	
		آزمون سراسری: ۱۶۹ نفر	
مقطع تحصیلی			
دکترای تخصصی (Ph.D)	دکترای حرفه‌ای	کارشناسی ارشد	کارشناسی
۲۲۶ نفر	(دامپزشکی): ۲ نفر	۷۸۳ نفر	۶۸۱ نفر

برجسته ایرانی خارج از کشور و دعوت از آنان برای حضور در دانشگاه فردوسی مشهد، توسعه زیرساخت‌های دانشگاه برای ایجاد محیطی خلاق و پویا برای جذب دانشجویان خارجی، برنامه‌ریزی جهت تسهیل فرایند پذیرش و تقویت دیپلماسی دانشگاه در توسعه همکاری‌های علمی پژوهشی به‌ویژه با کشورهای هدف از جمله این برنامه‌هاست.

چه تجربه یا تجربیاتی را می‌توانید برای توسعه این برنامه در اختیار سایر دانشگاه‌ها قرار دهید؟

از آنجا که دانشگاه فردوسی مشهد دانشگاهی پیشرو در

حوزه توسعه دیپلماسی علمی بین‌المللی در کشور است، می‌توان با برگزاری کارگاه‌های آموزشی تجربیات اندوخته شده از جمله موارد کنسولی، آموزشی، جذب و پذیرش و ... در این حوزه را در اختیار سایر دانشگاه‌ها قرار داد. دانشگاه فردوسی مشهد با راه‌اندازی و فعال کردن سه واحد مدیریت همکاری‌های علمی بین‌المللی و امور دانشجویان غیر ایرانی، اداره امور دانشجویان بین‌المللی و مرکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان در پذیرش دانشجویان خارجی موفق عمل کرده این‌که می‌تواند الگویی برای سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی باشد.

تابعیت				
عراق: ۶۵۸ نفر	افغانستان: ۶۴۴ نفر	سوریه: ۵۲ نفر	لبنان: ۳۸ نفر	تاجیکستان: ۸ نفر
یمن: ۸ نفر	پاکستان: ۱۷ نفر	بحرین: ۴ نفر	کره جنوبی: ۳ نفر	اندونزی: ۸ نفر
نروژ: ۱ نفر	آمریکا: ۱ نفر	چین: ۶ نفر	عمان: ۱ نفر	هندوستان: ۱ نفر
فلسطین: ۱ نفر	فرانسه: ۱ نفر	آذربایجان: ۱ نفر	روسیه: ۱ نفر	
دانشکده				
دانشکده مهندسی: ۳۹۳ نفر	دانشکده اقتصاد: ۴۲۱ نفر	دانشکده ادبیات: ۳۵۸ نفر	دانشکده علوم تربیتی: ۶۴ نفر	دانشکده کشاورزی: ۸۳ نفر
دانشکده علوم پایه: ۱۲۷ نفر	دانشکده الهیات: ۹۷ نفر	دانشکده علوم ریاضی: ۸۶ نفر	دانشکده علوم ورزشی: ۲۶ نفر	دانشکده معماری و شهرسازی: ۲۷ نفر
دانشکده دامپزشکی: ۱۳ نفر	منابع طبیعی: ۴ نفر			
- تعداد کل فارسی آموزان: ۱۲۰ نفر - جمع کل دانشجو و دانش‌پذیر: ۱۷۰۲ نفر				

وزیر علوم در ششمین کنفرانس ملی آموزش و توسعه سرمایه انسانی تأکید کرد: آموزش مستمر و هدفمند موجب نهادینه شدن دانش مدیریتی می‌شود / ضرورت تقویت نگاه علمی به مدیریت سازمانی

دکتر غلامی خاطرنشان کرد: آموزش‌های مدیریتی به هنگام پذیرش مسئولیت جدید، حتی در سطح وزرا نیز یک ضرورت است تا با شرایط سازمان خود، قوانین و برنامه‌های کلان آشنا شوند.. ب

به گفته وزیر علوم، حتی رئیس یک دانشگاه نیز که برای دومین بار این مسئولیت را می‌پذیرد باید در نشست‌ها، کارگاه‌های آموزشی و هم‌اندیشی با شرایط و زمینه‌های جدید آشنا شود.

وی گفت: با تکیه بر فناوری‌های نوین، دانش مدیریتی جدید و تجربیات چهل‌ساله نظام اداری، باید آموزش‌های مدیریتی را به‌عنوان یک رکن اصلی در سازمان‌ها پیگیری کنیم.

دکتر غلامی گفت: عدم توجه به آموزش مدیریتی در سازمان موجب هدر رفتن منابع مادی و معنوی کشور می‌شود و ناامیدی را در پی دارد.

وی استقامت و پایداری در راستای باورها و تکالیف را از ابعاد دیگر مدیریت سازمانی دانست و افزود: در دوران دفاع مقدس، مدیران جوان ما با اتکا به استقامت و همدلی، سخت‌ترین شرایط را اداره کردند و امروز نیز باید با اتکای به تجربه موجود و دانش روز، در راستای اعتلای نظام اسلامی و رفع مشکلات مردم گام‌های مؤثری برداریم.

توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها مبتنی بر خودشفکوفایی و نمایش استعداد کارمندان است

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم نیز با اشاره به اینکه توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها، تنها به مدیریت کارکنان و پرداخت حقوق آنان محدود نمی‌شود، گفت: امروزه این مسئله بر خود شفکوفایی و نمایش استعدادهای بالقوه کارمندان مبتنی است.

دکتر محمدتقی نظرپور با بیان اینکه

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در ششمین کنفرانس ملی آموزش و توسعه منابع انسانی که در مرکز همایش‌های بین‌المللی رازی برگزار شد، گفت: آموزش مستمر موجب نهادینه شدن دانش مدیریتی می‌شود و در صورت توجه کافی به دانش و تجربه مدیریتی شاهد موفقیت بیشتر سازمان‌ها خواهیم بود.

دکتر منصور غلامی در این آیین اظهار داشت: نیروی انسانی سازمان‌ها اعم از کارشناس و مدیر به هنگام شروع فعالیت باید در یک آموزش هدفمند با حوزه کاری خود آشنا شوند.

وی تصریح کرد: در همه مراحل جذب، انتصاب و ارتقای نیروهای انسانی باید به آموزش همراه با محتوای مناسب توجه کنیم.

وی افزود: تقویت نگاه علمی به مدیریت سازمانی با در نظر گرفتن فرهنگ نظام اداری یک ضرورت است و گرنه نظام اداری ما آسیب خواهد دید.

توسعه منابع انسانی بخشی از مدیریت منابع انسانی است که جنبه‌های مختلف توانمندسازی کارکنان در سازمان را در برمی‌گیرد، گفت: توسعه منابع انسانی چارچوبی را فراهم می‌کند که به کمک آن، کارمندان مهارت و دانش‌های فردی و سازمانی خود را افزایش می‌دهند.

وی با تأکید بر اینکه توجه به منابع انسانی برای هر سازمانی که به پویایی خود اهمیت می‌دهد، امری حیاتی است، افزود: این منابع برخلاف دیگر منابع موجود در سازمان، دارای ظرفیت‌های نامحدود و بالقوه‌ای هستند که اگر توسط مدیران شناسایی شوند، برای تعالی فرد و سازمان بسیار راهگشا خواهند بود.

دکتر نظریور ادامه داد: قابلیت‌ها و شایستگی‌های افراد در صورتی بروز و توسعه می‌یابد که به‌طور پیوسته مورد پایش قرار گیرد، لذا ایجاد محیطی که به‌طور مداوم قابلیت‌های افراد را شناسایی کند، یکی از جنبه‌های مهم مدیریت و توسعه منابع انسانی مبتنی بر شایستگی است. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم تصریح کرد: در ابتدا توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها تنها بر محور مدیریت کارکنان و ناظر بر پرداخت حقوق آنان بود، اما امروز این حوزه دستخوش تغییرات اساسی شده و بر خودشنکوفایی و نمایش استعدادهای بالقوه کارکنان توجه دارد. وی با بیان اینکه توجه به توسعه کارکنان نقش کلیدی در بسیاری از حوزه‌های مدیریت منابع انسانی دارد، اظهار داشت: در مدیریت منابع انسانی مبتنی بر شایستگی سیستم

اعطای پاداش و تسهیلات به کارکنان نیز بر پایه قابلیت‌های آنان صورت می‌گیرد. در پارادایم توسعه منابع انسانی نیز، کارکنان منابع خلق ارزش هستند و به‌عنوان سرمایه‌های سازمان محسوب می‌شوند.

دکتر نظریور با اشاره به اینکه نگاه به منابع انسانی با استخدام و آموزش کارکنان، ارزیابی و پرداخت حقوق آغاز می‌شود اما با جنبه‌های انگیزشی ادامه می‌یابد، گفت: یکی از علل ظهور پارادایم مدیریت استراتژیک منابع انسانی، ظهور عصر خدماتی و ورود بخش اعظمی از شرکت‌های خدماتی به این حوزه است که براساس رویکرد آن، کارکنان دیگر یک عامل تولید نیستند بلکه تبدیل به منبع رقابتی سازمان شده‌اند و با تکیه بر همین منابع است که بسیاری از مدیران ارشد، کارکنان خود را به‌عنوان دارایی

اصلی مبتنی بر خلق ارزش‌های سازمان می‌دانند. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم ادامه داد: از نظر شرکت‌های خدماتی گوناگون، کارکنان بیش از آنکه منبع تولید و انجام‌دهنده وظایف شغلی باشند، منبع خلق ارزش هستند لذا توسعه منابع انسانی برای سازمان‌ها بسیار مهم و عامل اصلی مزیت رقابتی در سازمان‌های امروزی است.

وی با بیان اینکه اکنون صرفاً رضایت شغلی کارکنان در سازمان‌ها مطرح نیست بلکه خودشنکوفایی و نمایش استعدادهای بالقوه آنان نیز مدنظر قرار دارد، مطرح کرد: امروزه این امر باعث شده تا مدیران منابع انسانی به‌جای آنکه صرفاً نقش مدیریتی را ایفا کنند، تبدیل به شرکای اصلی در پیشرفت سازمان‌ها شوند.

دکتر نظریور عنوان کرد: اکنون حوزه مدیریت افراد در سازمان‌های چندملیتی، بر جنبه‌های شخصیتی کارکنان متمرکز است و از این طریق هنگام جذب، بهترین نگرش‌ها را وارد سازمان خود می‌کنند.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، گفت: در حال حاضر توسعه منابع انسانی در سازمان‌ها، محدود به پرداخت حقوق و ثبت ساعت کاری کارمندان نیست بلکه ناظر بر استخدام افرادی است که برای سازمان ارزش افزوده ایجاد کنند و راه را برای رسیدن به اهداف سازمانی هموارتر سازند. دکتر نظریور در ادامه توجه به مفهوم توسعه و تعالی شایستگی در نظام آموزش عالی کشور، توسعه و تعمیق

دکتر خراسانی ادامه داد: دستگاه‌های متولی و سیاست‌گذار و قوای سه‌گانه در کشور به این نتیجه رسیده‌اند که دانشگاه‌ها مستقل هستند لذا این اصل اساسی را همه باید مدنظر قرار دهند و بر همین اساس باید دانشگاه‌ها در تمامی حوزه‌ها مستقل شوند. اکنون این حرکت در کشورمان سطحی است و امیدواریم در آینده سازمان‌های هم‌جهت به این موضوع کمک کنند.

مدیرکل امور اداری و پشتیبانی وزارت علوم مطرح کرد: در حوزه سرمایه‌های انسانی بحثی که در تحول اداری مطرح است، کاهش نیروهای انسانی است البته این به معنای اخراج نیروها نیست بلکه به معنای توسعه مسیر شغلی آن در نظر گرفته می‌شود. استراتژی بعدی نیز تناسب شغل و شاغل به‌عنوان یک شاخص اثرگذار است که بر همین اساس لازم است تا مدیران قبل از انتصاب آموزش ببینند.

دکتر خراسانی همچنین بر لزوم ارتقای جایگاه‌های مدیریتی زنان نسبت به مردان تأکید کرد و اظهار داشت: بحث جنسیت باید به مفهوم عام مطرح شود و بانوان باید جایگاه مدیریتی کسب کنند. اکنون نیز ۳۳ درصد مدیران وزارت علوم بانوان هستند که لازم است در این خصوص اطلاع‌رسانی بیشتری کنیم.

راهبردهای دانشی و آموزش از طریق سازگاری دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی هم‌راستا با فناوری نوین آموزش توسعه منابع انسانی، سازگاری‌های علمی و پژوهشی برای انتخاب برترین پژوهش‌ها و یافته‌های علمی در محیط‌های علمی مبتنی بر سند چشم‌انداز توسعه در افق ۱۴۰۴ و همگام کردن شاخص‌ها با سند تحول راهبردی آموزش عالی، نهادینه‌سازی شاخص‌های دانشگاه سبز با رویکرد زیست‌بوم بنیان با رویکرد توسعه و تعمیق فرهنگ دانشی محیط زیستی در تمام مطالبات و هنجارها، فرهنگ‌سازی در جهت ارائه مدل ارزیابی و توسعه دانشگاه‌های برتر کشور به‌منظور بهبود رتبه علمی در مقیاس جهانی با رویکرد توسعه منابع انسانی، فرهنگ‌سازی برنامه‌های دولت الکترونیک و هوشمندسازی سازمان یادگیری و یاددهی در محیط‌های علمی با توسعه فناوری‌های نوین مدیریتی، صیانت از حقوق معنوی مطالعات و پژوهش‌های علمی و ارتقای سطح پاسخگویی و شفافیت فرایندهای هوشمندسازی نظام ملی آموزش و پژوهش در دستگاه‌های اجرایی، شناسایی و انتخاب فناوری‌های نوین علمی و پژوهشی و ارائه خدمات آموزش در دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، تدوین نظام ارزیابی و توسعه و تقویت کانون‌های شایستگی مدیران و کارکنان در دانشگاه‌ها و مراکز علمی، استقرار نظام‌های منابع انسانی بر خط بر مبنای آمایش سرزمینی و برنامه‌ریزی و سازماندهی انسانی با هویت آموزش‌های سیاره‌ای بر مبنای مدل‌های شایستگی حقوقی و تخصصی را ۱۰ نکته اساسی در ارتقا و توسعه منابع انسانی در کشور دانست.

۳۳ درصد مدیران وزارت علوم بانوان هستند / دانشگاه‌ها باید در تمامی حوزه‌ها مستقل شوند

مدیرکل امور اداری و پشتیبانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در نشست سراسری مدیران امور اداری و پشتیبانی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور با بیان اینکه دستگاه‌های متولی، سیاست‌گذاران و قوای سه‌گانه در کشور به استقلال دانشگاه‌ها پی برده‌اند، گفت: لازم است تا این اصل اساسی در کشور مدنظر قرار گیرد و بر همین اساس باید دانشگاه‌ها در تمامی حوزه‌ها مستقل شوند. دکتر اباض خراسانی گفت: تعریف منابع انسانی اکنون از ۴ فرآیند به ۲۱ فرآیند افزایش یافته است و به این معناست که فرآیند منابع انسانی امری پیچیده است.

وی افزود: آنچه در عالم خارج همچون سیستم‌های آموزش، دستمزد و جذب رخ می‌دهد و در ذیل منابع انسانی تعریف می‌شود، درست است، لذا ضروری است تا ما از منابع انسانی در شکل ساده عبور کرده و به منابع انسانی علمی برسیم.

آیین تجدید میثاق با آرمان‌های امام خمینی (ره)

وزیر علوم در آیین اختتامیه جشنواره بین‌المللی خوارزمی: گسترش تعاملات علمی بین‌المللی بسترهای حرکت جامع در حوزه علم و فناوری را فراهم می‌کند

محققان در این جشنواره، کاری نمادین است؛ چراکه در کشور تعداد زیادی از پژوهشگران باسابقه و صاحبان فن و دانش جوان داریم که طی یک فرایند گزینش علمی برخی از آثار آن‌ها انتخاب و معرفی می‌شوند تا از آن‌ها تقدیر شود. وی با بیان اینکه دانشگاه‌ها باید به سمت تربیت نیروهای انسانی مستعد سوق داده شوند، گفت: انتظار می‌رود دانشگاه‌ها تربیت نیروی انسانی مستعد را سرلوحه خود قرار دهند، به گونه‌ای که فارغ‌التحصیلان علاوه بر آن‌که در زمینه ایجاد اشتغال بر روی پای خود می‌ایستند، بتوانند با استفاده از فناوری برای تعداد دیگری از فارغ‌التحصیلان اشتغال ایجاد کنند تا بتوانند در سایه اتکا به نیروهای جوان، استقلال و توسعه اقتصادی و صنعتی کشور را تضمین کنند. دکتر غلامی با بیان اینکه حضور دانشمندان غیرایرانی فرصتی برای توسعه تعاملات بین‌المللی است، خاطرنشان کرد: اعزام دانشجویان به خارج و پذیرش دانشجویان خارجی و روابط با سایر کشورها از جمله ظرفیت‌های مراکز علمی و دانشگاهی کشور است که تاکنون به آن‌ها پرداخته شده، ولی باید تلاش شود که این تعاملات توسعه یابد. وزیر علوم با اشاره به دستاوردهای علمی کشور در حوزه

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در آیین اختتامیه سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی که با حضور دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری و جمع گسترده‌ای از استادان و برگزیدگان جشنواره، در سالن اجلاس سران برگزار شد، گفت: گسترش تعاملات علمی بین‌المللی بسترها و زمینه‌های لازم برای حرکت جامع در حوزه علم و فناوری را فراهم می‌کند. وی تصریح کرد: گسترش تعاملات و ارتباطات علمی با جهان خارج به سود دانشمندان داخلی است تا با دیدگاه‌های سایر مراکز علمی جهان آشنا شوند و هم‌اینکه ظرفیت‌های علمی کشور را به جهانیان معرفی کنند. دکتر غلامی، جشنواره بین‌المللی خوارزمی را یکی از باسابقه‌ترین جشنواره‌های جمهوری اسلامی ایران دانست و اظهار داشت: این جشنواره بیش از سی سال است که برگزار می‌شود و این امر نشان می‌دهد این رویداد ملی توانسته جایگاه خود را در میان دانشمندان و فناوران باز کند و مورد اقبال قرار گیرد. وزیر علوم با بیان اینکه ارزیابی‌ها نشان می‌دهد این جشنواره اثرگذاری خوبی داشته است، اظهار کرد: معرفی

۳۲ سال گذشته ۹۶ نهاد و سازمان دولتی و خصوصی و علمی و اقتصادی، ملی و بین‌المللی در فهرست حامیان مادی و معنوی این جشنواره قرار گرفته‌اند.

وی به پنج بخش رقابت در جشنواره بین‌المللی خوارزمی اشاره و گفت: طرح‌های داخلی، طرح‌های خارجی، طرح‌های ایرانیان مقیم خارج، طرح برگزیده موفق در تولیدات ملی و برگزیده ویژه از جمله این بخش‌ها بوده است.

دکتر الیاسی گفت: فراخوان پذیرش طرح‌ها در سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی در فروردین‌ماه از طریق وب‌گاه جشنواره در داخل و به چهار زبان انگلیسی، آلمانی، فرانسوی و اسپانیایی در خارج از کشور آغاز شد و طرح‌های ارائه‌شده برحسب موضوع از طریق سامانه برای ارزیابی به ۱۸ گروه تخصصی ارسال و بر اساس ماهیت و شاخص‌ها ارزیابی شد.

وی گفت: در این دوره از جشنواره ۲۷۱ طرح داخلی و ۱۱۱ طرح خارجی از ۴۰ کشور جهان برای حضور در این رقابت ثبت‌نام کردند و نتیجه فعالیت چندماهه در ۱۸ گروه تخصصی منجر به پیشنهاد ۲۷ طرح از سوی گروه‌های تخصصی به هیئت‌داوران جشنواره شد.

دکتر الیاسی، هیئت‌داوران را بالاترین رکن علمی و تخصصی جشنواره دانست و گفت: تعداد ۱۰ طرح داخلی و ۶ طرح خارجی از دانشمندان کشورهای انگلستان، سوئیس، یونان، چین و آمریکا به‌عنوان برگزیده سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی انتخاب شدند.

وی به سه برنامه دیگر به‌عنوان ویژگی‌های این دوره از جشنواره اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی سامانه ثبت‌نام الکترونیکی برای شرکت‌کنندگان خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور، پیاده‌سازی و تکمیل بانک اطلاعاتی برگزیدگان جشنواره‌های بین‌المللی و جوان خوارزمی و طراحی جدید تندیس کهربای خوارزمی از جمله ویژگی‌های این دوره بوده که به بهره‌برداری رسیده است.

وی در خاتمه از تمامی پژوهشگران، فناوران، نوآوران و اعضای هیئت‌داوران و ستاد اجرایی که با تلاش تخصص و پیگیری خود امکان برگزاری این دوره از جشنواره را فراهم ساختند تشکر و قدردانی کرد.

در پایان این آئین و با حضور وزیر علوم و معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری از ۱۶ طرح داخلی و خارجی به‌عنوان برگزیدگان نهایی سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی تقدیر شد.

در این آئین از استاد پرویز دوامی به‌عنوان برگزیده ویژه در گروه مواد و متالورژی و انرژی‌های نو با طرح نقش مؤثر در توسعه نظری و کاربردی مهندسی مواد و متالورژی در ایران تقدیر شد.

سلامت، کشاورزی، تغذیه و حوزه‌های مختلف صنعتی گفت: از سال‌های گذشته مراکز علمی به سمت تبدیل دانش به فناوری حرکت کرده‌اند و از سوی دیگر دانشگاه‌ها در حال تکمیل فناوری‌ها و پیشنهاد طرح‌های نوین برای نوسازی صنعت و سایر زمینه‌ها هستند.

دکتر غلامی شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور نیروهای جوان و استارت‌آپ‌ها را امید قوی در حوزه علم و فناوری ذکر کرد و گفت: این امر با حمایت دانشگاه‌ها تقویت می‌شود چراکه تنها راه استقلال کشور تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان است.

وزیر علوم در پایان سخنان خود با بیان اینکه دانشگاه‌های کشور در حوزه‌های مختلف علمی خوش درخشیدند و توانستند دانشجویان مستعدی را تربیت کنند، گفت: ظرفیت‌های بالقوه زیادی در کشور وجود دارد که باید نسبت به بالفعل کردن آن تلاش کرد و با معرفی و تقدیر از دانشمندان و محققان، این پیام ابلاغ می‌شود که نیروهای انسانی و دانشمندان، سرمایه‌های کشور به شمار می‌روند.

جشنواره بین‌المللی خوارزمی؛ آینه تمام‌نمایی از پویایی علمی و خودباوری فناوران ایرانی

دبیر سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، این جشنواره را آینه تمام‌نمایی از پویایی علمی و خودباوری فناوران ایرانی و تلاش مستمر ایران اسلامی در هدایت جوانان و پژوهشگران برای دستیابی به راه‌های توسعه پایدار برشمرد. دکتر علی الیاسی با اشاره به تأسیس این جشنواره در سال ۱۳۶۶ در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران گفت: این جشنواره اکنون به‌عنوان باسابقه‌ترین جشنواره علمی کشور سه دهه افتخارآمیز را پشت‌سر نهاده و مورد حمایت تمامی وزیران و مدیران ارشد وزارت علوم تحقیقات و فناوری در همه ادوار قرار گرفته است.

وی در ادامه افزود: این جشنواره طی ۳۲ دوره برگزاری از میان ۲۰ هزار طرح تحقیقاتی شرکت کرده در رقابت هزار طرح بنیادی کاربردی و اختراع و نوآوری را به‌عنوان برگزیده به جامعه علمی کشور معرفی کرده که ۷۹ درصد آن طرح‌های داخلی و ۲۱ درصد آن از طرح‌هایی است که توسط دانشمندان خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور ارائه شده است.

به گفته دکتر الیاسی، بایگانی دبیرخانه جشنواره با تمامی پرونده‌های شرکت‌کنندگان در هر دوره، آیین‌نامه‌های برگزاری و اجرایی، مستندات چاپی و الکترونیکی و تصاویر منتشرشده بانک اطلاعاتی ارزشمندی را در اختیارمان قرار داده که پایشگری و رصد نمودار توسعه علمی و صعود به زمینه‌های علمی کشور را در چهل سال گذشته ممکن می‌سازد.

دبیر سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی افزود: در

در بخش برگزیدگان بین‌المللی نیز طرح مطالعه عملکرد پروتئین‌ها با استفاده از روش اسپکترومتری جرمی و پروتومیکس، پروفسور جان یتس از آمریکا برگزیده در بخش پژوهش‌های بنیادی در گروه تخصصی زیست‌فناوری و علوم پایه پزشکی، طرح درک پاتوبیولوژی آسم و اختلالات مرتبط، پروفسور استفان هلگیت از انگلستان در بخش پژوهش‌های بنیادی در گروه تخصصی علوم پزشکی، طراحی و توسعه مواد مزوپور جهت‌دار به‌منظور استفاده در کاتالیست‌ها، سنسورها و محیط‌زیست، پروفسور دانگ یوان‌ژائو از چین در بخش پژوهش‌های کاربردی در گروه تخصصی مواد، متالورژی و انرژی‌های نو مورد تقدیر قرار گرفتند.

طرح سامانه تصویربرداری پیشرفته ترکیبی PET/MRI، پروفسور حبیب زایدی از سوئیس در بخش طرح‌های توسعه‌ای در گروه تخصصی برق و کامپیوتر، طرح زیست‌شناسی و طب فشارهای روحی و اختلالات مربوط، پرفسور جرج کروسوس از یونان در بخش طرح‌های توسعه‌ای در گروه تخصصی زیست‌فناوری و علوم پایه پزشکی و طرح توسعه فناوری نانوسیم‌های نیمه‌هادی برای تبدیل و ذخیره انرژی، پروفسور پی دانگ یانگ از آمریکا در بخش اختراع و نوآوری در گروه تخصصی فناوری نانو از دیگر برگزیدگان بین‌المللی این دوره از جشنواره بودند.

گفتنی است در حاشیه این مراسم دکتر غلامی و دکتر ستاری از نمایشگاه طرح‌های برگزیده این جشنواره بازدید کردند.

همچنین دکتر حسین بهاروند رتبه اول پژوهش‌های بنیادی را در گروه تخصصی زیست‌فناوری و علوم پایه پزشکی با طرح تمایز و فناوری سلول‌های بنیادی برای استفاده در پزشکی بازساختی قلب و کبد به دست آورد.

دکتر داریوش طلایی رتبه اول پژوهش‌های کاربردی در گروه هنر با طرح نوتار و مهندس حمیدرضا نصیری با طرح پرتونگار مرئی سیالات و ریزذرات رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی را کسب کردند.

دکتر محمود مهرداد شکریه رتبه سوم پژوهش‌های کاربردی را در گروه تخصصی مکانیک با طرح تقویت مخازن فرسوده نفتی با فناوری کامپوزیت به دست آورد.

همچنین در طرح کنترل‌کننده دیجیتالی مغناطیسی، دکتر مهدی تریان اصفهانی و مهندس نوید سدری رتبه سوم پژوهش‌های کاربردی در گروه تخصصی برق و کامپیوتر و طرح جاروی صنعتی توربو وکیوم، مهندس رضا بیژن زاده و مهندس سعید بیژن زاده رتبه سوم پژوهش‌های کاربردی در گروه تخصصی مکانیک را کسب کردند.

دکتر محمد درعلی با طراحی و ساخت گاورنرهای نیروگاه‌های آبی رتبه اول طرح‌های توسعه‌ای، گروه تخصصی مکانیک و طرح استحصال فلز نیکل از کاتالیست‌های مستعمل نیکل‌دار به روش احیای الکتریکی نیز رتبه سوم طرح‌های توسعه‌ای گروه تخصصی فناوری‌های شیمیایی را به دست آوردند.

همچنین طرح تجاری‌سازی سامانه‌های انتقال نوری SDH، به‌عنوان برگزیده موفق در تولید ملی معرفی و تقدیر شد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در نهمین نشست سراسری هم‌اندیشی معاونان و مدیران بین‌الملل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی عنوان کرد: تبادل دانشجو به منظور توسعه ارتباطات بین‌المللی؛ از جمله برنامه‌های وزارت علوم / ضرورت به کارگیری راهبرد جدید در حوزه دیپلماسی علمی

دکتر منصور غلامی با اشاره به لزوم تغییر رویکردها در ارتباطات بین‌المللی گفت: طرح این موضوع بر مبنای تغییر شرایط زمان و بخش‌هایی از اهداف است و به‌منظور قدرشناسی مدیران گذشته نیست.

وی با بیان اینکه تمامی تلاش‌های صورت گرفته در دسترسی به اهداف علم و فناوری در یک بازه زمانی چهارساله صورت گرفته و طبعاً برای دسترسی به این اهداف، مسائل و مشکلات مختلفی پیش‌روی مسئولان بوده است، افزود: تحولات و تغییرات ایجاد شده طی سال‌های اخیر، ضرورت یک حرکت قوی و راهبرد جدید در حوزه ارتباطات بین‌المللی را بیش‌ازپیش ضروری می‌سازد.

دکتر غلامی با اشاره به جایگاه مطلوب کشور در حوزه علم و فناوری در جهان مطرح کرد: متأسفانه علی‌رغم وجود این جایگاه، امروزه کشور سهم قابل‌توجهی در ارتباطات

نهمین نشست معاونان و مدیران بین‌الملل دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور، با حضور دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و چند تن از سفرا و همچنین رایزان علمی سفارتخانه‌های کشورهای اتریش، بلژیک، ترکیه، آلمان، روسیه و هند به میزبانی دانشگاه علم و صنعت ایران برگزار شد و شرکت‌کنندگان ضمن مرور اهم فعالیت‌های اخیر علمی بین‌المللی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری کشورمان، درخصوص تبیین سیاست‌ها و برنامه‌های آتی علمی مراکز علمی و پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خارج از کشور گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در این نشست با اشاره به مبادله دانشجویان با هدف گسترش ارتباطات بین‌المللی به‌عنوان یکی از برنامه‌های مهم وزارت علوم، بر ایجاد زمینه‌های پذیرش دانشجویان غیرایرانی در کشور تأکید کرد.

بین‌المللی در حوزه علم و فناوری ندارد و این موضوع در دو بخش همکاری‌های مشترک علمی و رفت‌وآمدهای محققان مطرح است.

وی در ادامه به تبادل دانشجویان میان دانشگاه‌های داخل و خارج کشور به‌عنوان یکی از برنامه‌های وزارت علوم اشاره کرد و گفت: دانشجویان ایرانی در دانشگاه‌های خارجی عملکرد مطلوبی داشته و به‌راحتی توسط دانشگاه‌های معتبر جهان پذیرش و مورد استقبال قرار می‌گیرند اما متأسفانه اکنون ما در زمینه پذیرش دانشجو از دیگر کشورها، با حد مطلوب فاصله داریم و مقصد دانشجویان دیگر کشورها نیستیم و اگرچه دانشجویان غیرایرانی در دانشگاه‌های ما تحصیل می‌کنند اما این تحصیل بیشتر در زمینه‌های مورد حمایت یا در رشته‌های تخصصی و ویژه مانند زبان فارسی، ایران‌شناسی و تاریخ اسلام است.

وزیر علوم با بیان اینکه یکی از وظایف وزارت علوم در حوزه روابط بین‌الملل، ایجاد زمینه پذیرش دانشجویان غیرایرانی است، افزود: ازجمله روش‌هایی که منجر به بهبود این شرایط می‌شود، ورود به دوره‌های همکاری مشترک و ایجاد شعبه‌هایی از دانشگاه‌های ایرانی در کشورهای خارجی است. دکتر غلامی با تأکید بر وجود ظرفیت پذیرش دانشجویان در دانشگاه‌های بزرگ کشور، مطرح کرد: براساس تأکیدات مقام معظم رهبری، برنامه‌های توسعه‌ای کشور و وزارت علوم، توسعه روابط علمی و بین‌المللی، یکی از محورهای بسیار مهمی است که حاصل توجه به آن، توسعه دیپلماسی علمی و گسترش علم و فناوری خواهد بود و امیدواریم از این

طریق نتایج ارزشمندی را برای کشور به ارمغان بیاوریم. در ادامه این مراسم، برترین دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و مراکز علمی کشور در حوزه همکاری‌های علمی بین‌المللی معرفی و با حضور وزیر علوم از آن‌ها تقدیر شد.

براساس نتایج ارزیابی‌ها در سال ۹۷ - ۹۶، دانشگاه تهران رتبه برتر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی را کسب کرد و دانشگاه‌های گیلان، الزهرا (س)، زنجان، علوم پایه زنجان، خوارزمی، قم، کاشان و کردستان به‌عنوان دانشگاه‌های در مسیر موفقیت معرفی شدند.

همچنین از دانشگاه‌های علم و صنعت ایران، صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف، صنعتی اصفهان، علامه طباطبائی، فردوسی مشهد، اصفهان، شهید بهشتی و تربیت مدرس نیز به‌عنوان دانشگاه‌های موفق نام برده شدند.

علاوه بر آن، پژوهشگاه‌های پلیمر و پتروشیمی ایران، پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست‌فناوری، پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی ایران، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، پژوهشگاه اقیانوس‌شناسی و علوم جوی و پژوهشگاه مواد و انرژی به‌عنوان پژوهشگاه‌های در مسیر موفقیت شناخته شدند.

همچنین، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی به‌عنوان رتبه برتر پژوهشگاه‌ها و مؤسسه‌های پژوهشی و شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان نیز به‌عنوان رتبه برتر، دو پارک پردیس و پارک علم و فناوری خراسان رضوی به‌عنوان پارک‌های علم و فناوری در مسیر موفقیت، معرفی شدند و از شهرک

پویایی بین دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های حوزه تحصیلات تکمیلی با تعریف پروژه‌های مشترک و بهره‌مندی از توانمندی‌های شرکت‌های اجرایی گسترش یابد و از این طریق بیش‌ازپیش ظرفیت‌های مراکز علمی نیز مورد استفاده قرار گیرد.

رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران تصریح کرد: در دو سال گذشته طرحی را اجرا کردیم که طی آن، با استفاده از یک دانشگاه آلمان و یک دانشگاه از ایران و دو شرکت متخصص در خرید تجهیزات، گام‌هایی برداشته شد که می‌تواند در آینده الگویی برای دانشگاه‌ها در استفاده از تکنولوژی باشد. دکتر ذاکری گفت: در سال ۹۶ علاوه بر برگزاری روز علم آلمان در ایران، اجلاسی در این کشور برگزار شد و تعداد قابل توجهی از رؤسای دانشگاه‌ها در آن حضور داشتند و راهکارهایی برای انجام پروژه‌های مشترک ارائه شد که حاصل آن، تعریف ۲۲ پروژه مشترک در سطح ملی بین دانشگاه‌های ایران و آلمان بود. این برنامه اکنون نیز علی‌رغم وجود برخی محدودیت‌ها، همچنان ادامه دارد و خوشبختانه طرف‌های آلمانی نیز آمادگی خود را در این زمینه اعلام کرده‌اند.

وی با بیان اینکه پیش‌بینی می‌کنیم در اردیبهشت‌ماه سال آینده میزبان هیئتی از کشور آلمان باشیم، افزود: ما از تعامل اساتید علمی کشور با دانشگاه‌های آلمان استقبال می‌کنیم و امیدواریم در آینده‌ای نزدیک شاهد نتایج مثبت این ارتباطات و هماهنگی‌ها باشیم.

علمی تحقیقاتی اصفهان به‌عنوان رتبه برتر پارک‌های علم و فناوری تقدیر به عمل آمد.

تعریف ۲۲ پروژه مشترک بین دانشگاه‌های ایران و آلمان / لزوم استفاده بیشتر از ظرفیت دیپلماسی علمی

رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران با اعلام اینکه در سال گذشته ۲۲ پروژه مشترک بین دانشگاه‌های ایران و آلمان تعریف شده است، بر لزوم استفاده بیشتر از ظرفیت‌های دیپلماسی علمی برای توسعه همکاری‌ها و برنامه‌های مشترک میان دانشگاه‌های ایران و دانشگاه‌ها و مؤسسات معتبر و شاخص علمی در جهان تأکید کرد.

دکتر جبارعلی ذاکری در این آئین گفت: دانشگاه علم و صنعت ایران دانشگاهی است که تاکنون برنامه‌های راهبردی خود را در سه دوره دنبال کرده و در حال حاضر نیز چهارمین برنامه راهبردی آن با محوریت توسعه ارتباطات بین‌المللی و حرکت فعالیت‌های علمی دانشگاه‌های برتر کشور در حال انجام است.

وی افزود: این دانشگاه پس از آنکه از سوی وزارت علوم به‌عنوان دانشگاه هماهنگ‌کننده بین دانشگاه‌های آلمان و ایران انتخاب شد، ارتباط با این کشور را آغاز کرد که بر همین اساس طی سه سال گذشته فعالیت‌های بسیاری در این زمینه انجام و نتایج آن در اسفندماه سال گذشته اعلام شد.

دکتر ذاکری با تأکید بر لزوم شکل‌گیری دیپلماسی علمی بین دانشگاه‌های مختلف بیان کرد: باید تعامل و

وزیر علوم در دیدار با وزیر آموزش و فرهنگ جمهوری قبرس تأکید کرد: لزوم توجه به همکاری‌های تحقیقاتی و رفت و آمد اساتید و دانشجویان / دانشگاه‌های ایران توان تربیت تمامی تخصص‌های مورد نیاز را دارند

تخصص‌های مورد نیاز کشور را دارند، افزود: امروزه اعزام دانشجویان ایرانی به دیگر دانشگاه‌ها، چندان از طریق بورس‌های دولتی انجام نمی‌شود و به همین خاطر در درجه اول دانشجویان خودشان انتخاب می‌کنند که در کدام دانشگاه تحصیل کنند.

وزیر علوم با اشاره به اینکه دانشگاه‌های خارجی مورد انتخاب دانشجویان، باید مورد تأیید وزارت علوم باشند و مدرک تحصیلی آن‌ها پس از بازگشت به کشور نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، ادامه داد: دانشجویان در صورت تمایل می‌توانند قبل از انتخاب و اقدام به تحصیل در دانشگاه‌های خارجی، از طریق مراجعه به سایت وزارت علوم یا مراجعه حضوری، در خصوص کیفیت و اعتبار علمی آن‌ها، هدایت شوند و تلاش خواهیم کرد تا استادان و همکاران در ارائه راهنمایی‌های خود، دانشگاه‌های خوب قبرس را معرفی و آن‌ها را مورد توجه قرار دهند.

دکتر غلامی در رابطه با گسترش همکاری‌های علمی بین دانشگاه‌های ایران و قبرس، اظهار داشت: در این

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری درخصوص راهکارهای گسترش همکاری‌های علمی بین‌المللی با دکتر کوستاس چامپیورائوس، وزیر آموزش و فرهنگ جمهوری قبرس در محل این وزارتخانه دیدار کرد.

دکتر منصور غلامی در دیدار با وزیر آموزش و فرهنگ جمهوری قبرس بر لزوم تقویت همکاری‌های تحقیقاتی و رفت و آمد اساتید و دانشجویان در حال تحصیل بخصوص دانشجویان مقطع دکتری، تأکید کرد و گفت: در حال حاضر دانشگاه‌های ایران توان تربیت تمامی تخصص‌های مورد نیاز کشور را دارند.

در این دیدار، وزیر علوم با اشاره به جایگاه مطلوب دانشگاه‌های ایران در دنیا گفت: در حال حاضر یکی از سیاست‌های وزارت علوم این است که دانشجویان بتوانند در دانشگاه‌های کشورهای دیگر تحصیل کنند چراکه این یکی از روش‌های کسب تجربه، مشارکت علمی با دانشگاه‌های مختلف است.

وی با بیان اینکه دانشگاه‌های ایران توان تربیت تمامی

علوم در امور بین‌الملل و رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی، دکتر مجتبی شریعتی‌نیاسر معاون آموزشی وزیر علوم، دکتر مجتبی صدیقی رئیس سازمان امور دانشجویان، دکتر حسین سلیمی رئیس دانشگاه علامه طباطبائی، دکتر جبارعلی ذاکری رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران، دکتر صالحی عمران رئیس دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دیگر مسئولان وزارت علوم برگزار شد و در پایان نیز تفاهم‌نامه‌ای پیرامون مباحث علمی و تحقیقاتی و گسترش تبادل اساتید و دانشجویان، بین دکتر غلامی و وزیر آموزش و فرهنگ جمهوری قبرس امضا شد.

راستا، تقویت همکاری‌های تحقیقاتی و رفت‌وآمد اساتید و دانشجویان در حال تحصیل بخصوص دانشجویان مقطع دکتری، باید بیش‌ازپیش مورد توجه قرار گیرد؛ البته در حال حاضر برخی دانشگاه‌های کشور بعضاً خودشان برنامه‌هایی را با همکاری دانشگاه‌های دیگر کشورها تنظیم می‌کنند که وزارت علوم نیز آن‌ها را در پیشبرد اقدامات خود حمایت و در صورت نیاز همراهی می‌کند.

وی با اعلام آمادگی ایران نسبت به تقویت روابط علمی و فناوری با دانشگاه‌های قبرس تصریح کرد: در حال حاضر ایران با اغلب کشورهای بزرگ اتحادیه اروپا در انجام پروژه‌های مشترک همکاری دارد که بر همین اساس امروزه رفت‌وآمد اساتید و دانشجویان به‌منظور انجام همکاری‌های تحقیقاتی با این کشورها، بیش‌ازپیش صورت می‌گیرد.

وزیر علوم با بیان اینکه موقعیت علمی بین ایران و قبرس، زمینه مناسبی را برای توسعه روابط علمی دو کشور فراهم می‌کند، نسبت به شروع یک همکاری مطلوب بین دانشگاه‌های دو کشور ابراز امیدواری کرد.

گفتنی است، این دیدار با حضور دکتر حسین سالارآملی قائم‌مقام وزیر

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در دومین کنگره بین‌المللی جندی شاپور دزفول؛

شکوفایی تمدن در منطقه به سبب دانشگاه باستانی جندی‌شاپور است / باید به دنبال علوم نافع باشیم

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری طی یادداشتی در روزنامه ایران، دانشگاه جندی‌شاپور را کهن‌ترین نهاد دانشگاهی در جهان معرفی کرد.

متن کامل یادداشت دکتر منصور غلامی به شرح زیر است: بنا بر مستندات تاریخی و گواهی اصحاب خرد، سنت و میراث دانشگاهی در ایران قدمتی کهن دارد؛ بسیار کهن‌تر از دوران تأسیس دارالفنون که معاصران با آن آشناوند و نیز سابقه‌ای که غربی‌ها بدان مفتخرند و هویت فرهنگی خود را با آن تعریف می‌کنند.

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در سی و نهمین اجلاس کنفرانس عمومی خود قدمت تأسیس دانشگاه جندی‌شاپور را ۱۷۵۰ سال ثبت و آن را کهن‌ترین دانشگاه جهان اعلام کرده است که این رویداد خجسته را به ملت فهیم ایران، دانشگاهیان و اصحاب اندیشه تبریک می‌گوییم. رویداد یادشده از این منظر ارزشمند است که پیش از این دانشگاه‌های مطرح جهان، چون بولونیا،

آکسفورد، کمبریج، و سوربون، با قدمت نزدیک به ۱۲۰۰ سال، خود را آغازگر سنت دانشگاهی می‌دانستند لیکن ثبت قدمت جندی‌شاپور پیشینه سنت دانشگاهی را بیشتر کرد و کانون آن را از مغرب‌زمین به مشرق‌زمین، آن هم سرزمین تاریخی ایران، انتقال داد که نزد هر صاحب‌خردی برگه زرین در تاریخ این مرزوبوم و مایه تحسین به شمار می‌آید. پیدایش نهاد دانشگاه امری تاریخ‌ساز و تمدن‌آفرین بوده که اکنون به نام جندی‌شاپور ثبت شده است؛ واقعیتی که نشان از درک والا و اهتمام ایرانیان به فراگیری دانش دارد و نمود آن را در مکتب‌خانه‌ها، نظامیه‌ها و سایر مراکز آموزشی و پژوهشی تاریخی این سرزمین می‌بینیم هرچند که فراز و فرودهای تاریخی جای تأمل و پژوهش بسیار دارد.

دانشگاه جندی‌شاپور دارای ویژگی‌هایی بوده که امروزه نیز موردتوجه دانشگاه‌های پیشرفته و سازمان‌های فرهنگی، چون یونسکو، است، ویژگی‌های ممتازی چون ۱. تولید و ترویج علم در شاخه‌های پزشکی، داروشناسی، ریاضیات،

دومین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور در دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور برگزار شد

رئیس دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور در آیین افتتاحیه این کنگره بین‌المللی اظهار داشت: خوشحالیم که بار دیگر میزبان تمدن‌های مختلف جهان در دانشگاه جندی‌شاپور دزفول هستیم؛ امروز به خجستگی ثبت و گرامی داشت ۱۷۵۰مین سال تأسیس کهن‌ترین دانشگاه جهان، گرد هم آمدیم تا در سایه‌سار تنومند علم، لختی بیاساییم. دکتر محمدرضا عصارى گفت: هرچند امروز بخش اعظمی از دانشگاه کهن جندی‌شاپور در خاک است ولی ریشه‌های آن پس از قرن‌ها جنبش گرفته و نوید شکوفه‌های معطر آن را می‌دهد، اما این جنبش‌ها با کوشش هفت‌ساله دانشگاه، شورای عالی انقلاب فرهنگی، سازمان ملی یونسکو و سازمان میراث فرهنگی و بسیاری دیگر از مسئولان کشوری محقق شده است.

دکتر عصارى تصریح کرد: کنگره نخست دو سال قبل و در سال ۱۳۹۵ برگزار شد، که دستاوردهایی مانند آغاز کاوش‌های علمی و فنی در شهر باستانی جندی‌شاپور که بخش‌هایی از کالدهای آن پرده از خاک بیرون آورد، مرمت یعقوب لیث صفاری، تولید چندین مستند در مورد جندی‌شاپور که از شبکه‌های مختلف سیما پخش شد، رونق گردشگری علمی و فرهنگی در منطقه با هدف معرفی این شهر باستانی، کارآفرینی و خوداشتغالی، راه‌اندازی پایگاه میراث فرهنگی، رونمایی از هشت اثر درباره جندی‌شاپور حاصل شد. رئیس دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور ادامه داد: ثبت جهانی ۱۷۵۰مین سال تأسیس جندی‌شاپور که در سال ۲۰۱۷ انجام شد دستاوردی بی‌نظیر در معرفی این دانشگاه بود. وی افزود: با عنایت به دستاوردهای کنگره نخست و در تقارن

نجوم، فلسفه، گیاه‌شناسی و جز این‌ها، ۲. رده‌بندی‌های نظام‌مند درون هر شاخه علمی، ۳. حضور عالمان با مشرب‌های فکری و عقیدتی متفاوت از دورترین نقاط جهان، ۴. وجود دانشجویانی از سرزمین‌های دیگر برای علم‌آموزی در این نهاد و مرکز علمی که پس از فراگیری دانش و مهارت کافی برای خدمت در زادبوم خود بدانجا بازمی‌گشتند، ۵. دارا بودن کتابخانه‌ای بزرگ و مملو از آثار گوناگون در حوزه‌های دانشی به زبان‌های چندگانه پهلوی، سریانی، یونانی و سانسکریت. این‌ها حکایت از خردمداری، صلح‌اندیشی، اصالت و پرهیز ایرانیان از جزم‌اندیشی دارد. با چنین پیشینه تاریخی مسئولیت، رسالت و مأموریت امروز ما تحقق اهدافی چون تولید و ترویج علم، حرکت در مرزهای دانش و نیل به توسعه علمی است که توسعه پایدار کشور در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و زیست‌محیطی بدون این‌ها ممکن نیست. نهاد دانشگاه مسئول انتقال سنت‌های فکری، ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی در مقیاس‌های ملی و دینی است. بر این مبنای نهادی علمی، اجتماعی و فرهنگی با کارویژه‌های تولید علم، تربیت نیروی متخصص، جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری تعیین‌کننده‌ای مهم در زیست‌جهان هر کشور به شمار می‌آید.

اکنون که سنت علمی ایرانیان در جهان به سبب دانشگاه کهن جندی‌شاپور ستوده شده و جهانیان به دیده احترام بدان می‌نگرند بسیار خرسندم.

دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور در شهر کهن دزفول، خاستگاه کهن‌ترین دانشگاه جهان، میزبان همایش باشکوه بین‌المللی گرامیداشت رویداد ثبت ۱۷۵۰مین سال تأسیس دانشگاه کهن جندی‌شاپور است. انتظار می‌رود دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، مؤسسات پژوهشی و فناوری، و انجمن‌های علمی با توجه به اهمیت تاریخی و فرهنگی این رویداد برای بزرگداشت دانشگاه جندی‌شاپور و معرفی تاریخچه، اهمیت و تأثیر علمی و فرهنگی آن در تاریخ تمدن بشری مشارکت فعال و شایسته داشته باشند تا مردم عزیز کشورمان، به‌ویژه نسل جوان دانشجو، بیش‌ازپیش با پیشینه درخشان تمدن ایرانی آشنا شوند.

سخن خود را با بیتی از ناصر خسرو قبادیانی به پایان می‌برم:

**درخت تو گر بار دانش بگیرد
به زیر آوری چرخ نیلوفری را**

با سالروز ولادت فاطمه زهرا (س) و پاسداشت مقام بانوان، بار دیگر شاهد برگزاری کنگره جندی شاپور هستیم. بی گمان دستاوردهای این کنگره نیز باشکوه خواهد بود. امید است که مسئولان تراز اول آموزش عالی به این دانشگاه باستانی عنایت داشته باشند.

باید بیش از پیش برای حفظ جایگاه علمی خود تلاش کنیم

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در این کنگره با بیان اینکه هیچ کجا تمدنی شکل نمی گیرد مگر اینکه مبتنی بر دانایی باشد، اظهار داشت: کسانی که دانش و حکمت دارند موجبات رشد و توسعه دانایی را فراهم می آورند. دکتر منصور غلامی اظهار داشت: با نگاه به تاریخ گذشته جهان می توان دریافت که هر جا تمدنی شکوفا شده در کنارش مراکز علمی هم وجود داشته اند؛ مراکز علمی ای که اندیشمندان و متفکران آن زمان از تمام نقاط دنیا و از دور و نزدیک دور هم جمع می شدند و نتایج تحقیقات خود را در اختیار جامعه می گذاشتند.

وی با اشاره به اینکه تمدنی که شکل می گیرد تمام اجزای آن باید مبتنی بر علم و دانش باشد، تصریح کرد: سوابق تاریخی تمدن های بزرگ، وجود سطح بالایی از علوم مهندسی را نشان می دهد که توانسته شهرهایی با چنین فاکتورهایی بسازند.

وزیر علوم خاطرنشان کرد: دانشگاه جندی شاپور یکی از نشانه های بارز این دستاورد و افتخار تاریخی است که ایرانیان در زمان های گذشته در کنار زندگی خود، مراکز علمی هم داشته اند و این مراکز به عنوان پایگاه جهانی

تأثیرگذار بوده اند.

وی عنوان داشت: جهانیان باید بدانند که ایرانیان در قرن های طولانی فشارهای زیادی را تحمل کرده اند و همچنان با نام ایران افتخارآفرینی می کنند.

به گفته دکتر غلامی، جریان رشد و توسعه علمی که قبل از اسلام به عنوان نقطه مهم و محل گردهمایی دانشمندان بوده در دوران اسلام هم مورد توجه قرار گرفته است.

وزیر علوم خاطرنشان کرد: ورود اسلام به ایران باعث شکوفایی علمی در کشور شد و دانشمندان زیادی از جمله زکریای رازی، خوارزمی، بوعلی سینا و... را به جهان معرفی کرد.

دکتر غلامی بیان داشت: باوجود محدودیتهایی که به ایران اعمال می شود، دانشمندان ما در حوزه علم و فناوری تلاش های بی وقفه ای انجام می دهند به طوری که توانسته اند جایگاه ارزنده ای را به دست آورند. باید بیش از پیش برای حفظ جایگاه علمی خود تلاش کنیم و به دنبال علوم نافع باشیم. هرکاری که در حوزه علم در ایران صورت می گیرد به صلاح بشر است و چیزی نمی تواند جلوی پیشرفت مان بگیرد.

علم و فناوری، محور نظام های تمدن زاست / بین المللی سازی علم و فناوری؛ زمینه ساز خلق دنیای راحت تر

قائم مقام وزیر علوم در امور بین الملل و رئیس مرکز همکاری های علمی بین المللی در دومین کنگره بین المللی جندی شاپور، محور نظام های تمدن را علم و فناوری دانست و گفت: اگر علم و فناوری را بین المللی کنیم دنیای

دانشگاه باستانی جندی شاپور نقطه تحولات جهانی بوده است / کاوش‌های باستان‌شناسی در محوطه جندی شاپور باستان افزایش می‌یابد

مدیرعامل خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران در این آئین گفت: اینکه ۱۷۵۰ سال قبل در این منطقه یک مرکز علمی وجود داشته برای من که در دانشگاه جامعه‌شناسی خوانده‌ام معنای خاصی دارد. یک دانشگاه، در خلاء اجتماعی شکل نمی‌گیرد در نتیجه تأسیس این دانشگاه را باید از دیدگاه جامعه‌شناسی علم بررسی کرد.

دکتر سیدضیا هاشمی اظهار داشت: وقتی در این خطه از جغرافیا و در آن برهه از تاریخ با شکل‌گیری دانشگاه جندی‌شاپور مواجهیم یعنی در این مرکز ظرفیت‌های شاخصی نهفته است.

وی عنوان کرد: تأسیس دانشگاهی با این عظمت پیامدهایی داشته که مهم‌ترین آن تشکیل تعاملات انسانی است و این نقطه را به نقطه‌ای برای تحول جهانی تبدیل کرده است که در آن اندیشمندان و صاحب‌نظران به گفت‌وگو می‌پرداخته‌اند. این ویژگی‌ها باعث شکل‌گیری یک هویت انسانی شده است که منشأ افتخار و خودباوری ایرانیان است. دکتر هاشمی تصریح کرد: این ویژگی‌های دانشگاه جندی‌شاپور و وجود استعدادها و شاخص و تعامل بین اندیشمندان این نکته مهم را متذکر می‌شود که دانشمندان ما امروز به دنبال مرجعیت علمی هستند تا عظمت علمی را در کشور افزون کنند.

وی خاطرنشان کرد: مرجعیت علمی در جهان فقط با نگاه جهانی و تعامل با سایر دانشمندان محقق می‌شود. ما نیاز داریم راه‌های ارتباط جهانی را تسهیل کنیم و یک دانشگاه جامع که تمام رشته‌ها را شامل می‌شود داشته باشیم. ما همچنین به شخصیت‌هایی نیاز داریم که جهانی بیاندیشند.

بهتری خواهیم داشت.

دکتر حسین سالارآملی با اشاره به چگونگی شکل‌گیری نظام‌های تمدن‌زا گفت: نظام تمدن‌زای ایران باستان، دارای سه ویژگی دانش ایران باستان برای رفاه جامعه، آزادی چرخه دانش در ایران باستان و نوآوری است.

وی افزود: دانش ایران باستان در خدمت رفاه جامعه بود و به همین دلیل تولید ثروت و رفاه برای جامعه را به دنبال داشت که نمونه شاخص آن دانش حفر قنات و آبیاری است. به گفته قائم‌مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل، در ایران باستان دانش تنها محدود به کشور نمی‌شد بلکه پذیرای عالمان و اندیشمندانی از اقصای نقاط جهان بود. همان‌گونه که دانشگاه پزشکی جندی‌شاپور میزبان بیماران زیادی از هند، چین و سراسر گیتی بود؛ ویل دورانت نویسنده مشهور تاریخ تمدن در اثر خود به این مهم اشاره ویژه داشته است. دکتر سالارآملی، نوآوری را دیگر ویژگی مهم دانش ایران باستان برشمرد و تصریح کرد: در سایه این ویژگی‌های تمدن‌ساز ایرانی، اگر علم و فناوری را بین‌المللی کنیم دنیای راحت‌تری برای خود خلق خواهیم کرد.

دانشگاه جندی‌شاپور دزفول نماد حکمت و خرد ایرانی است

دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران نیز در این کنگره با اشاره به قدمت ۱۷۵۰ ساله دانشگاه جندی‌شاپور گفت: دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول نماد حکمت و خرد ایرانی است.

دکتر حجت‌الله ایوبی اظهار داشت: در کنار وجود حکمت و خرد ایرانی، در دانشگاه جندی‌شاپور باستان، آزادی در کسب علم نیز وجود داشت و دانشمندان کشورهای مختلف آزادانه در کنار هم به کسب علم پرداختند.

وی افزود: درحالی‌که در جهان امروزی اخلاق حلقه گمشده‌ای است و به‌عنوان موضوعی اصلی در یونسکو مطرح است پزشکان ما در جندی‌شاپور باستان منشور اخلاقی داشتند.

دکتر ایوبی تصریح کرد: پزشکان جندی‌شاپور دزفول در کنار طبابت، الهیات و اخلاق را نیز فرامی‌گرفتند و به رعایت اخلاق پایبند بودند.

وی خاطرنشان کرد: پزشکان ایران باستان در جندی‌شاپور دزفول بینوایان را رایگان درمان می‌کردند و ملزم به رعایت اخلاق بودند.

به گفته دکتر هاشمی، کنگره برای ما این درس را دارد که قدر بزرگان را بدانیم و از ظرفیت‌هایشان استفاده کنیم. علاوه بر این ضروری است در اسرع وقت نماد دانشگاه تاریخی احیا شود و اگر قرار است دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول ادامه‌دهنده راه دانشگاه باستانی باشد بایستی نماد علمی داشته باشد تا در تصاویر هم قابل مشاهده باشد.

کاوش‌های باستان‌شناسی در محوطه جندی‌شاپور باستان افزایش می‌یابد

محمدحسن طالبیان معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری اظهار کرد: بسیاری از متون تاریخی، جندی‌شاپور باستان را یکی از چهار شهر مهم دوره ساسانی و اسلام برشمرده‌اند.

وی به بیان نکاتی از مستندات و مقالات مربوط به جندی‌شاپور و مختصات جغرافیایی شهر و دانشگاه جندی‌شاپور پرداخت و گفت: بررسی مقالات و کتب مرتبط با جندی‌شاپور نشان می‌دهد که اطلاعات علمی و شایسته در خصوص محوطه جندی‌شاپور باستان صورت نگرفته درحالی‌که ما نیازمند اطلاعات دقیقی از عناصر فضای کالبدی این منطقه، کارکرد و اهمیت بناهای داخل شهر جندی‌شاپور و چگونگی شکل‌گیری و پیشرفت آن هستیم.

معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور ادامه داد: در حال حاضر نیازمند کاوش‌های باستان‌شناسی در محوطه جندی‌شاپور هستیم که محدودیت‌های موجود در مالکیت زمین‌های زراعی منطقه باعث کند شدن روند این مهم شده؛ بنابراین نیاز است مسئولان شهرستان دزفول در این زمینه ورود کنند تا بتوانیم فاز به فاز در این محوطه کاوش کرده و به اطلاعات اساسی‌تر دست یابیم.

طالبیان با اشاره به کاوش‌های اولیه صورت گرفته در محوطه جندی‌شاپور و پیداشدن بافت مسکونی مربوط به قرون ۳ و ۴، عنوان کرد: لازم است تا کاوش‌ها عمیق‌تر شده و به لایه‌های زیرین این محوطه دست‌یابیم تا بقایای شهر ساسانی به دست آید، از سویی کاوش‌های به‌دست‌آمده همچون سکه در این منطقه نشان می‌دهد که جندی‌شاپور در دوره ورود اسلام به ایران نیز پیشرفت داشته است.

وی اضافه کرد: با کاوش لایه‌های زیرین محوطه باستانی جندی‌شاپور در روستای اسلام‌آباد دزفول قطعاً می‌توان به بسیاری از سنت‌های اسلامی، دانش دوره ساسانی و اسلامی و همچنین خدمات متقابل ایران به اسلام دست‌یافت.

معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور تصریح کرد: بررسی کاوش‌هایی مثل سفال در این محوطه نشان می‌دهد که جندی‌شاپور در صدر اسلام با شهرهای مهم سواحل خلیج فارس و کشورهای هم‌چون

چین دادوستد داشته است.

وی گسترش و رسمی‌تر کردن پایگاه جندی‌شاپور در محوطه جندی‌شاپور را از دیگر برنامه‌های در دستور کار این سازمان عنوان کرد و افزود: مطالعات بسیار متعددی در زمینه ژئوفیزیک، پروگرافی، زمین‌شناسی و غیره بر روی کاوش‌های به‌دست‌آمده در حال انجام است تا بتوانیم به ابعاد عمیق‌تری از شهر و دانشگاه جندی‌شاپور و پیکربندی آن دست یابیم.

طالبیان با بیان اینکه تمام تلاش ما ثبت جهانی شهر جندی‌شاپور است، گفت: اقتصاد سوم دنیا از راه گردشگری است و ما باید در مسیری پیش برویم که جندی‌شاپور باستان را به یک محل مهم و راه‌بردی برای توسعه گردشگری تبدیل کنیم. با اقدامات انجام‌شده و پس از ارسال مستندات و مدارک در نوامبر ۲۰۱۷ سازمان جهانی یونسکو فعالیت جندی‌شاپور باستان به‌عنوان اولین دانشگاه جهان به قدمت ۱۷۵۰ سال را تأیید کرد درحالی‌که تا پیش‌ازاین تقویم آموزش عالی جهان کمتر از یک هزار سال بود. به روایت مورخان داخلی و خارجی بالغ بر ۴۰۰ هزار جلد کتاب در کتابخانه دانشگاه جندی‌شاپور باستان وجود داشته و بر اساس مستندات در کتاب‌ها و مقالات بین‌المللی، اولین نظام‌نامه آموزشی در حوزه دانشگاهی و نخستین بیمارستان جهان در جندی‌شاپور باستان بوده، ضمن اینکه نظام آموزشی بالینی پزشکی که امروزه شاهد آن هستیم نیز برگرفته از نظام پزشکی در جندی‌شاپور باستان است.

لزوم معرفی بیشتر دانشگاه جندی‌شاپور، در کتب تاریخی

پاپی‌زاده نماینده مردم دزفول در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: وجود دانشگاه جندی‌شاپور تلنگری است که بدانیم نیاکان ما چه توجه خاص و ویژه‌ای به علم داشته‌اند؛ اینکه ۱۷۰۰ سال قبل، مردمان دزفول دست به تأسیس کتابخانه و دانشگاه زده‌اند نشان از نبوغ این مردم دارد.

وی ادامه داد: مردمان دزفول در آن زمان به دور از تعصب و افراط‌گرایی علمی و نژادی به کسب علم می‌پرداخته‌اند، درنتیجه تلاش برای برداشتن کتیبه‌ها و اسناد برای نادیده گرفتن سابقه تاریخی مردم دزفول کاری بیهوده است.

پاپی‌زاده تصریح کرد: دانشمندان زیادی از اقصی نقاط دنیا به دانشگاه جندی‌شاپور می‌آمدند و بعد از بازگشت به شهر خود، علم و دانش را گسترش می‌دادند.

نماینده مردم دزفول در مجلس شورای اسلامی بیان داشت: وقتی نیاکان ما به این دستاوردهای مهم علمی دست می‌یافته‌اند، ما نیز باید برای رسیدن به این موفقیت‌ها تلاش کنیم.

و جامعه‌شناسی است و این مرکز در این حوزه‌ها فعالیت خواهد کرد. همچنین آغاز عملیات محوطه‌سازی دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور به مساحت ۲۵ هکتار و آزمایشگاه مرکزی این دانشگاه با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و جمعی دیگر از مسئولان انجام شد.

آیین اختتامیه دومین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور دزفول برگزار شد

آیین اختتامیه دومین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور دزفول با حضور دکتر غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم برگزار شد.

دکتر غفاری در این آئین با بیان اینکه دانشگاه هویت یک جامعه است و جامعه باید به این نهاد افتخار کند، اظهار داشت: عنوان قدیمی‌ترین دانشگاه جهان به جندی‌شاپور جای مباهات دارد؛ وقتی این قدمت به‌جایی چون دانشگاه به‌عنوان کانون آزادی، عقل و عظمت پیوند می‌خورد اهمیت آن دوچندان می‌شود.

وی تصریح کرد: دانشگاه را به‌مثابه یک‌نهاد می‌شناسیم که تاریخ‌مند است و سنت فکری دارد.

به گفته معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، یک‌نهاد به دلیل جایگاهی که دارد جامعه را تعریف می‌کند.

دکتر غفاری، خاستگاه دانشگاه را شهر عنوان کرد و گفت: حیات و مناسبات بعدی یک شهر در گرو فعالیت و تلاش دانشگاه است، اگر دانشگاه نتواند در مناسبات شهر خود سهمی داشته باشد، دانشگاه نیست.

وی گفت: دانشگاه اجتماعی، جامعه خود را می‌شناسد و می‌سازد و از جامعه‌اش جدا نیست؛ چنین دانشگاهی می‌تواند با دانشگاه‌های دیگر ارتباط بگیرد و این چنین است که دانایی را تولید می‌کند.

وی تصریح کرد: از وزارت علوم و مسئولان خواشمندیم ضمن معرفی بیشتر این دانشگاه، در تمام کتب تاریخی، مبدأ علمی جهان و ایران به‌درستی جندی‌شاپور دزفول ذکر شود و از نمادهای این دانشگاه بین‌المللی در طراحی ساختمان‌ها و نشانه‌ها و مکاتبات وزارت علوم و به‌ویژه در ساختمان مرکزی وزارت علوم استفاده گردد.

دانشگاه کهن جندی‌شاپور به اخلاق و حکمت توجه ویژه‌ای داشت

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی نماینده ولی‌فقیه در استان ضمن خوشامدگویی به مهمانان، به احادیثی در مورد علم و جایگاه آن در اسلام اشاره کرد.

وی به سخنان مقام معظم رهبری به تولید علم نیز اشاره کرد و گفت: تولید علم و اندیشه یکی از تأکیدات همیشگی مقام معظم رهبری است. دومین توصیه ایشان اخلاق است زیرا اگر اخلاق و معنویت در کنار علم نباشد، علم نافع نخواهد شد. به گفته حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی، دانشگاه کهن جندی‌شاپور به بهترین نحو به مسئله اخلاق و حکمت پرداخته است.

مرکز پژوهش جندی‌شاپور به بهره‌برداری رسید

هم‌زمان با برگزاری دومین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور، مرکز پژوهش جندی‌شاپور با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به بهره‌برداری رسید.

مرکز پژوهش جندی‌شاپور به‌صورت سازمانی وظیفه دارد در احیاء، بازنگری، بازخوانی و بازشناسی دانشگاه باستانی جندی‌شاپور فعالیت داشته باشد.

گروه‌های پژوهشی این مرکز شامل علوم و فنون نوین، انرژی‌های تجدیدپذیر، معماری و شهرسازی، تاریخ علم

مدیر کل امور دانشجویان غیر ایرانی در گفت و گو با خبرنامه آموزش عالی خبر داد:

تحصیل ۲۸ هزار دانشجوی غیر ایرانی در کشور /

فعالیت ۳۵ دانشگاه جهت جذب دانشجوی خارجی

اشاره :

دکتر **عبدالحمید علیزاده** فروردین ماه سال ۹۶ طی حکمی از سوی مجتبی صدیقی معاون وزیر و رییس سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان مدیر کل اداره امور دانشجویان غیر ایرانی وزارت علوم منصوب شده است. یکی از موضوعات و اهدافی که دکتر علیزاده در وزارت علوم به صورت جدی پیگیری می کند، افزایش جذب دانشجویان خارجی است.

او در این باره معتقد است: امروزه سرعت ارتباطات بین المللی بسیار افزایش یافته و زمینه و زیرساخت تکنولوژی شتاب بالایی در همه جنبه های زندگی وارد کرده است لذا توجه به این موضوع در حوزه علمی نیز بیش از پیش ضرورت دارد.

آنچه در پی می آید مشروح گفت و گوی اختصاصی خبرنامه آموزش عالی با مدیر کل دانشجویان غیر ایرانی وزارت علوم است.

گزارشی از عملکرد سازمان امور دانشجویان طی یک سال اخیر بفرمایید.

در خصوص عملکرد سازمان امور دانشجویان و موضوع جذب و پذیرش دانشجویان خارجی در سال ۹۷ به دو نکته می توان اشاره کرد. ابتدا در برنامه های پیش بینی شده سال ۹۷ بر موضوع ارتقاء و افزایش میزان مشارکت دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی رتبه تأکید شد. همچنین بر اساس آماری که هفته گذشته در خصوص پذیرش دانشجویان خارجی جمع بندی و تقدیم معاون محترم وزیر و ریاست سازمان شد، مشخص شد که تعداد دانشگاه های درگیر در این موضوع در سال ۹۵، ۱۷ دانشگاه و موسسه آموزش عالی بود که در سال ۹۶ به ۲۵ دانشگاه و موسسه ارتقا پیدا کرد و نهایتاً در سال جاری مجموعاً ۳۵ دانشگاه در بحث جذب دانشجویان خارجی فعال شدند. بر همین اساس، امسال

طرح توانمندسازی دانشگاه ها که در واقع طرح تبدیل دانشگاه های برخوردار به بهره مند است به طور جدی دنبال شد و خوشبختانه دانشگاه های برخوردار بر اساس پتانسیل و شاخص های موجود شناسایی شدند.

در طول سال جاری جلسات بسیار زیادی با حضور مسئولین و مدیران محترم دانشگاهی برگزار شد و یکایک عزیزانی که در مدیریت دانشگاه ها دعوت ما را پذیرفتند درخور تقدیر هستند؛ چه آن هایی که نزد ما حضور پیدا کردند و چه آن هایی که ما را در میان شورای دانشگاه ها و هیئت رئیسه ها پذیرا بودند. در سال جاری اساس و اهمیت این موضوع تبیین شد. به طوری که نسبت به سال گذشته، ۱۰ دانشگاه با عزمی راسخ وارد این مقوله شدند و از ۲۵ دانشگاه به ۳۵ دانشگاه ارتقا پیدا کردند. وقتی عنوان دانشگاه برخوردار مطرح می شود، منظور دانشگاهی است که زیرساخت ها و نیروی انسانی کارآزموده را داشته باشد، در سند راهبردی آن به مقوله بین المللی سازی و پذیرش دانشجویان خارجی اهمیت داده شده باشد، شیوه نامه ای برای آن تنظیم شده باشد و در بحث اقدامات، سیاست های تشویقی را درون شیوه نامه ها و سند راهبردی خود پیش بینی کرده باشد. امروز می توانیم بیان کنیم که ۱۰ دانشگاه برخوردار دیگر نیز به دانشگاه های بهره مند از این موضوع تبدیل شدند.

اقدام مهم دیگری که انجام شد پایش آماری کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در سال جاری بود و در آن به این موضوع پرداخته شد که دانشگاه ها و مؤسسات عالی از لحاظ کمی در چه وضعیتی قرار دارند؛ بر این اساس توزیع تقریباً مناسبی به دست آمد که در آن دانشجویان خارجی در سه بخش متنوع، تحت عنوان دانشجویانی که از طریق کنکور وارد دانشگاه های کشور می شوند که عمدتاً اتباع خارجی هستند و در کشور سکونت دارند؛ دانشجویانی که به صورت بورسیه پذیرفته می شوند؛ و عمدتاً دانشجویانی که به صورت غیر بورسیه یا شهریه پرداز جذب دانشگاه های کشور می شوند. در حقیقت

است و اکنون دارای اهمیت است و در آینده نیز این موضوع باید برای دانشجوی ایرانی و دانشجوی غیر ایرانی در دستور کار دانشگاه‌ها و حوزه‌های ستادی قرار بگیرد.

در خصوص پایش آماری دانشجویان غیر ایرانی سال جاری، چه تعداد دانشجوی خارجی در کشور وجود دارد و در کدام دانشگاه‌ها در حال تحصیل هستند؟

در سال‌های گذشته آمار مختلفی از تعداد دانشجویان غیرایرانی وجود داشت اما بر اساس پایش امسال عدد حقیقی به دست آورده شد. در اصل حدود ۲۸ هزار دانشجوی خارجی در دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در حال تحصیل هستند. قانون طرح ششم توسعه آموزش عالی را مکلف کرده که در انتهای برنامه درصد قابل توجهی از دانشجویان آموزش عالی را در کلیه مراکز دانشگاهی یک عدد مشخصی شود.

هنگامی که صحبت از آموزش عالی به میان می‌آید مقصود ما کل جامعه آموزش عالی است که شامل وزارت علوم، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد می‌شود که دو مورد اخیر نیز سهم عمده‌ای در این مقوله دارند.

از نکات بارز این موضوع این است که ما تقریباً کلیه امور پشتیبانی دانشجویان خارجی را برای هر سه موسسه پیگیری می‌کنیم. در حقیقت ما به‌صورت دبیرخانه متمرکز، به ویژه برای خدمات کنسولی ایشان عمل می‌کنیم؛ تأییدیه صلاحیت علمی آنها را دریافت می‌کنیم یا اقدام برای ویزا، مراجعت یا خروجشان و پشتیبانی کنسولی آنها، همه در اداره کل کنسولی ما انجام می‌شود.

دانشگاه‌ها به دو شکل دانشگاه‌های دیرپا و دانشگاه‌های نوپا در این مقوله فعال دیده می‌شوند. دانشگاه‌های دیرپا مانند دانشگاه تهران و سایر دانشگاه‌های دیگر که از سالیان گذشته در این موضوع فعال بودند و همچنان هم در واقع یک‌ه‌تاز این مسئله هستند اما تلاش بر این بوده که دانشگاه‌های نوپایی که در این قضیه وارد عمل می‌شوند در کنار موضوع افزایش کمی تعداد دانشجویان خارجی، به اصل حفظ کیفیت آموزش و اعتبار آموزش عالی کشور در میان فارغ‌التحصیلانی که به کشورهای خود بازمی‌گردند توجه کنند زیرا که تأکیدات ویژه‌ای از سوی ریاست محترم سازمان، مقام عالی وزارت وجود دارد که در کنار تشویق و ترغیب برای افزایش کمی تعداد دانشجویان خارجی، موضوع کیفیت آموزش عالی و شأن و وجهه بین‌المللی آموزش عالی کشور را نیز دانشگاه‌ها مدنظر قرار بدهند.

آیا از بُعد کیفی، استاندارد جهانی برای دانشگاه‌های بین‌المللی وجود دارد؟

طبیعتاً هر کشوری با توجه به قانون عرضه و تقاضا می‌تواند بر روی این کیفیت سرمایه‌گذاری انجام دهد اما از آنجایی که کیفیت آموزش عالی ما در سطوح فوق‌لیسانس و دکترا مشخص است و همیشه ادعا کرده‌ایم که اغلب محصولات آموزش عالی کشور در بخش تقویت نیروی انسانی فوق‌لیسانس و دکترا، تقریباً در اکثر دانشگاه‌های بین‌المللی در اقصی نقاط دنیا به‌راحتی پذیرش می‌شوند. این نشان‌دهنده آن است که کیفیت در آموزش عالی از دیرباز دارای اهمیت بوده

بر اساس آمار و اطلاعاتی که وجود دارد، ۲۸ هزار دانشجوی خارجی در دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم تحصیل می‌کنند؛ ۸ هزار دانشجوی خارجی در دانشگاه‌های تحت پوشش دانشگاه آزاد و ۳ هزار دانشجوی خارجی تحت پوشش وزارت بهداشت هستند. که این ارقام را به‌صورت جمع در نظر گرفته شوند قریب به ۴۰ هزار دانشجوی خارجی در کشور حضور دارند و اگر این تعداد با دستور و تکلیفی که در برنامه ششم توسعه کشور دیده می‌شود مقایسه شود، ما می‌توانیم اعلام کنیم که نه‌تنها مطابق برنامه پیش رفته‌ایم بلکه در سال دوم برنامه که سال جاری است جلوتر هستیم.

از دانشگاه‌ها، مدیران دانشگاهی و اساتید در دانشگاه‌ها که به جذب پذیرش و پرورش دانشجویان می‌پردازند در این مسئله قابل تقدیر هستند، چرا که در برنامه ششم توسعه عنوان شده است که در سال دوم لازم است معادل یک درصد جمعیت دانشجویان دانشگاه‌ها، دانشجوی خارجی داشته باشند. که اگر تعداد کل دانشجویان فعلی را در مخرج کسر و تعداد دانشجویان خارجی را در صورت کسر قرار بدهیم، این عدد از یک درصد هم فراتر است. و ما امیدوار هستیم که بتوانیم در طول مسیرمان، در انتهای برنامه ششم توسعه، به یک عدد قابل توجهی با نرخ رشد تعیین شده دست پیدا کنیم.

عامل افزایش حضور دانشجویان غیر ایرانی در دانشگاه‌های کشور چیست؟

اگر بخواهم به عنوان یک فرد، با صرف نظر از مسئولیتی که برعهده دارم پاسخ بدهم این است که مقوله جهانی شدن (اینترنشنالیزیشن) و بین‌المللی شدن علم هم از این قاعده مستثنا نیست. امروزه مقوله ارتباطات بین‌المللی با سرعت بسیار افزایش یافته و زمینه و زیرساخت تکنولوژی شتاب بالایی در همه جنبه‌های زندگی وارد کرده است. در واقع تعاملات بین‌المللی نیز در این بحث قرار می‌گیرند. به همین دلیل خوشبختانه کشور ما در طول ۵ سال اخیر در حوزه تعاملات علمی بین‌المللی و آکادمیک فعالیت‌های درخور توجهی داشته است. که من این مسئله را به عنوان عضو هیئت علمی بیان می‌کنم. همچنین به عنوان یک مسئول می‌توانم بیان کنم که شاخص‌های بین‌المللی‌سازی آموزش عالی به خوبی احضار و تبیین شده است. در حقیقت ما از مرحله تبیین عبور کردیم و بهترین جمله برای وصف این مرحله این است که ما در حال گذار از یک نگاه سنتی به آموزش عالی به یک نگاه مدرن بین‌المللی تبدیل هستیم که با توجه به آموذدهای آکادمیک و بین‌المللی در طول یکی دو سال

اخیر می‌توان دریافت. اتفاق خوب دیگری که به عقیده من در طول چند سال اخیر افتاده است این است که امروز نگاه و اندیشه بین‌المللی شدن از حوزه ستادی وزارت علوم و مدیران فعال در این حوزه به مدیران دانشگاهی منتقل شده است. این اتفاق بسیار خوشایندی است که امروز در دانشگاه‌ها و مدیران دانشگاهی ما بحث‌هایی که چند سال گذشته در سطح وزارت خانه بوده مطرح می‌شود.

اما ایده‌آل ما چه زمانی است؟ ایده آل ما زمانی است که این اتفاقات به تک تک اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های ما منتقل بشود، چرا که اگر در تمام دنیا ۱۰ تجربه برتر و موفق را مطالعه کنید متوجه می‌شوید که خط مقدم پذیرش دانشجوی خارجی، اساتید و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها هستند. و لازمه روی دادن این اتفاق این است که اعتبار، جایگاه و درصدهای تشویقی مناسبی به اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها اعطا شود و در مقابل پاسخی گرفته شود. پاسخی که از اعضای محترم هیئت علمی و اساتید خواسته می‌شود این است که خود آنها به عنوان یک شبکه عظیم جذب و پذیرش دانشجوی غیر ایرانی فعالیت کنند. و این مسئله میسر نمی‌شود مگر اینکه پتانسیل‌هایشان را عرضه کنند؛ که این عرضه در فضای مجازی، پرتال دانشگاه و سایت و صفحه زیر پرتال استاد دانشگاه‌ها است. همچنین این موضوع به غنای آموزشی و پژوهشی استاد باز می‌گردد؛ به‌طوری‌که امتیازاتی را که در اختیار دارد به خوبی تبلیغ کند و در معرض دید همگان قرار دهد.

به خصوص در رشته‌هایی که ایران به‌صورت فیلد استادی (زمینه آموزشی) منحصر در دنیا قدم می‌گذارد. برای مثال در رشته‌های زبان و ادبیات فارسی، ایران شناسی، فلسفه و عرفان اسلامی، شرق شناسی و مطالعات جهان اسلام که این ادعا وجود دارد که ما می‌توانیم منبع و ماخذ اصلی آن در دنیا باشیم؛ حتی من معتقد هستم که در علوم پایه، علوم مهندسی و علوم پزشکی، این اعضای هیئت علمی و اساتید ما هستند که می‌توانند هر کدام به عنوان یک تیم و لیدر جذب و پذیرش دانشجوی خارجی در دانشگاه‌ها، نقش خودشان را ایفا کنند.

در ده سال گذشته به ویژه در طول ۵ سال اخیر، انتقال دانش و فرآیندهای بین‌المللی شدن از سطح وزارتخانه و سطح ستادی به سطح دانشگاه‌ها و مدیران دانشگاهی اتفاق افتاده است. در مقوله بین‌المللی سازی به ابزار آن نیز اشاره داریم که یکی از بهترین ابزارهای بین‌المللی شدن جذب دانشجوی خارجی است. که در حال حاضر این اتفاق مبارک افتاده است و تنها اتفاقی که لازم است در انتهای برنامه ششم توسعه بیافتد این است که، مدیران محترم دانشگاهی باید آنچه که از بین‌المللی شدن مدل

آیا این ۳۵ دانشگاه فعال در واقع دانشگاه سطح یک کشور هستند؟

دانشگاه‌های بزرگ کشور از دیرباز فعال بودند و اکنون نیز فعالیتشان بسیار چشمگیر شده است. اما در حال حاضر برخی دیگر از دانشگاه‌ها هم وارد عرصه فعالیت شدند و فعالیت قابل توجه و تقدیری دارند و همچنین آنها در افزایش تعداد دانشجویان خارجی در یکی دو سال اخیر نقش بسزایی داشتند.

کدام یک از دانشگاه‌های ما در این نمایشگاه شرکت کردند؟ چه دستاوردهای علمی داشتند؟

از جمله اقداماتی که در راستای بین‌المللی شدن صورت گرفت، شرکت در نمایشگاه علمی بود که در آذرماه در اربیل عراق برگزار شد.

نمایشگاه ارائه توانمندی‌ها و ظرفیت‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، به سبب استقبال و تعداد مراجعه کننده برای ما غافلگیرکننده بود چرا که بیش از سه هزار نفر در طول دو روز و نیم، از غرفه‌های دانشگاه‌های ایران که ۳۳ مرکز دانشگاهی و پژوهشگاه بود مراجعه کردند. همچنین بیش از ۶۰ مدیر دانشگاهی از طرف دانشگاه‌ها مأمور به حضور در این نمایشگاه بودند که بنده هم افتخار داشتم به عنوان مسئول هیئت اعزامی در آنجا حضور داشته باشم.

بزرگ‌ترین دستاوردی که این سفر به همراه داشت دو موضوع را شامل می‌شود، ابتدا اینکه دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های ما به نقطه‌ای رسیده‌اند که می‌توانند در راستای اینترنشنالیزیشن ابراد، به ویژه در خصوص آموزش دانشجویان خارجی چیزی برای ارائه دارند؛ یعنی دانشگاه‌های ما به این درصد از بلوغ رسیده‌اند که خیلی راحت دانشجوی تربیت می‌کنند و می‌توانند این مسئله را تبلیغ کنند. که این خواسته و هدف اصلی ما بوده است. نکته دیگری که برای شخص من بسیار حائز اهمیت بوده، میزان اشتیاق و علاقه مندی است که در آن بخش از جغرافیای پیرامون ما وجود دارد. به عنوان مثال یکی از

دانشگاه‌ها ایده‌ای کار برده بود که در نمایشگاه، امکان ثبت نام اولیه را فراهم کرده بود و هنگامی که متقاضی به غرفه مراجعه می‌کرد با این موضوع مواجه

جذب و پذیرش دانشجویان خارجی و موارد دیگری که کسب کرده‌اند را به اعضای هیئت علمی منتقل کنند؛ این انتقال در واقع یک تقاضا است و باید از عضو هیئت علمی و استاد دانشگاه خواسته شود که در این مقوله همت کند. و طبیعتاً برای این تقاضا لازم است که زیرساخت محیا شود که این زیرساخت می‌تواند از توانمندی فردی استاد شروع شود و به زیرساخت‌های آموزشی، آزمایشگاهی، دانشگاهی و تکنولوژیک و حتی سیستم و بسته‌های تشویقی و انگیزشی استاد ختم شود.

در حال حاضر تقاضای دانشجویان خارجی که وارد دانشگاه‌های کشور می‌شوند بیشتر در چه رشته‌هایی است؟

در پایشی که در چهار پنج سال اخیر انجام شد، تقاضاها ابتدا در رشته‌های خاصی مطرح شد اما در حال حاضر می‌توانم رسماً عنوان کنم که ما در حوزه وزارت علوم تقریباً در تمامی رشته‌هایی که یک فرد خارجی مجاز به تحصیل در آن است دانشجوی خارجی داریم. تقریباً می‌توان ادعا کرد که در بسیاری از دانشگاه‌های ما، دانشجویان خارجی در اغلب دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی تحصیل می‌کنند که ۳۵ دانشگاه در حوزه دانشگاه‌های فعال ما قرار دارند.

بعد از برگزاری نمایشگاه دستاوردهای علمی در اربیل عراق و بازخوردهای مطلوب آن، برنامه سازمان امور دانشجویان جهت افزایش ارتباطات بین‌المللی در کشورهای دیگر چیست؟

اخیراً با دو استان صحبت‌هایی در خصوص برپایی دو نمایشگاه دیگر مطرح شده است. در دانشگاه سیستان و بلوچستان نیز توفیق برگزاری اولین کارگروه افزایش تعاملات دانشگاه‌های ایرانی با دانشگاه‌های کشور عمان رقم خورد که خوشبختانه این امر اقدام مؤثری است چراکه کشور عمان از جمله حوزه‌های قوی منطقه محسوب می‌شود که در طول سالیان مختلف به‌عنوان یک دوست قابل اعتماد در عرصه سیاسی، تجاری و اقتصادی با جمهوری اسلامی ایران همراه بوده است و تنها در این میان خلاء علمی احساس می‌شد که به‌منظور رفع آن، با مسئولین مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی و دکتر سالار آملی و دکتر کوهیان صحبت کردیم که طرح این موضوع با استقبال روبرو شد.

باتوجه به پتانسیل‌ها و اشتراکات بسیاری که بین مردم و دانشگاه‌های عمان با مردم و دانشگاه‌های سیستان و بلوچستان وجود دارد، تعاملات آکادمیک و علمی نیاز است و از این امر پاسخ خواهیم گرفت.

به دنبال برگزاری کارگروه اول افزایش تعاملات دانشگاه‌های ایران و عمان، مقرر شد بلافاصله هیئتی برای بررسی به عمان سفر کند و سپس دانشگاه سیستان و بلوچستان با مدیریت مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی از هیئتی عمانی دعوت رسمی کند و پس از آن، نمایشگاهی در آنجا به‌منظور معرفی توانمندی‌های دانشگاه‌ها برپا شود.

نمایشگاه دیگری که امیدواریم بتوانیم در سال جاری آن را برپا کنیم در دانشگاه سلیمانیه است البته برپایی نمایشگاهی در بصره با مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز موضوع دیگری است که هم‌اکنون به‌صورت پیش‌فرض وجود دارد.

ما باید متقاضیان خارجی را نسبت به لزوم سفر هیئتی از ایران به کشور آن‌ها و یا سفر خودشان به داخل ایران بی‌نیاز کنیم. بر همین اساس لازم است تا به‌صورت غیرحضوری و در بستر خدمات الکترونیک اطلاعاتمان را برای انتشار در دنیا جاری کنیم.

بیشترین تعداد دانشجویان خارجی در ایران از کدام کشورها هستند؟

تحصیل دانشجویان خارجی در دانشگاه‌های کشور تاکنون براساس ارتباطات نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران با کشورهای مختلف بوده اما بسیاری از افراد ممکن است

می‌شد که بسیار آسان می‌تواند با ارائه مدارک درستی دو سه روز نمایشگاه، پیش ثبت نام انجام بدهد. همچنین براساس اعلام مدیر دانشگاه‌های شرکت کننده، ما مطلع شدیم که توانستیم ۱۲۰ نفر از این نمایشگاه به‌صورت شهریه پرداز جذب کنیم. که اگر این تعداد رو ضرب در دانشگاه‌های شرکت کننده کنیم و میانگین بگیریم، به این نتیجه می‌رسیم که هر نمایشگاهی به این شکل می‌تواند برای ما چند هزار متقاضی داشته باشد. از نظر من این فرآیند برد برد دو طرف است؛ یعنی اینکه ما با طرف بین‌المللی، تعامل می‌کنیم و این طرف بین‌المللی ما پذیرفته است که سطح آموزش عالی ما سطح توانمندی است که می‌تواند در پرورش نیروی انسانی به او کمک کند و ما نیز سطح اعتماد به نفس در دانشگاه‌هایمان افزایش پیدا می‌کند. از این نظر که برای ما متقاضیانی به این شدت و حدت وجود دارند که در دو روز و نیم نمایشگاه، نزدیک به سه هزار نفر بازدیدکننده داشته است؛ بازدیدی که وزیر آموزش عالی اقلیم کردستان، تمامی روسای دانشگاه‌ها و مدیران دانشگاهی اقلیم کردستان، اعضای هیئت علمی دانشکده‌ها و مدیران گروه و همچنین دانشجویان علاقه مند به تحصیل در ایران را در بر دارد.

خوشبختانه با توجه به سیاست‌گذاری خوبی که دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی برای این سفر اتفاق افتاده بود قراردادهای همکاری پژوهشی قابل توجهی بین پژوهشگاه‌های ما با مراکز تحقیقاتی بسته شد.

آیا دانشجویان دانشگاه‌هایی که در کشورهای دیگر شعبه دارند نیز تحت پوشش سازمان امور دانشجویان هستند؟

ابتدا باید گفت که دانشجوی خارجی در تعریف بین‌المللی عبارت است از هر فردی که با پاسپورت در یک کشور تحصیل کند، دانشجوی خارجی محسوب می‌شود و اکنون نیز تعداد قابل توجهی از اتباع خارجی در کشور در حال تحصیل هستند که جزء آمار دانشجویان خارجی ما به حساب می‌آیند.

طبق قاعده بین‌المللی اتباع خارجی براساس پاسپورت به‌عنوان یک سند غیرایرانی در دانشگاه‌های ما تحصیل می‌کنند و در نهایت نیز یک مدرک فارغ‌التحصیلی ایرانی دریافت می‌کنند. بنابراین کسانی که در شعب بین‌المللی دانشگاه‌ها از جمله دانشگاه پیام نور و آزاد تحصیل می‌کنند، جزء فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان غیرایرانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران محسوب می‌شوند.

تأکید داریم.

تربیت نیروی متقاضی خارجی تحریم ناپذیر است زیرا با انجام آن، چیزی برای عرضه به خارج از کشور برده نمی‌شود و این متقاضی خارجی است که به کشور ما مراجعه کرده و در داخل کشور هزینه خود را پرداخت و تربیت می‌شود. برای اطلاع از آمار هیئت‌هایی که از اتحادیه اروپا و کشورهای مختلف طی این مدت به کشور آمدند به مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی مراجعه شود. خوشبختانه تعاملات علمی و بین‌المللی کمترین رنگ و لعاب را از موضوع تحریم و تخصیص به خود می‌گیرد و همیشه در طول تاریخ این تعاملات بالادست ارتباطات سیاسی حرکت کرده است. در حال حاضر در نقاط مختلف دنیا متقاضی تحصیل در ایران داریم و این امری بسیار خوشایند است که ملاحظه کنیم دانشجویی از قلب اروپا نامه درخواست تحصیل در ایران را ارسال می‌کند لذا علم کالایی تحریم ناپذیر است.

چشم‌انداز سازمان امور دانشجویان برای ارتقای روابط بین‌المللی جهت جذب بیشتر دانشجویان غیرایرانی چیست؟

چشم‌انداز ما این است که در کنار دانشگاه‌ها باشیم و وظیفه خطیر جذب دانشجویان خارجی را به‌طور ویژه به دانشگاه‌ها محول کرده و نقش پشتیبان و حامی دانشگاه آن‌ها را داشته باشیم البته این نقش در حال حاضر نیز به شکل تکلیف برای ما محرز شده و در ادامه نیز برنامه‌های بسیاری جهت توسعه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در راستای جذب متقاضیان خارجی داریم که اکنون در حال ارزیابی و آنالیز زیرساخت‌های آن‌ها هستیم.

اکنون ندای بین‌المللی سازی و پذیرش دانشجوی خارجی به گوش اغلب دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی برخورداری ما رسیده و کاری که ما باید بکنیم این است که به دانشگاه‌های برخورداری تأکید کنیم زیرا آموزش عالی در کنار افزایش کمی، به حفظ کیفیت و اعتبار نیز توجه دارد. مثلاً ستاد توسعه و ترویج فناوری نانو در سال ۱۳۸۱ در کشور شکل گرفت و من از اولین کسانی بودم که با توجه به تخصص دانشگاهی خویش در این مسیر شروع به کار کردم. این ستاد جایگاه و نگاه علمی ما را به‌جایی رسانده است که امروز جزء ۵ یا ۶ کشور اول در حوزه نانو در دنیا هستیم. سیاست‌های تشویقی این ستاد در همه بخش‌هایی که یک عضو هیئت‌علمی یا یک دانشجو در دانشگاه فعالیت می‌کرد در صورتی که مرتبط به اولویت‌های این ستاد بود، موردحمایت قرار می‌گرفت؛ از جمله تدریس دروس نانو، چاپ مقالات در حوزه نانو، سفرهای علمی در

علاقه‌مند باشند تا با هزینه شخصی خود در رشته‌های مختلف از جمله ایران‌شناسی، زبان و ادبیات فارسی، عرفان و فلسفه اسلامی را بخوانند. مناسب‌ترین کشور برای این افراد ایران است اما گاهی به دلیل عدم داشتن اطلاعات کافی در خصوص شیوه تحصیل و نحوه پذیرش در دانشگاه‌های ایران، از تصمیم خود منصرف می‌شوند.

در حال حاضر رقبای ما در فضای مجازی بشدت حضور دارند. شاید دلیل این امر این باشد که در کشورهای دیگر صرف هزینه در فضای مجازی را سرمایه می‌دانند در صورتی که در کشور ما این نگاه وجود ندارد.

وقتی در یک منطقه توانمندی‌ای وجود دارد، اولین متقاضیان آن، پیرامون است که این امر در اقتصاد، سیاست، امنیت و تجارت کشورمان جاری و ساری است. در مقوله آموزش عالی نیز این موضوع صدق می‌کند و در حال حاضر اکثر متقاضیان دانشگاه‌های ایران از ۱۵ کشور پیرامون هستند. ارائه مباحث آموزشی و کنترل آن در محیط پیرامون از نظر استراتژیکی نیز بسیار پراهمیت است و این موضوع از جهات مختلف اثرات مثبتی دارد. یکی از اثرات آن این است که پیام صلح و دوستی ملت ایران به‌راحتی از طریق سفیران علمی گسترش می‌یابد. همیشه در سخنرانی‌ها از دانشجویان خارجی درخواست می‌کنم تا ایران را همان‌گونه که دیده‌اند تفسیر کنند نه آن‌طور که رسانه‌های غربی انعکاس می‌دهند. بنده همیشه بر شکوفایی اقتصاد از طریق جذب دانشجویان خارجی آموزش عالی از مسیر پذیرش دانشجوی خارجی تأکید دارم چراکه ۲۵ درصد دانشجویان آمریکا خارجی هستند. در سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ نیز کشور نیوزلند باوجود فاصله مسافتی طولانی با کشورهای جهان، با سرمایه‌گذاری مناسب، تبلیغ، تشویق و حفظ کیفیت ۵/۱ میلیارد دلار درآمد ارزی از محل پذیرش دانشجوی خارجی کسب کرده است. لذا ما باید در این خصوص به دو مقوله تربیت سفیران فرهنگی و اقتصاد آموزش عالی توجه کنیم.

آیا ارتباطات بین‌المللی در عرصه آکادمیک تأثیری بر روی تحریم‌ها داشته است؟

با توجه به اینکه در کشور ایران دولت‌های متخاصم بحث تحریم را پیش کشیدند و به دنبال آن، صادرات و فروش محصولات به کشورهای دیگر را با مشکل مواجه کرده‌اند، باید برای عبور از این وضعیت، طرحی نو دراندازیم.

خدمات تخصصی و فوق تخصصی آموزش عالی ایران به متقاضیان خارجی در ۳ بخش پذیرش دانشجوی خارجی، طرح‌های مشترک تحقیقاتی و ارتباطات از طریق پارک‌های علم و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان صورت می‌گیرد که در آموزش عالی به‌طور ویژه روی پذیرش دانشجویان

انگلستان، آمریکا، آلمان، کره جنوبی و ژاپن را مطالعه کرده‌ام که آن‌ها چگونه در جذب دانشجوی خارجی و تربیت نیروی انسانی خارجی موفق بوده‌اند و به‌غیراز این ۵ مقوله نبوده است. بنابراین در موضوع جذب باید کار تخصصی صورت گیرد، در پذیرش نیز همین‌طور، در آموزش خوشبختانه و ضعیف‌تر است. در پشتیبانی باید بیشتر تلاش کنیم و باید بین‌المللی‌تر حمایت کنیم، در فارغ‌التحصیلی نباید سرمایه‌هایمان را در دست بدهیم. در برنامه سال ۱۳۹۸، قصد داریم قانون فارغ‌التحصیلان را به‌صورت متمرکز عهده‌دار شویم؛ البته شیوه درستی نیست و شیوه صحیح آن است که همه دانشگاه‌ها این قانون را داشته باشند و ما به آن‌ها متصل شویم. ایده‌آل ما آن است که به دانشگاه‌ها در سال آینده اعلام کنیم که حتماً قانون فارغ‌التحصیلان خود را به ما اعلام کرده و می‌خواهیم شبکه کاملی ایجاد کنیم. برنامه‌های ما بر سه اصل مأموریت‌سپاری، تمرکززدایی و ارائه خدمات بر پایه بستر الکترونیک استوار است. در این زمینه هم‌اکنون در ۱۵ استان خدمات کنسولی را به‌صورت کامل به استان‌ها تفویض کرده‌ایم. همچنین سامانه جامع سجاد برای پوشش دادن کلیه فرآیندهای یک دانشجوی خارجی را خوشبختانه امسال توانستیم نهایی کنیم که جای تقدیر و تشکر از کلیه عواملی که در این زمینه به ما کمک کرده‌اند از جمله بخش‌های امنیتی و انتظامی، پشتیبانی و فناوری اطلاعات وجود دارد. این سامانه هفته گذشته نهایی شد و به نام مبارک حضرت امام (ره) به‌صورت پایلوت با دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) شروع کردیم و در یک ماه آینده به‌صورت سراسری در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که دانشجوی خارجی می‌پذیرند، دسترسی برایشان ایجاد شود و کلیه فرآیندها را در یک قالب واحد مدیریت کنند.

حوزه نانو، مأموریت‌های فناوری نانو و... که البته همین امروز هم این حمایت‌ها ادامه دارد ولی آن زمان موضوع را به‌طور کمی باز کردند و بعد از چندسال که مشاهده کردند این سیاست تشویقی جاافتاده، توان را بر موضوعات کیفی گذاشتند و این بحث کیفیت بود که در ستاد توسعه فناوری نانو رعایت شد و جایگاه علمی ما در مقوله علم و تکنولوژی نانو در دنیا به این سطح که همه می‌دانیم درآمده است. تقریباً دیگر همه می‌دانند که ما در ۲-۳ صنعت دنیا جزء سرآمدان هستیم و یکی از آن‌ها مقوله نانوست؛ این موضوعی بود که براساس سیاست‌های درست و تشویقی اتفاق افتاد و برنامه ما را بر سه شعار مأموریت‌سپاری به دانشگاه، تمرکززدایی از خودمان به دانشگاه و ارائه خدمات بر بستر خدمات الکترونیک متمرکز کرد چراکه وقتی می‌خواهیم موضوع دانشجویان خارجی را مطالعه کنیم، باید به پنج فاکتور اساسی توجه کنیم:

- ۱- جذب؛ متولی جذب چه کسی است؟ مدلش چیست؟ تکنیک‌هایش چگونه است؟
- ۲- پذیرش؛ ما باید در کنار جذب به پذیرش هم فکر کنیم یعنی حالا که کسی جذب را انجام داد، پذیرش را چه کسی باید انجام بدهد؟
- ۳- آموزش؛ در کشور، وزارتخانه، دانشگاه، دانشکده، گروه، عضو هیئت‌علمی یا هر مرجعی، پذیرش اتفاق افتاد، حالا آموزش مطرح می‌شود؛ آموزش چگونه باید باشد؟ آیا این آموزش فقط کمیت را نگاه می‌کند تا تعداد دانشجویان را بالا ببرد یا توجه به کیفیت هم هست؟
- ۴- پشتیبانی؛ دانشجوی خارجی خوابگاه، تغذیه، آمد و شد، ویزا، خدمات کنسولی، تمدید اقامت و... می‌خواهد و این موارد از مقوله‌هایی است که کلیه دانشجویان خارجی در تمام دنیا با آن درگیر هستند، متولی این امور کیست؟
- ۵- فارغ‌التحصیلی؛ مهم‌تر از همه اینکه، زمانی که دانشجوی خارجی درسش به اتمام رسید و از کشور ما رفت، آیا قانون فارغ‌التحصیلان دانشگاه را شکل داده‌ایم؟ به‌عنوان نمایندگان دائمی ما به‌صورت افتخاری در کشورهای خودشان حضور دارند یا خیر؟ هرساله گردهمایی داریم و آن‌ها را دعوت می‌کنیم؟ هرساله پیام تبریک برای آن‌ها می‌فرستیم؟ هرساله به آن‌ها می‌گوییم که شما هنوز سرمایه ما هستید؟ لذا در کل، به نظرم باید متولیان ۵ مقوله جذب، پذیرش، آموزش، پشتیبانی و فارغ‌التحصیلی تعریف شود. سندهای ملی مختلف از جمله کشورهای مالزی، کانادا،

اختتامیه سی و دومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی

حمایت‌های پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور

فناور را براساس مدل توسعه فناوری پارک فراهم آورد. پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان تا پایان سال ۱۳۹۳ تنها ۷۰ مترمربع جهت واحدهای ستادی خود در اختیار داشت و فضایی برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور وجود نداشت.

در سال ۱۳۹۴ که بستر نهادی فعالیت‌های پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان شکل گرفت با توسعه زیرساخت‌های فیزیکی، فضای استقرار ۳۷۰۰ مترمربع جهت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور ایجاد شد و تا دی‌ماه ۱۳۹۷ این فضا به ۱۰ هزار مترمربع رسید. در نگاره شماره ۱ فرایند توسعه زیرساخت‌های فیزیکی پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان به تصویر کشیده شده است.

فرایند توسعه فیزیکی پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان (مترمربع)

مدل توسعه فناوری براساس مزیت‌های رقابتی نسبی و پایدار استان باعث شده تا عمده فعالیت پارک علم و فناوری استان سیستان و بلوچستان متمرکز بر فناوری‌های نوین حوزه آب، فناوری‌های نوین حوزه کشاورزی (گیاهان دارویی و گیاهان گرمسیری)، فناوری‌های نوین حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، فناوری‌های نوین حوزه معدن، فناوری‌های نوین حوزه هنر، صنایع دستی، گردشگری و صنایع خلاق، فناوری‌های نوین حوزه فناوری اطلاعات و اینترنت اشیاء و فناوری‌های نوین حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و بیوانرژی باشد.

به‌منظور بسترسازی مناسب جهت توسعه خوشه‌های مختلف کسب‌وکار، پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان ۱۴ کانون توسعه را با همراهی و همکاری کارآفرینان و متخصصین و با استفاده از تخصص‌ها و تجربه‌های آنان در توسعه و پر بار کردن جهات کارآفرینانه تعریف نمود که تاکنون ۶ کانون توسعه عملیاتی شده است و شرکت‌ها و واحدهای فناور آن شکل گرفته‌اند. همچنین جهت رشد متوازن استان پهناور

پارک‌های علم و فناوری از نهادهای پشتیبان نوآوری محسوب می‌شوند. پارک‌های علم و فناوری مراکزی هستند که عمدتاً در جوار مراکز تحقیقاتی و علمی و دانشگاهی تأسیس شده و در راستای تجاری‌سازی نوآوری‌ها عمل می‌کنند. ایجاد پارک‌های علم و فناوری یکی از استراتژی‌های اساسی توسعه کسب‌وکار منطقه‌ای و ایجاد نواحی نوآور به شمار می‌رود.

پارک‌های علم و فناوری درواقع شهرک‌هایی هستند که به‌منظور استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور طراحی و ساخته شده‌اند و تمرکز آن‌ها بر تسهیل نوآوری از طریق گردهم آوردن و هم‌افزایی افراد خلاق است. بستر نهادی فعالیت‌های پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان در سال ۱۳۹۴ آغاز شده است. پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان جزء جوان‌ترین پارک‌های کشور می‌باشد و در این مدت کوتاه تلاش شده تا پارک نقش مؤثری را در اکوسیستم کارآفرینی دانش‌بنیان و کارآفرینی مبتنی بر نوآوری ایفا نماید. با توسعه زیرساخت‌های فیزیکی، کارآفرینی و فناوری، پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان توانست زمینه استقرار و جذب شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای

جدول ۱. حوزه‌های مختلف پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان

ردیف	حوزه	زیربخش
۱	شتاب‌دهنده‌ها	کاتالیزور (حوزه تولید محتوا)
		ماه‌ور (حوزه فین تک)
		رستاک (حوزه خلاقیت دانش آموزی)
		آه‌وگ (حوزه صنایع خلاق)
۲	محل استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور	امور مؤسسات
		مرکز رشد
		مرکز نوآوری صنایع خلاق
۳	مرکز نوآوری صنایع خلاق	واحد انیمیشن و تولید محتوا
		استودیوی تخصصی صدا
		مرکز طراحی شهری
۴	مشاوره‌های تخصصی و کسب‌وکار	مرکز خدمات کسب‌وکار
		کانون مشاوران
۵	آزمایشگاه	آزمایشگاه اینترنت اشیا
		آزمایشگاه کشت بافت
۶	تجاری‌سازی محصولات دانش‌بنیان و فناورانه	فن‌بازار منطقه‌ای سیستان و بلوچستان
		شرکت‌های پشتیبان بازاریابی و بازاریابی
۷	تأمین مالی تخصصی	صندوق پژوهش و فناوری (VC) مخاطره پذیر همگامان توسعه سیستان و بلوچستان
۸	مراکز تحقیق و نوآوری	مرکز تحقیق و نوآوری فین تک
		مرکز تحقیق و نوآوری هنر
۹	دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع	حمایت از مخترعین و کمک به ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح‌های صنعتی
۱۰	دبیرخانه آموزش و رویداد شتاب	برگزاری رویدادهای شتاب (استارت‌آپ) ویکند
		برگزاری کارگاه‌های آموزشی تخصصی و کسب‌وکار
۱۱	مرکز فن‌آموز و خلاقیت دانش‌آموزی	مدرسه تابستانه کسب و کار
		فراهم آوردن بستر توسعه خلاقیت، ایده پردازی و کشف قابلیت‌ها و استعدادها درونی
		آموزش روش‌های تفکر عمیق و فناورانه

سیستان و بلوچستان و کمک به شکل‌گیری کسب‌وکارها برپایه مزیت نسبی و رقابتی هرکدام از مناطق دارای پتانسیل استان، ایجاد مراکز رشد براساس ظرفیت‌های بالقوه هر منطقه در دستور کار قرار گرفته که تاکنون مرکز رشد اقماری ایرانشهر راه‌اندازی و عملیاتی شده و کارنامه عملکردی خوبی از خود نشان داده است. شایان‌ذکر است ایجاد مرکز رشد گیاهان داروئی در خاش، مرکز رشد تخصصی فناوری‌های دریایی در چابهار، مرکز رشد انرژی‌های تجدید پذیر در زابل در برنامه‌های آتی پارک قرار دارد.

سایر خدمات پارک

یکی دیگر از اقدامات پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان جهت سرعت بخشیدن به شکل‌گیری کسب‌وکارهای دانش‌محور و فناور، کمک به فعال‌سازی و به‌کارگیری شتاب‌دهنده‌ها به‌عنوان همکار پارک در جهت تسریع در شکل‌گیری کسب‌وکارهای نوپا می‌باشد. در سال ۱۳۹۶ مجتمع شتاب‌دهی پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان با استقرار سه شتاب‌دهنده کاتالیزور (حوزه تولید محتوا)، شتاب‌دهنده ماه‌ور (حوزه فین تک) و شتاب‌دهنده رستاک (حوزه خلاقیت دانش‌آموزی) راه‌اندازی شد.

مجتمع شتاب‌دهی کسب‌وکارهای نوپا

همچنین با ایجاد و راه‌اندازی مرکز نوآوری صنایع خلاق در سال ۱۳۹۷ جهت توسعه کسب‌وکارهای این حوزه (گردشگری، انیمیشن، تولید محتوا، صنایع دستی، اسباب‌بازی، طراحی، بازی‌های ویدئویی و فناوری‌های اجتماعی)، شتاب‌دهنده آه‌وگ در حوزه صنایع خلاق جهت کمک به تجاری‌سازی این نوع فناوری‌های نرم و هویت‌ساز در مجتمع فناوری پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان آغاز به کار کرد. سیستم حمایتی پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای نوآور و فناور، براساس سطح آمادگی فناوری (TRL) تعریف شده است. براین اساس ۴۸ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور پارک TRL بالای ۷ دارند و به سطح مناسبی از بلوغ و پایداری فناوری رسیده‌اند.

در پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان تلاش شده است تا با ارائه خدمات با ارزش‌افزوده بالا بسترسازی و حمایت مناسبی از کسب‌وکارهای نوپا و ثروت آفرین و کمک به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان محلی انجام گیرد. در همین راستا سایر بخش‌های مختلف پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان که خدمات حمایتی را به شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور ارائه می‌دهند معرفی می‌گردد.

مرکز خدمات کسب و کار

در این مرکز، خدمات مشاوره تخصصی و پشتیبانی مانند امور بازاریابی، امور حقوقی، روابط بین الملل، ثبت شرکت و... به شرکتها و واحدهای مستقر در پارک ارائه می گردد.

کانون مشاوران

پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان از مشاورین تخصصی در حوزههای مختلف جهت منتورینگ و کوچینگ شرکتها و واحدهای فناور استفاده می کند تا این مشاوران تجارب ارزشمند خود در حوزههای مختلف کسب و کار را در اختیار آنان قرار دهند و کسب و کارهای نوپا را در مسیر رسیدن به پایداری و تجاری سازی محصولات و خدمات همراهی نمایند.

دفتر ثبت اختراع

به منظور حمایت و پشتیبانی از مخترعین و کمک به ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح های صنعتی دفتر ثبت اختراع و مالکیت فکری در پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان دایر شده است.

دبیرخانه آموزش و رویداد شتاب

پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان با توجه به گستردگی استان و پتانسیل های موجود، در کنار نیروی جوان مؤثر، هرساله برنامه های مدون و گسترده ای را در خصوص آموزش کارآفرینی و مهارت آموزی برگزار می کند. این برنامه ها با استفاده از توان بومی استان و در صورت

تخصصی بودن و نیاز به ایجاد تعامل بین محققین و متخصصین بومی با متخصصین سایر مناطق کشور از اساتید بنام کشوری برگزار می گردد و تلاش شده است تا بر توسعه تخصصی و ترویج فرهنگ کارآفرینی تأکید گردد. بر این اساس برنامه های پارک علم در چهار حوزه اصلی متمرکز شده است که عبارتند از: برگزاری رویدادهای مختلف ترویجی و علمی، کارآفرینی و رویدادهای شتاب، برگزاری رویداد ایده شو (ایده نما)، برگزاری نشست ها و همایش های تخصصی، برگزاری کارگاه ها و دوره های تخصصی کوتاه مدت.

آزمایشگاه های تخصصی

آزمایشگاه اینترنت اشیا: پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان مطابق با ظرفیت های نیروی انسانی موجود و به دلیل وجود ۶۴۰۰ فارغ التحصیل رشته های مهندسی برق، کامپیوتر و فناوری و نیز در راستای شکل گیری کسب و کارهای فناوری بالا اقدام به تجهیز و راه اندازی آزمایشگاه اینترنت اشیا نموده است. این آزمایشگاه با ارائه تمامی تجهیزات مورد نیاز برای حوزه اینترنت اشیا در نظر دارد تا ایده ها و پژوهش های دانشگاهی مرتبط با این حوزه را در استان تقویت و به شکل گیری کسب و کارهای آنان کمک نماید.

آزمایشگاه کشت بافت

استان سیستان و بلوچستان به دلیل ویژگی های اقلیمی و جغرافیایی، دارای تنوع قابل توجهی از گونه های گیاهی در کشور می باشد؛ به طوری که بیش از ۳۹۲ گونه با ارزش گیاهی را در خود جای داده و برای تبدیل شدن به فرآورده های گیاهی و غذایی با ارزش افزوده بالا، آماده سرمایه گذاری و برداشت است. در این راستا پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان با در نظر گرفتن مزیت نسبی منطقه در تولید گونه های گیاهی دارویی و ارقام مرغوب نهال درختان و گیاهان زینتی از طریق تکنیک کشت بافت، آزمایشگاه کشت بافت را در فضایی به مساحت ۳۰۰ مترمربع در اختیار واحدهای فناور قرار داده است.

مراکز نوآوری

مراکز نوآوری با ایده جذب خلاقیتها و نوآوری های افراد ایجاد شده اند و از

تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان

باتوجه به تمرکز پارک بر حمایت غیرمستقیم از شرکتها و واحدهای فناور، اخذ مجوز و راهاندازی صندوق پژوهش و فناوری مخاطره پذیر استان، معرفی شرکتها به صندوق نوآوری و شکوفایی، معرفی شرکتها به صندوق کارآفرینی امید، معرفی شرکتها به صندوق توسعه ملی و سایر بنگاههای مالی، راههای تأمین مالی مدنظر توسعه اقتصاد دانش بنیان است.

مرکز فن آموز و خلاقیت دانش آموزی

مرکز فن آموز جزء فعالیت های مربوط به مسئولیت اجتماعی پارک است. در این مرکز رویدادهای آموزشی تجربی مانند مدرسه تابستانه کسب و کار برگزار می شود که با استفاده از آموزش، دانش آموزان را با مفاهیم عمیق نظری آشنا ساخته و بستر توسعه خلاقیت، ایده پردازی و کشف قابلیت ها و استعداد های درونی را فراهم می نماید. این نهاد می تواند دانش آموزان را با روش های تفکر عمیق و فناورانه آشنا سازد تا نسبت به شغل آینده و رشته تحصیلی انتخاب بهتری داشته باشند؛ همچنین می تواند دانش آموزان را از طریق هم اندیشی، به کشف ناشناخته ها سوق دهد. به طور کلی این مرکز در پی آن است که با آموزش روش های برنامه ریزی شخصی، الگویی جهت حرکت هوشمندانه در مسیر زندگی فراهم آورد.

استارت آپها و کسب و کارهای نوپای تخصصی حمایت می کنند و به آنان خدمات ارائه می دهند. تاکنون مرکز نوآوری صنایع خلاق، مرکز تحقیق و نوآوری هنر و مرکز تحقیق و توسعه فناوری مالی در پارک ایجاد شده اند.

فن بازار

فن بازار یا Technomart به طور کلی محلی برای مبادلات فناوری و تکنولوژی بین متقاضیان فناوری و عرضه کنندگان آن است. پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان دفتر منطقه ای فن بازار در استان را جهت ایجاد فضای تبادل فناوری و تجاری سازی فناوری و نیز رفع نیازهای مطرح شده توسط صنایع و سایر دستگاه ها توسط شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور راه اندازی و شرایط استقرار کارگزار فن بازار در پارک و ارائه خدمات به فناوران محیا نموده است.

شرکت های زایشی و اسپین آف

شرکت های زایشی و شرکت های اسپین آف شرکت هایی هستند که از واحدهای تحقیق و توسعه صنایع نشئت گرفته اند و انتقال فناوری به صنایع را تسهیل می کنند. تاکنون شرکت صنایع سیمان زابل به عنوان بزرگترین واحد صنعتی تاریخ استان اقدام به استقرار واحد تحقیق و توسعه خود در پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان نموده است.

گزیده اخبار آموزشی عالی در یک نگاه

پژوهشگران دانشگاه شهید چمران اهواز موفق به ساخت دستگاه آب شیرین کن در مقیاس صنعتی شدند.

پژوهشگران دانشگاه شهید چمران اهواز موفق به ساخت دستگاه آب شیرین کن در مقیاس صنعتی شدند.

پژوهشگران دانشگاه زنجان، جایگزینی عایق‌های آزیست سرطان‌زا در پروژه اورهال کوره کالدو شرکت ملی سرب و روی با عایق‌های نوین نانومتخلخل هواژل انجام شد.

محققان مرکز پژوهش و فناوری فرآیندهای غشایی دانشگاه علم و صنعت ایران موفق به طراحی و ساخت کیسه‌ای شدند که آب غیر قابل شرب را به آب قابل آشامیدن تبدیل می‌کند.

در تازه‌ترین پژوهش انجام شده در دانشگاه حکیم سبزواری، کاهش اثرات پدیده مخرب حضور قطرات مایع در توربین‌های بخار با استفاده از گرمایش حجمی مورد بررسی قرار گرفت.

محققان دانشگاه ارومیه به دانش فنی طراحی و ساخت توربین بادی محور عمودی با روتور V شکل در راستای بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر دست یافتند.

میز ارتعاشی با ظرفیت بالا و با امکان شبیه‌سازی حرکت هارمونیک با دامنه و فرکانس‌های مختلف توسط عضو هیئت علمی گروه عمران دانشگاه حکیم سبزواری طراحی و ساخته شد.

پژوهشگران دانشگاه تبریز موفق به تولید زیست سوخت (بیودیزل) از روغن‌های آشپزی شدند.

پژوهشگران دانشگاه حکیم سبزواری موفق به ارائه راهکاری جدید جهت بهینه‌سازی عایق جداره ساختمان‌ها بر اساس کاهش مصرف انرژی و ملاحظات اقتصادی و زیست‌محیطی شدند.

محققان دانشگاه تربیت مدرس در فاز صنعتی به سنتز نانوکاتالیستی دست یافتند که قادر به تبدیل دی‌اکسید گوگرد به محصول ارزشمند گوگرد است.

پروژه بررسی تاثیر روندهای گسلی به توسعه و تکامل میداین نفتی جنوب غرب ایران با همکاری شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در دانشگاه بیرجند انجام شد.

آسفالت هادی سیگنال‌های الکترونیکی و مقاوم در برابر یخ‌زدگی به همت محققان دانشکده مهندسی عمران دانشگاه سمنان اختراع شد.

دکتر جبار علی ذاکری رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران گفت: در سه دهه آینده در حوزه مهندسی فناوری عصبی شاهد پیشرفت‌های خوبی خواهیم بود و از شیمی درمانی خارج می‌شویم.

سیستم ارسال و دریافت داده بر روی کنتورهای دیجیتال با هدف تشخیص برق دزدی، توسط محققان دانشگاه ایلام طراحی و به عنوان یکی از طرح‌های صنعتی برگزیده دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور معرفی شد.

تیم دانشجویان دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران موفق به کسب رتبه سوم در مسابقه بین‌المللی Architecture At Zero در کالیفرنای آمریکا شد.

جمعی از پژوهشگران دانشگاه صنعتی شریف با طراحی سامانه پایش سیستم‌های حمل و نقل دانش‌آموزی، امکان رهگیری آنلاین سرویس مدارس را از طریق تلفن همراه رانندگان، فراهم آورده و اطلاعات لازم را در اختیار والدین و مسئولان مدرسه قرار می‌دهد.

تیم دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی با کسب عنوان قهرمانی مرحله کشوری مسابقات موت کورت دیوان بین‌المللی دادگستری (فیلیپ جساپ)، مجوز شرکت در مسابقات بین‌المللی واشنگتن را دریافت کرد.

در تازه‌ترین پژوهش انجام شده توسط محققان دانشگاه حکیم سبزواری، بهینه‌سازی مصرف انرژی در مراکز داده (Data Center) با به کارگیری اکونومایزر و پمپ حرارتی مورد بررسی قرار گرفت.

پژوهشگران دانشگاه ارومیه به دانش فنی طراحی و ساخت عدسی‌های پراشی مبتنی بر تیغه منطقه‌ای فرنل و غربال فوتونی دست یافتند.

اتصالات (پنج و اسفندماه ۹۷)

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی، دکتر غلامرضا رضایی را به سمت «سرپرست دانشگاه سیستان و بلوچستان» منصوب کرد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی، دکتر حامد نجفی آشتیانی را به سمت «سرپرست دانشگاه ولایت» منصوب کرد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی دکتر فریدون جعفری، مدیرکل دفتر بازرسی و پاسخگویی به شکایات و دستیار ویژه خود در امور حقوق شهروندی را به سمت عضو شورای راهبری توسعه مدیریت این وزارتخانه منصوب کرد.

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی، حجت الاسلام و المسلمین دکتر علی محمد حکیمیان را به سمت «رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه» منصوب کرد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی، دکتر رحمت صادقی را به سمت «سرپرست دانشگاه کردستان» منصوب کرد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حکمی، دکتر علیرضا دادخواه را به سمت «رئیس مجتمع آموزش عالی شیروان» منصوب کرد.

دکتر منصور غلامی، در حکمی، دکتر محسن پالیزیان را به سمت «مشاور وزیر و رئیس مرکز حراست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» منصوب کرد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

با عضویت در کانال اطلاع رسانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آخرین اخبار علم و فناوری را دنبال کنید

mansourgholami.ir

با اینستاگرام وزیر محترم علوم
جهت ارتباط مستقیم

vezarat_oloum

اینستاگرام

vezaratoloum

تلگرام

vezaratoloum

تویتر

vezaratoloum

واتس‌اپ

vezarat_oloum

یوتیوب